

บทที่ 5

การวิเคราะห์บทประพันธ์

การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ ชุด 12 นักชัศตร ผู้วิจัยได้จัดระบบเรียงการแปร ทำนอง การสร้างแนวทำนองประสานเสียง โดยยึดหลักความสัมพันธ์ของเสียง การแบ่งหน้าที่ การดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นในรูปแบบใหม่ เช่น เครื่องดนตรีที่มีเสียงทุ้มต่ำ ทำหน้าที่เป็นผู้นำ เครื่องดนตรีที่มีเสียงเล็กแหลม ทำหน้าที่เป็นผู้ตาม หรือเครื่องดนตรีที่มีเสียงเล็กแหลม ทำหน้าที่เป็นผู้นำ เครื่องดนตรีที่มีเสียงทุ้มต่ำ ทำหน้าที่เป็นผู้ตาม ทั้งนี้คำนึงถึง อากัปกิริยาของสัตว์ในแต่ละปีนักษัตร บทร้อง และองค์ประกอบทางดนตรีที่ส่งผลต่ออารมณ์และความรู้สึก ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้านจินตภาพและอารมณ์เพลงในการสร้างสรรค์ ผลงาน ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1. การประพันธ์บทร้อง
2. การประพันธ์ทำนองเพลง
3. รูปแบบการผสมวง

5.1 ปฐมศาสตร์

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปฐมศาสตร์ เป็นบทประพันธ์ประเภท “กาพย์ฉบัง 16” ประกอบด้วย บทหนึ่งมีหนึ่งบาท บาทหนึ่ง มี 3 วรรค วรรคต้นมี 6 คำ วรรคกลางมี 4 คำ และวรรคท้ายมี 6 คำ รวมหนึ่งบทมี 16 คำ ในการบรรยายปฐมศาสตร์ได้ประพันธ์ไว้ 19 บท ซึ่งผู้ขับร้องจะอ่านแบบบรรยาย เป็นเรื่องราวที่บอกประวัติที่มาของเรื่องนักษัตรจนถึงการลำดับชื่อนักษัตร ได้แก่ ปีชวด ปีฉลู ปีขาล ปีเถาะ ปีมะโรง ปีมะเส็ง ปีมะเมีย ปีมะแม ปีวอก ปีระกา ปีจอ และปีกุน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ปฐมศาสตร์

กาพย์ฉบัง 16

อาร์มภักดาล่าหวาน	นักษัตรมีตำนาน
ชาติพันธุ์พาที	
ปกรณศาสตร์มี	มาแต่เป็นพันปี
คัมภีร์ที่เสวนา	

จีนไทยมอญพม่า	ทิเบตขอมลาวละว้า
อาคเนย์ธรณิน	
รวมนัก্ষัตรแผ่นดิน	เดียวกันสมาณถิ่น
นิมิตหมายมิ่งมง	
นามสัตว์อุบัติคง	คู่ฟ้าภูธำรง
ยืนยงอยู่จักรา	
บริเฉทพรหมธาตา	มานุษยโลกา
ให้เป็นไปในลิขิต	
ก็ว่ามีผู้คนคิด	เป็นปราชญ์จีนนักประดิษฐ์
ดังประสิทธิ์เป็นนักษัตร	
หวงดีเสวยสมบัติ	ถวัลย์ราชย์จักรพรรดิ
ชาวสัตว์หนูกอยู่ต้นปี	
ที่ทวิพระโคศรี	เมื่อยผู้ผิวพรรณดี
ฉลุศรีมีรูปงาม	
พยัคฆ์ลัคน์คำราม	สามว่าชาลขนานนาม
สะพริงกลั้วสกุลฉกรรจ์	
เดรัจฉานสำราญอริญ	สี่เถาะเหมาะหมายจันทร
กระต่ายนั้นสัญลักษณ์	
นาคาบาดาลรักษ์	วาสุกรีที่พิทักษ์
เบญจมะโรงคงคา	
หกมะเส็งแก่งพิซา	งูเล็กเหลือฤทธา
ทั้งธารพสุธาไพร	
อศวอาชาไนย	นามามะเมียไซรั
สัตตะพาหนะนำ	
อัษฎมะแมนาม	หยั่งกะแกะแพะงาม
ษัตรสมบุรณ์คุณอนันต์	
ชู่ตะคอกวอกรอนราญ	นักษัตรเก้าหนุมาน
ทวารเอกพระนารายณ์	
ขานขันเจ็อยใจใจ	เสียงไก่แก้วแว่แต่ไกล
สิบวิไลไถ่ระกา	

รูปลักษณะสุนัข
 ย่าเหลแสนหมี
 วราหะหมูอ้วนพี
 ครบสิบสองผองนิยม

สิบเอ็ดที่ปีจอหมา
 ปีกุนสกุลดี

บทประพันธ์ดังกล่าวสรุปได้ว่า ปฐมศาสตร์เป็นเรื่องที่วาดด้วยการกำหนดสัตว์สิบสองชนิด เป็นสัญลักษณ์ประจำในแต่ละปี ซึ่งเรื่องราวของ 12 นักษัตริย์ มีปรากฏเป็นตำนาน ตำรา คัมภีร์ และเกร็ดพงศาวดารต่างๆ ที่สืบกันมาแต่บรรพ์ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของนักเขียนหลายท่าน พบว่าชนชาติในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ใช้รูปสัตว์เป็นนักษัตริย์ดำรงร่วมในจักราเดียวกัน พระพรหมเทพเจ้าผู้อภิบาลโลก ได้ขีดเขียนวงเวียนชะตามุขประกอบด้วยบาป บุญ คุณ และโทษ เป็นไปตามกฎแห่งกรรมที่กำหนด เล่ากันว่า จินสมัยก่อนพุทธกาล มีนักปราชญ์คนหนึ่งผู้ซึ่งประดิษฐ์คิดค้นชื่อปีนักษัตริย์ ตั้งแต่ปีชวดจนถึงปีกุน

ครั้นหวงดีเสด็จขึ้นครองราชย์ ปราชญ์ผู้นั้นจึงใช้ปีชวด รูปหนูเป็นปีแรกของรอบสิบสองนักษัตริย์

ที่สองโค-กระบือสัตว์ลักษณะดี ทั้งตัวผู้ตัวเมีย มีเนื้อมนสมบูรณ์เรียกว่า ฉลู

ที่สามนามว่า ขาล ใช้สัญลักษณ์เสืออันเป็นสัตว์ที่น่ากลัวตัวหนึ่ง ให้ฉายาว่า เจ้าป่า เป็นนักล่าผู้ยิ่งใหญ่ มีเสียงคำรามทำให้สัตว์อื่นหวาดผว

เมื่อกล่าวถึงสิ่งทรงกลมที่ปรากฏบนท้องฟ้า ยามราตรีข้างขึ้นจะเห็นเป็นกระจ่ายในทรงกลมนั้น ฉายแสงจรัสจ้าเรียกว่า ดวงจันทร์ เป็นลำดับที่สี่นาม เกาะ

ตามตำราพญานาคหรือนาคา เป็นงูใหญ่ในนักษัตริย์ที่ห้า รักษาवासูกินที่ที่พำนักเรียกว่า มะโรง

ส่วนงูเล็กบางชนิดมีพิษไม่แพ้งูใหญ่ เลื้อยคลานทั้งในน้ำ บนบกตลอดจนป่าเขาลำเนาไพร ชื่อ มะเส็ง ลำดับที่หก

เรื่องของม้า ม้าเป็นที่รู้จักกันทั่วไป เป็นพาหนะตั้งแต่สามัญจนถึงเทพเทวา ถ้าพันธุ์ดีมีชาติตระกูลเรียกว่า ม้าอาชาไนย เป็นนักษัตริย์ที่เจ็ดสำเร็จชื่อว่า มะเมีย

นักษัตริย์ที่แปด มีสัตว์ชนิดหนึ่งที่มนุษย์มักจะครวณา ให้เป็นผู้รับเคราะห์แทนทั้งๆที่ไม่รู้เรื่อง บางทีจำเป็นต้องรับก็เพื่อหาทางออก โดยให้อีกฝ่ายหนึ่งพินิจเรียกว่า แพะรับบาป อันเป็นสัญลักษณ์ปีมะแม แพะกับแกะมีรูปลักษณะทั้งเหมือนและละม้าย ที่เปรียบว่าคล้ายกันหยั่งกะแกะ ในศาสนาพราหมณ์ฆ่าแพะเป็นการสังเวทเทพเจ้า

ลิงมีนิสัยชอบขู่ตะคอกชุกชอนไปตามประสา และเป็นทหารเอกรับใช้พระนารายณ์เมื่อครั้งอวตารเป็นพระราม จนได้ตำแหน่งพญาวานร มีนามว่า วอก ลำดับที่เก้า

ส่วนไก่ค้อยเยี่ยเรียลาด ยังเป็นไก่แก้วในวรรณคดีหลายเรื่อง ประโยชน์ที่นอกจากจะเป็นอาหารแล้ว เสียงของไก่เป็นสัญญาณบอกเวลาให้มนุษย์ได้ปฏิบัติภารกิจ เป็นนักษัตริย์ที่ลึบว่าระกา

ปัจจุ มีลัคน์เป็นหมาลำดับที่สิบเอ็ด ขึ้นชื่อว่าหมาไม่ใช่สัตว์เลวร้ายเสมอไป ที่รู้ใจเจ้านายก็มี ดังที่บูชาเป็นอนุสาวรีย์หมาย่าเหล จังหวัดนครปฐม

วราหวดาร เป็นปางหนึ่งในเรื่องนารายณ์สิบปาง แปลว่า “หมู” แม้จะมีรูปร่างอ้วนพิน้ำมีนวล ก็สมควรในปีกุน ตามตำรา เป็นอันว่าคำรบสิบสองนักษัตริย์ที่มนุษย์ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใช้ร่วมกันดังกล่าวข้างต้น

ดังนั้นจึงหาผู้ใดทราบได้ว่ามนุษย์มีกำเนิดมาจากที่ใด อะไรเป็นแบบอย่างและมีสิ่งใดให้เป็นไป ก็ได้แต่สันนิษฐานกันไปต่างๆ นานา เมื่อมันเกิดขึ้นในโลกใบนี้ เช่นเดียวกันกับ คำว่า “นักษัตริย์” ดังอุปมาให้เป็นเช่นนั้นเช่นนี้ นั้นหมายถึง รอบเวลากำหนดอย่างหนึ่ง และหมายถึง ดาวกับดาวฤกษ์อย่างหนึ่ง ซึ่งโคจรไปตามวิถีธรรมชาติ จนสิ่งมีชีวิตและมวลมนุษยชาติต้องผจญชะตากรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การประพันธ์ทำนองเพลง

เพลงปฐมศาสตร์ เป็นการกล่าวถึงประวัติที่มาหรือภูมิหลังของนักษัตริย์ ดังประวัติว่า จีนสมัยก่อนพุทธกาล มีนักปราชญ์คนหนึ่งผู้ซึ่งประดิษฐ์คิดค้นชื่อปีนักษัตริย์ ตั้งแต่ปีชวดถึงปีกุน ครั้นหวังดีเสวยราชสมบัติ ปราชญ์ผู้นั้นจึงใช้ปีชวดสัญลักษณ์หนูเป็นปีแรกของรอบนักษัตริย์ ด้วยเหตุนี้บทเพลงปฐมศาสตร์จึงเป็นเพลงสำเนียงจีน โครงสร้างทำนองเพลงปฐมศาสตร์ประกอบด้วย ลูกนำ ปฐม 1 และปฐม 2 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออก

ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงปฐมศาสตร์ นอกจากเป็นเพลงสำเนียงจีนแล้ว ยังใช้เครื่องดนตรีจีนเป็นตัวแทนของเพลงปฐมศาสตร์ ได้แก่ ขลุ่ยน้ำเต้า กระจับปี่ ซอเอ๋อหู และซิม

ในที่นี้จะอธิบายถึงจินตภาพและอารมณ์เพลง ดังนี้

ทำนองเพลงเริ่มด้วยเสียง Tibetan Singing Bowls ครางหึ่งๆ เสมือนการโคจรของดวงดาวบนท้องฟ้าหรือวงเวียนชีวิตของมนุษย์ที่เป็นไปตามลิขิตฟ้า เสียง Timpani ตีรัว เสียงระฆัง กังสะดาล เสมือนเสียงฟ้าร้อง ฟ้าผ่า เสียงของกระจับปี่ และขลุ่ยน้ำเต้า เสมือนเสียงสายน้ำสายลม และเสียงการเป่าเขาสัตว์ ขลุ่ยนก เครื่องเป่านกน้ำ เสมือนเสียงสัตว์นานาชนิดตามธรรมชาติ อันเป็นสัญญาณการรับรู้ของสรรพสิ่งในโลก ดังตัวอย่างทำนองเพลงปฐมในท่อนลูกนำ ปฐม 1 และปฐม 2 ดังนี้

ลูกนำ

กู่เจิง ใช้การกรีดสายขึ้นลงด้วยจังหวะหนัก - เบา ตามทำนอง เสมือนการโคจรของดวงดาวที่มีการเคลื่อนที่

- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ปฐม 1

กู่เจิง ใช้การกรีดสายขึ้นลงด้วยจังหวะหนัก - เบา ตามทำนอง เสมือนสายน้ำและคลื่นน้ำตามปรากฏการณ์ธรรมชาติ

- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยน้ำเต้า ใช้การเป่าลอยลมตามทำนอง เสมือนสายลมตามปรากฏการณ์ธรรมชาติ

- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

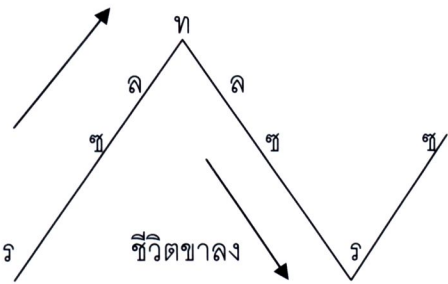
ปฐม 1

ซิม เป็นจุดเริ่มต้นของทำนองเพลง เพื่อแสดงถึงการเริ่มเรื่องนักรบ หรือแสดงถึงวัฏจักรชีวิตของมนุษย์ที่มีการเกิด - การดับ หรือกราฟชีวิตของมนุษย์ที่มีขึ้น-ลง

- ร - ซ	- ล - ท	- ล - ซ	- ร - ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ล - ซ	- ร - ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จากรูปแบบของทำนองเพลงดังกล่าว สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

ชีวิตขาขึ้น

ปฐม 2

ขลุ่ยน้ำเต้า ใช้เทคนิคลูกต่อ เหมือนการก้าวเดินของชีวิต

ซ ซ ม ซ	- ม ร -	- - - -	- - - -	ร ร ท ร	- ท ล -	ล ล ซ ท	- ล ซ -
กู่เจิ้ง							
- - - -	- - - -	ร ร ท ร	- ท ล -	- - - -	- - - -	ล ล ซ ท	- ล ซ -
ซิม							
ซ ซ ม ซ	- ม ร -	- - - -	- - - -	ร ร ท ร	- ท ล -	ล ล ซ ท	- ล ซ -
ซอเอ้อหู							
- - - -	- - - -	ร ร ท ร	- ท ล -	- - - -	- - - -	ล ล ซ ท	- ล ซ -

ในการดำเนินชีวิต มนุษย์อาจจะประสบอุปสรรคนานัปการ จึงใช้เสียงของเครื่องประกอบจังหวะ เช่น กลองตุ้ม บักซ้อ ผางฮาด ตีประกอบจังหวะหนักแน่นด้วยอารมณ์ร่าเริงเหมือนเสียงคลื่นลมที่โหมกระหน่ำ ครีမ်ฟ้าครีမ်ฝน ดังพายุมรสุม ประกอบกับเสียงอสุณีน बात สายฟ้าฟาด ครวณาว่า ความซุกมุ่นวุ่นวาย เหตุเภทภัยของมนุษย์โลกา ต้องมีอันเป็นไปในลิขิตพระพรหมธาดา

กลองตุ้ม

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
บักซ้อ							
x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -
ผางฮาด							
- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x

เมื่อมนุษย์ผ่านอุปสรรคทั้งปวง ชีวิตจะราบรื่นและมีความสุข ดังทำนองเพลงทอดลงจบ เป็นการบ่งบอกถึงสรรพสิ่งทั้งธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต ค่อยๆ คลายความรุนแรง ดังตัวอย่างทำนองเพลงปฐม 2 ดังนี้

ขลุ่ยน้ำเต้า

- - ท -	ร - ซ -	- - - -	- - - -	- - ท -	ร - ซ -	- - - -	- - - -
กู่เจิ้ง							
- - ท -	ร - ซ -	- - - -	- - - -	- - ท -	ร - ซ -	- - - -	- - - -
ซิม							
- - - -	- - - -	ล ล ท ล	ท ซ ซ -	- - - -	- - - -	ล ล ท ล	ท ซ ซ -

ซอเอ้อหู

- - - -	- - - -	ล ล ท ล	ท ช ช -	- - - -	- - - -	ล ล ท ล	ท ช ช -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองตุ้ม

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ปี่จิ้ง

x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆางฮาด

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยน้ำเต้า

ทอด้งหะลงจบ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- ช - ม	- ร ช ม	- ร - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กู่เจิ้ง

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซิม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอเอ้อหู

- - - ท	- ช - ม	- ร ช ม	- ร - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองตุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	x - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ปี่จิ้ง

x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -	x x x -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

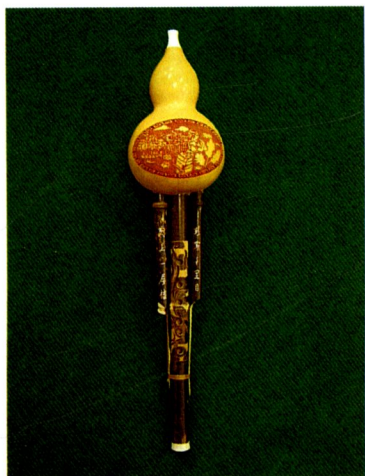
ฆางฮาด

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

รูปแบบการผสมวง

เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปฐมศาสตร์ เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ขลุ่ยน้ำเต้า กู่เจิ้ง ซอเอ้อหู และซิม ทำหน้าที่ดำเนินทำนองหลัก เพื่อสื่อสำเนียงดนตรีให้สอดคล้องกับที่มาของเรื่องราวสิบสองนักษัตรว่า มีต้นฉบับมาจากจีน โดยกู่เจิ้งถือว่า เป็นเครื่องดนตรีที่เก่าแก่ที่สุดในแถบเอเชียก่อนที่จะเข้าไปแพร่หลายในญี่ปุ่น และเกาหลี ทั้งนี้ก็เพื่อให้บทเพลงมีความกลมกลืนกับเนื้อหาและที่มาว่า จีนเป็นต้นแบบ นอกจากนี้ได้นำฆ้องวงใหญ่เข้ามาบรรเลงผสมวง เพื่อให้ท่วงทำนองเพลงมีเสียงกังวานไพเราะ ส่วนเครื่องประกอบจังหวะที่สร้างสีสันให้ทำนองเพลงเด่นและสร้างบรรยากาศของธรรมชาติ ได้แก่ Tibetan Singing Bowls ฆ้องหุ่ย กังสดาล ฆางฮาด

กระดิ่ง ระฆังราวเล็ก ระฆังราวใหญ่ โม่บาย บักชื้อ กระบอกไม้ไผ่ เครื่องเคาะไม้ เขาสัตว์
ขลุ่ยนก เครื่องเป่านกน้ำ กระพรวนไม้ กลองตุ้ม Timpani Ride Cymbal ดังภาพประกอบ
ต่อไปนี้

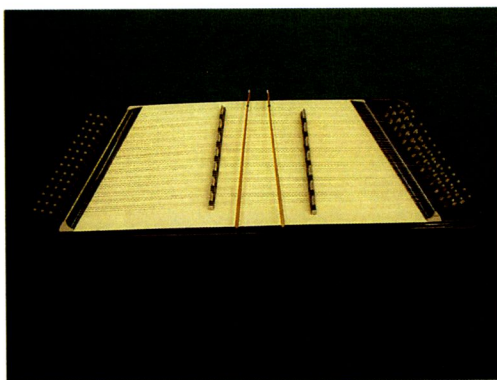
ขลุ่ยน้ำเต้า

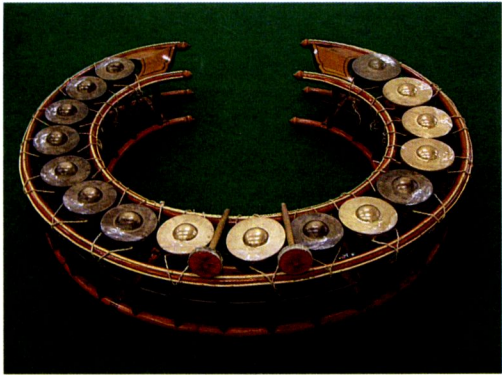
กูเจิ้ง

ซอเอ้อหู

ซิม

ซ้องวงใหญ่

ซ้องห่วย

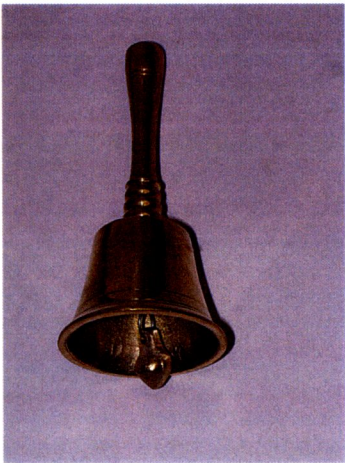
Tibetan Singing Bowls

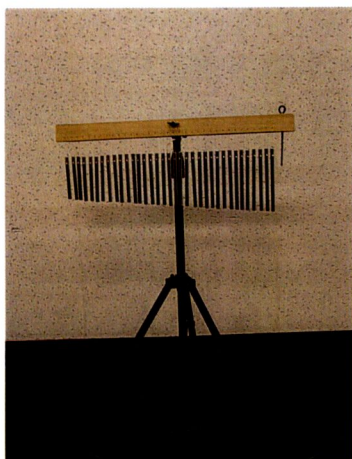
กังสดาล

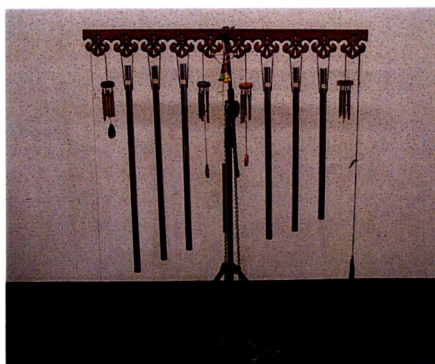
ผางฮาด

กระดิ่ง

ระฆังราวเล็ก

ระฆังราวใหญ่

โมบาย

ปี่ฮื้อ

กระบอกไม้ไผ่

เครื่องเคาะไม้

เขาสัตว์

ขลุ่ยนก

เครื่องเป่านกน้ำ

กระพรวนไม้

กลองตุ้ม

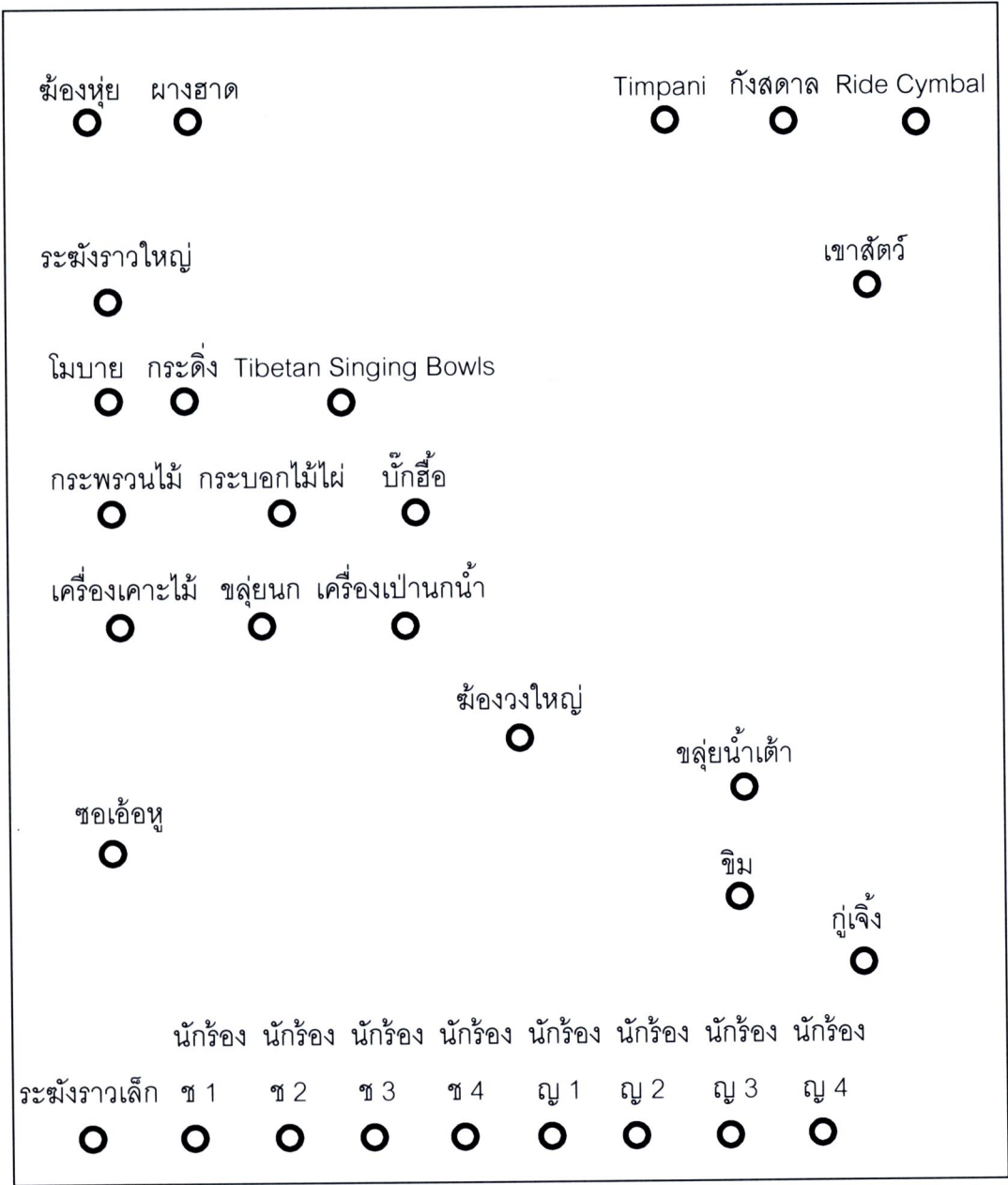
Timpani

Ride Cymbal

ภาพที่ 12 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงปฐมศาสตร์

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปฐมศาสตร์ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 13 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปฐมศาสตร์

5.2 ทฤษฎีศาสตร์

การประพันธ์บทร้อง

เป็นบทประพันธ์ประเภท “โคลง” ซึ่งมีวิธีเรียบเรียงถ้อยคำเข้าคณะ กำหนดวรรณยุกต์เอก และโทสัมผัส บทหนึ่งมี 3 วรรค วรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 มีวรรคละ 5 คำ วรรคที่ 3 มี 4 คำ

รวม 3 วรรค เป็น 14 คำ ส่วน 2 คำสุดท้ายเป็นคำสร้อย คำที่ 5 วรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 5 ในวรรคที่ 2 และให้คำสุดท้ายของบทสัมผัสกับคำที่ 1- 2 หรือ 3 คำตายใช้แทนวรรณยุกต์เอกได้

บทประพันธ์ในศาสตร์ที่สองนี้ เป็นการเกริ่นก่อนที่จะเข้าสู่ปี่นักษัตรแต่ละปีตามลำดับว่า สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงมีพระมติอนุมัติให้ชาวสยาม ประเทศใช้นักษัตรเดียวกับชาวจีนประดิษฐ์เป็นต้นแบบ ทั้งยังกล่าวถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติ การโคจรของดวงดาวต่างๆ การทำนายทายทักด้วยตำราพยากรณ์มนุษย์ อมนุษย์และสัตว์โลก เรื่องผู้ดี - ใฝ่ บาบ - บุญ การขอลงกลโก่ง คติความเชื่อ การเวียนว่ายตายเกิด จักรราศี ซึ่งจะประมวลเรื่องราวของสิบสองนักษัตรอันเป็นตำราพยากรณ์สัตว์ที่มีจิตใจสูงเยี่ยงมนุษย์ ตามลำดับ

บทร้อยกรอง

ทุกติยศาสตร์
ว่าด้วยเนื้อหา (Texture)

โคลง 2

นักษัตรอรรถกล่าวนี้	ดังว่ามีชนชี
ดังนี้มีมา	แต่บรรพ
นริศราฯเลิศจรัสแท้	ชัดแนมดีแล้
สฤษฎ์ได้จันดล	ต้นฉบับ
ปฏิสนธิ์หนึ่งแล้ว	ดาวเคลื่อนเดือนเพริศแพรว
เรื่องล้นโลกา	พยากรณ์
พรหมธาดาเทพไท้	ทุกสิ่งลิขิตให้
แหล่งหล้าเลี้ยงยล	เนรมิต
ข้อฉลกลที่สร้าง	บุญคั่งบาปที่ค้าง
หยั่งได้กรรมติด	ชนักแล
อัญชลิตเช่นไหว	ทรงฤทธิ์ประสิทธิไ้
เชื่อได้ในประสงค์	สิ่งนา
จรรโลงษัตรคู่หล้า	คงอยู่ควรคู่ฟ้า
ไพร่ข้าชาติพันธุ์	วิทยา
วันวารกาลผ่านโพ้น	หาไม่มีใครพัน
เวียนวงกงกรรม	จักรราศี

ดังจะพำแต่เนื้

มนุษย์

ราวเรื่องนักษัตริย์

อนุกรม

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ทฤษฎีศาสตร์เป็นการกล่าวด้วยเนื้อหาสาระเรื่องสิบสองนักษัตริย์ที่มนุษย์คิดค้นมาเป็นเวลาช้านาน

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงมีพระวินิจฉัยลงความเห็นเป็นมติว่า สิบสองนักษัตริย์ที่ปรากฏใช้กับชาวสยาม มาจากชนชาติจีนอันเป็นต้นแบบแห่งการคิดค้น

สรรพสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติของสัตว์ การโคจรของดวงดาวต่างๆ มีผลทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างหลากหลาย ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเรื่องดีและเลวร้าย จนมีการทำนายทายทักด้วยตำราพยากรณ์ จากตำราพรหมชาติ มีผู้ให้แง่คิดทางมายาศาสตร์ว่า พระพรหมเป็นผู้บันดาลให้มนุษย์ อมนุษย์และสัตว์โลกเป็นไปตามชะตาชีวิตที่กำหนด เมื่อพระพรหมเป็นผู้สรรค์สร้างสิ่งทั้งมวล เรื่องบาปบุญคุณโทษ ความดีความชั่ว การช้อฉลกลโกงที่ก่อไว้ ก็จะเป็นเวรกรรมติดค้างแต่อดีตชาติ ซึ่งสามารถรู้ได้ด้วยความรู้ลึกที่เป็นชนกติดตามตัวมาเพื่อชดใช้ในชาติปัจจุบัน

การบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก เป็นความเชื่อของมนุษย์ด้วยหวังว่า จะได้สิ่งดังประสงค์ อันเป็นทางออกแห่งที่พึงทางจิตใจ โดยสัตว์สิบสองชนิดเป็นเครื่องพยุลงและคำจุนโลกโดยเฉพาะมนุษย์แล้ว ไม่ว่าจะเป็นชนชั้นใดจะพะไรหรือผู้ดี สัตว์ดังกล่าวจะเป็นตัวบ่งบอกถึงรูปพันธุ์สัณฐานตลอดจนลักษณะเฉพาะของชาติกำเนิดได้อย่างใกล้เคียง แม้เวลาจะล่วงเลยด้วยปัจจัยใดก็ตาม กรรมดีที่ติดตัว กรรมชั่วที่ได้สร้างต่างก็เวียนว่ายตายเกิดรับกรรมกันไป เหมือนทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวพระเคราะห์ อันส่งผลให้เป็นไปตามกาลแห่งจักรวาลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงทฤษฎีศาสตร์ยังคงกลิ่นไอของความเป็นจีน ทำนองเพลงจึงมีสำเนียงจีน โครงสร้างทำนองเพลงทฤษฎีศาสตร์ ประกอบด้วย ลูกนำ ทฤษฎีศาสตร์ บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ ดังตัวอย่างทำนองเพลงทฤษฎีศาสตร์ในท่อนลูกนำ ดังนี้

Music box /เครื่องเคาะไม้

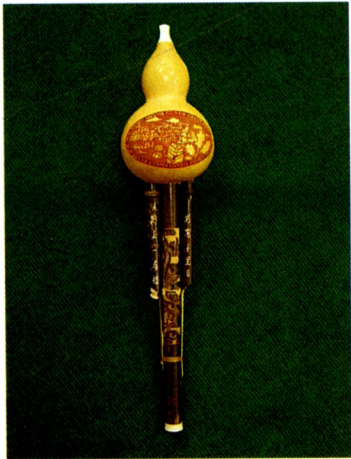
- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กระพรวนหอย

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

รูปแบบการผสมวง

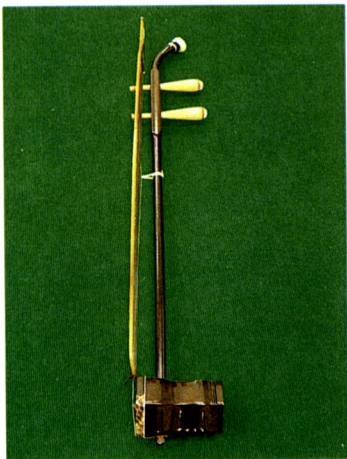
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงทุติยศาสตร์ ใช้เครื่องดนตรีคล้ายกับเพลงปฐมศาสตร์ แต่ตัดเครื่องดนตรีที่มีเสียงดังออก เช่น เขาฉัตร Timpani และ Ride Cymbal เพิ่ม Music box กระพรวนโลหะ กำกับจังหวะ เสมือนเสียงสัญญาณนาฬิกา ซึ่งหมายถึง การโคจรของเวลาในแต่ละปีนักษัตร และใช้เสียงของ Maracas โดยการหมุนตัวเครื่องดนตรี เสมือนการโคจรของโลกที่ดำเนินอยู่ตลอดเวลา ดังภาพประกอบดังนี้

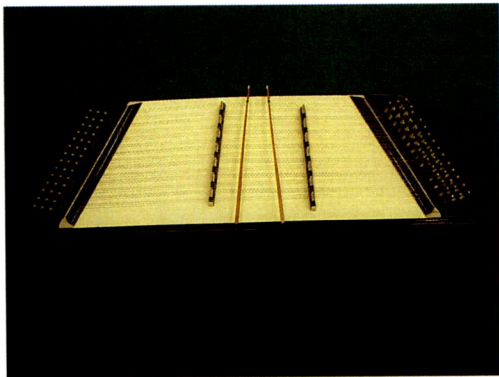
ขลุ่ยน้ำเต้า

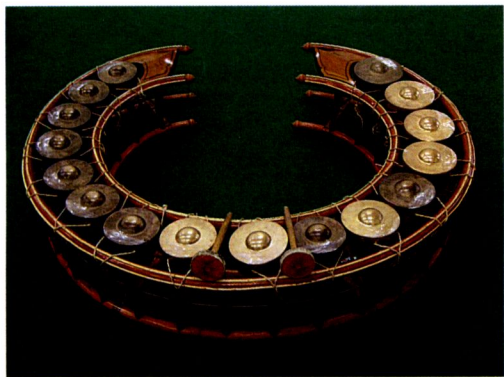
กู่เจิ้ง

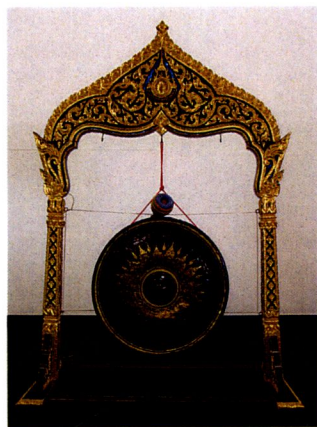
ซอเอ้อหู

ซิม

ซึ้งวงใหญ่

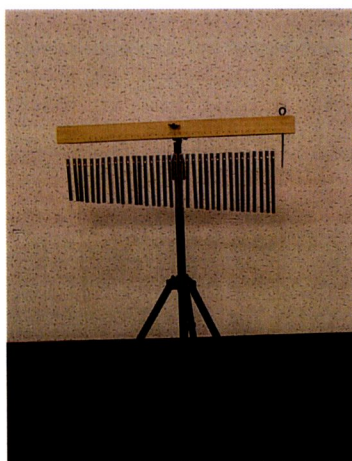
ซึ้งหุ่ย

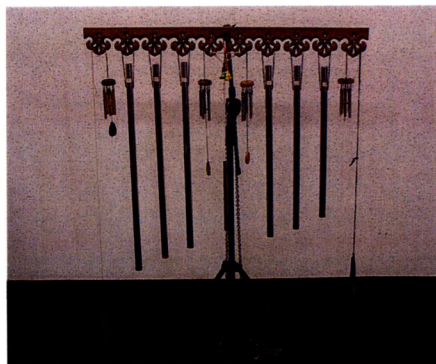
ก้างตาล

กระพรวนโลหะ

ระฆังราวเล็ก

ระฆังราวใหญ่

โมบาย

บั๊กฮื้อ

กระบอกไม้ไผ่

เครื่องเคาะไม้

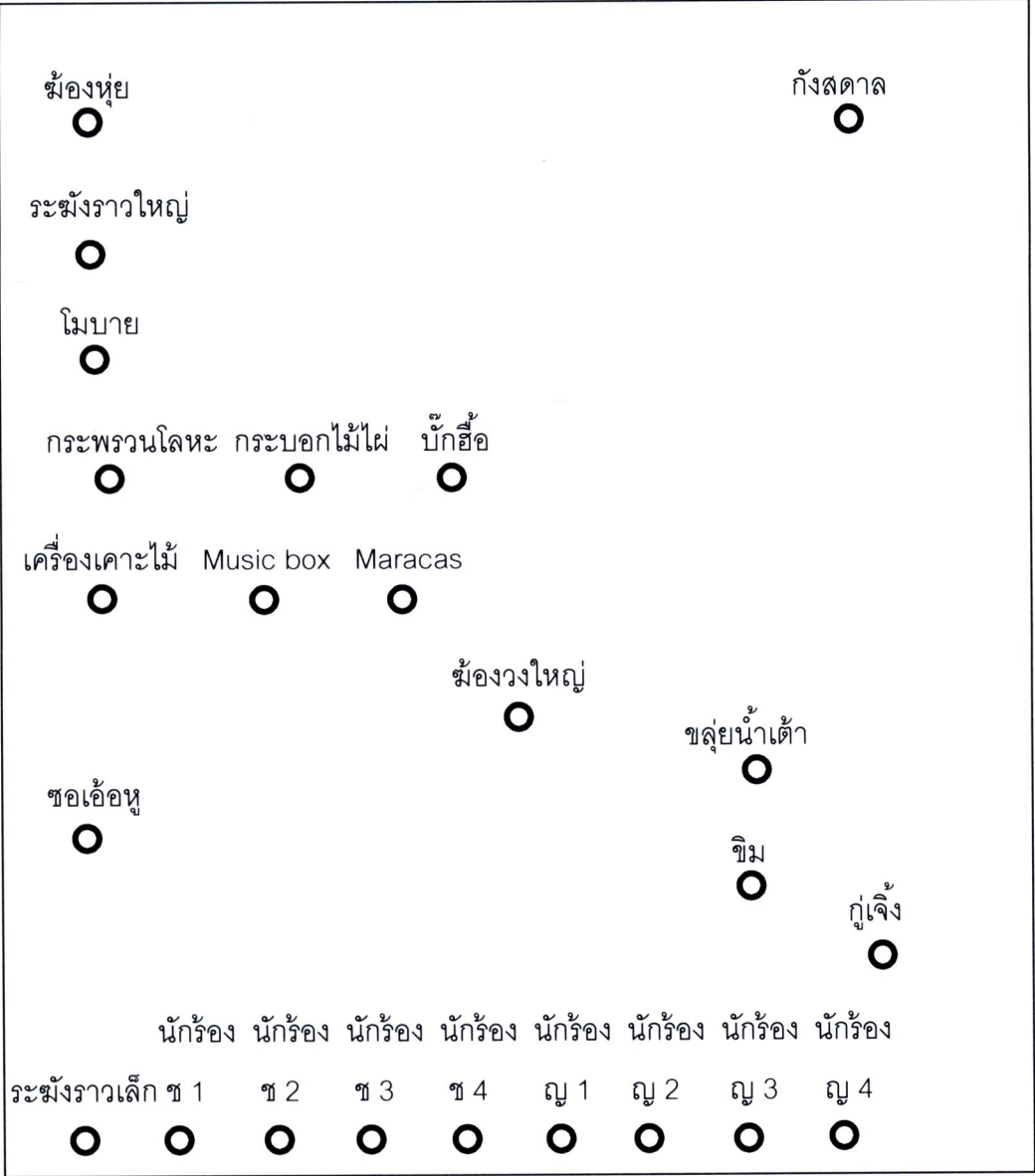
Music box

Maracas

ภาพที่ 14 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงทุติยศาสตร์

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงทุติยศาสตร์ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 15 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงทุติยศาสตร์

5.2.1 ปี่ชวด

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปี่ชวด เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สิบสองนักษัตริย์คุ้มครองป้องกันสรรพภัยและเวียนว้ายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “กาพย์” เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัส กาพย์ที่นิยมแต่งมี 3 ประเภทคือ กาพย์ยานี 11

ภาพย์ฉบับ 16 และภาพย์สุรางคนางค์ 28 ซึ่งในนักษัตริชวต ผู้วิจัได้ประพันธ์บทเป็น “ ภาพย์
สุรางคนางค์ 28 ” รวม 5 บาท โดย 1 บาท มี 7 วรรค วรรคหนึ่งๆ มี 4 คำ รวม 28 คำ
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ปี่ชวด

ทำนองเชือม (สร้อย)
ร่าย

สิทธิการิยะ	พรหมธาดา
อุปปาดิกะ	วิภูฏะ มุสิโก

ภาพย์สุรางคนางค์ 28

	ศุภมัสสตุ
ชิกชิกขุ	ช่างมูมานะ
นิสสัยไซตุ	ชีอมุสิกะ
หนูพานะ	พิชเนศวร
	ชันชาปากพรหม
เป็นที่นิยม	ชื่นชมทั้งมวล
อาทิตย์เป็นปาก	ยากนักเรรวน
จันทร์พุขึ้นชวน	เรือกสวนไร่นา
	พระศุกรีที่นั่ง
ตณหาบางครั้ง	โอหังวาจา
พระเสาร์เป็นเท้า	เดินก้าวทั่วหล้า
ภายหลังใหญ่กว่า	ปัญญามากมี
	เมื่อน้อยอาภัพ
พึงญาติไม่รับ	ใหญ่กลับได้ดี
อุตสาห์มานะ	มักจะตระหนี่
วาสนาดี	สามีขาดแคลน

	มะโรงคู่ครอง
มะเมียอย่าจอง	วอกรองทดแทน
มิ่งขวัญธาตุน้ำ	ชุ่มฉ่ำเหลือแสน
เดือนปีเป็นแกน	เกณฑ์แก่นกอบปรัก

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดุจเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิเกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า “จักราศี” มี **มุสิโก** ปิซวด (หนู) เป็นลำดับที่หนึ่ง

คำว่า “ศุภมัสดุ” เป็นคำกล่าวขอความดีที่มงคล ดลความเจริญ จงมีแต่ความสถาพร หนูเป็นสัตว์ตัวเล็กที่มีฟันที่แข็งแรงมาก เสียง “ซิกซิกซุซุ” เป็นเสียงที่เกิดจากอากัปภิกิริยาการหากินของมัน ในตำราก็อว หนูเป็นพาหนะพระพิฆเนศวร

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปิซวด ชันษาดกพระพรหม (พระพรหมเสวย) พุดจาเต็ดขาดไม่รวนรมมีจุดยืนเป็นที่ตั้งเพราะพระอาทิตย์เป็นปาก พระจันทร์กับพระพุธเป็นมือ มีความมานะพยายามสูงเลี้ยงตัวเองได้แต่จะตระหนี่ขึ้นเหนียว หากทำสวนไร่นาค้าขายจะดี บางครั้งพุดจาโอหัง และอยู่ไม่เป็นที่ด้วยอุปนิสัยชอบเดิน แต่เป็นคนมีปัญญา ส่วนในวัยเด็กจะอากัฟ พึ่งพาอาศัยญาติไม่ได้ แต่จะมีวาสนาดีในวัยผู้ใหญ่ ในตำราว่าอากัฟสามิ

เรื่องคู่ครองจะถูกโฉลกกับปีมะโรง หรือปีวอก ควรหลีกเลี่ยงปีมะเมีย คนเกิดในนักษัตรชวดนี้ จะให้ชัดเจนและใกล้เคียงคำทำนายต้องดูวันเดือนปีเกิดของแต่ละคนเป็นสิ่งประกอบสำคัญ

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปิซวด เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์ จินตนาการโดยล้อตามบทประพันธ์ และเลียนแบบอากัปภิกิริยาของหนูที่มีความซุกซนเที่ยวหาอาหารกิน เสียงฟันของหนูกัดกร่อนของแข็ง เสียงหนูทำของหล่นแตก จึงใช้เครื่องดนตรีประกอบอากัปภิกิริยาของหนู เช่น Bongo โดยวิธีการหงายท้องของกลองขึ้นแล้วโรยลูกปัดเข้าไปที่หน้ากลอง การเขย่า Cabaza Maracas การขูดกับแก๊บ เสมือนหนูกัดแทะอาหาร การเคาะกระบอกไม้ไผ่ เสมือนหนูเดินวิ่งซุกซน และการเคาะ Agogo bell เสมือนหนูทำของหล่นแตก โครงสร้างทำนองเพลงปิซวด ประกอบด้วย ลูกนำ ชวด 1 และชวด 2 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ

ภาพที่ 16 หนู
(หนู, 2553: ออนไลน์)

ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงปี่ชวด จะมีรูปแบบทำนองเพลงที่มีจังหวะหยุด จังหวะถี่และจังหวะห่าง เสมือนอกกับกิริยาของหนู เช่น การเดิน การวิ่ง การหยุดเดิน ดังตัวอย่างทำนองเพลงในท่อน 1 ดังนี้

การวิ่ง การกระโดด การวิ่ง การหยุดเดิน การวิ่ง การเดิน กระโดดวิ่ง							
- - - -	ฟฟฟด	- ฟ - -	ซ ล ซ ฟ	- - - -	ล ล ล ล	- ด - ล	ฟ - ร ด

การวิ่ง กระโดดวิ่ง การเดิน กระโดดวิ่ง							
- - ซ ล	- - ซ ฟ	- ฟ - ร	ฟ - ร ด	- - - ล	ซ - ฟ ล	- ล - ล	ฟ - ร ฟ

นอกจากนี้ใช้เสียงเครื่องประกอบจังหวะ เช่น การเขย่า Cabaza Maracas การชูดกับแก้ว เสมือนหนูกัดแทะอาหาร การเคาะกระบอกไม้ไผ่ เสมือนหนูเดินวิ่งซุกซน และการเคาะ Agogobell เสมือนหนูทำของหล่นแตก ดังนี้

กระบอกไม้ไผ่

- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

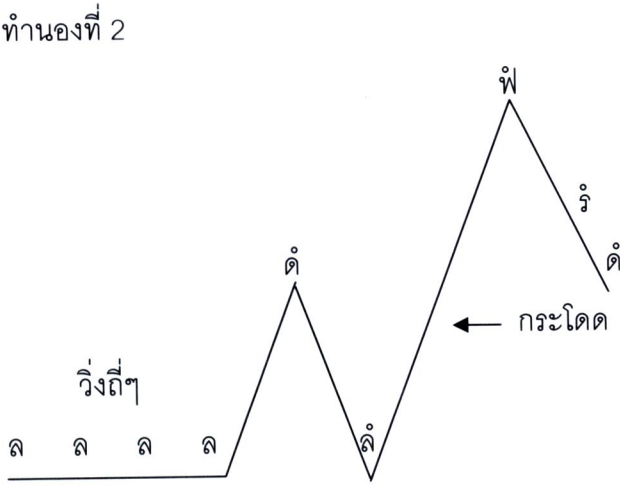
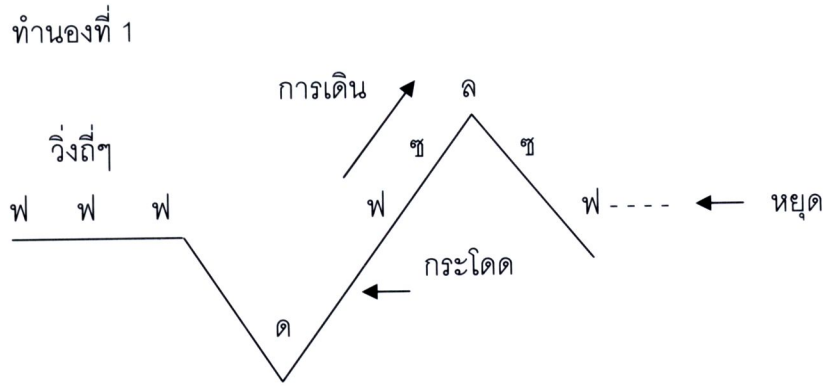
เครื่องเคาะไม้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

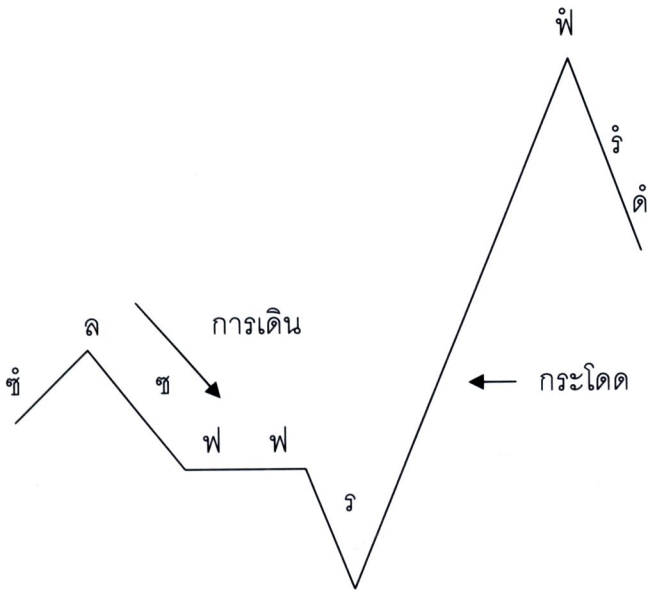
Agogo bell

- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จากรูปแบบของทำนองเพลงดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

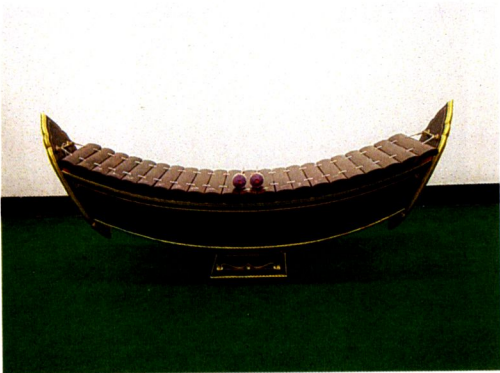

ทำนองที่ 3

รูปแบบการผสมวง

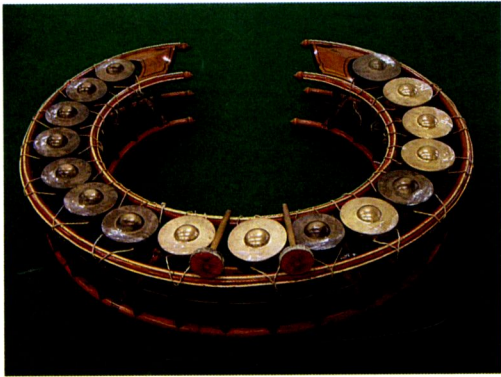
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่ชวด เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซออู้ ขลุ่ยเพียงออ และขลุ่ยหลีบ โดยแบ่งหน้าที่การบรรเลงในแต่ละท่อน คือ ท่อน 1 ซออู้ ขลุ่ยเพียงออ ขลุ่ยหลีบ เป็นเครื่องดำเนินทำนอง ท่อน 2 ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ เป็นเครื่องดำเนินทำนอง เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ กั๊บแก๊บ กระบอกละไม๊ เครื่องเคาะไม้ Bongo Cabaza และ Agogobell ซึ่งเครื่องดนตรีที่ประกอบเข้ากับท่อนของหนู เช่น การหยายท้องของกลอง Bongo ขึ้นแล้วโรยลูกปัดเข้าไปที่หน้ากลอง การเขย่า Cabaza Maracas การชูดกั๊บแก๊บ เสมือนหนูกัดแทะอาหาร การเคาะกระบอกละไม๊ เสมือนหนูเดินวิ่งซุกซน และการเคาะ Agogobell เสมือนหนูทำของหล่นแตก ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

ฆ้องวงใหญ่

ซอ

ขลุ่ยเพียงออและขลุ่ยหลีบ

Bongo

Cabaza

Maracas

กระบอกไม้ไผ่

เครื่องเคาะไม้

กับแก๊บ

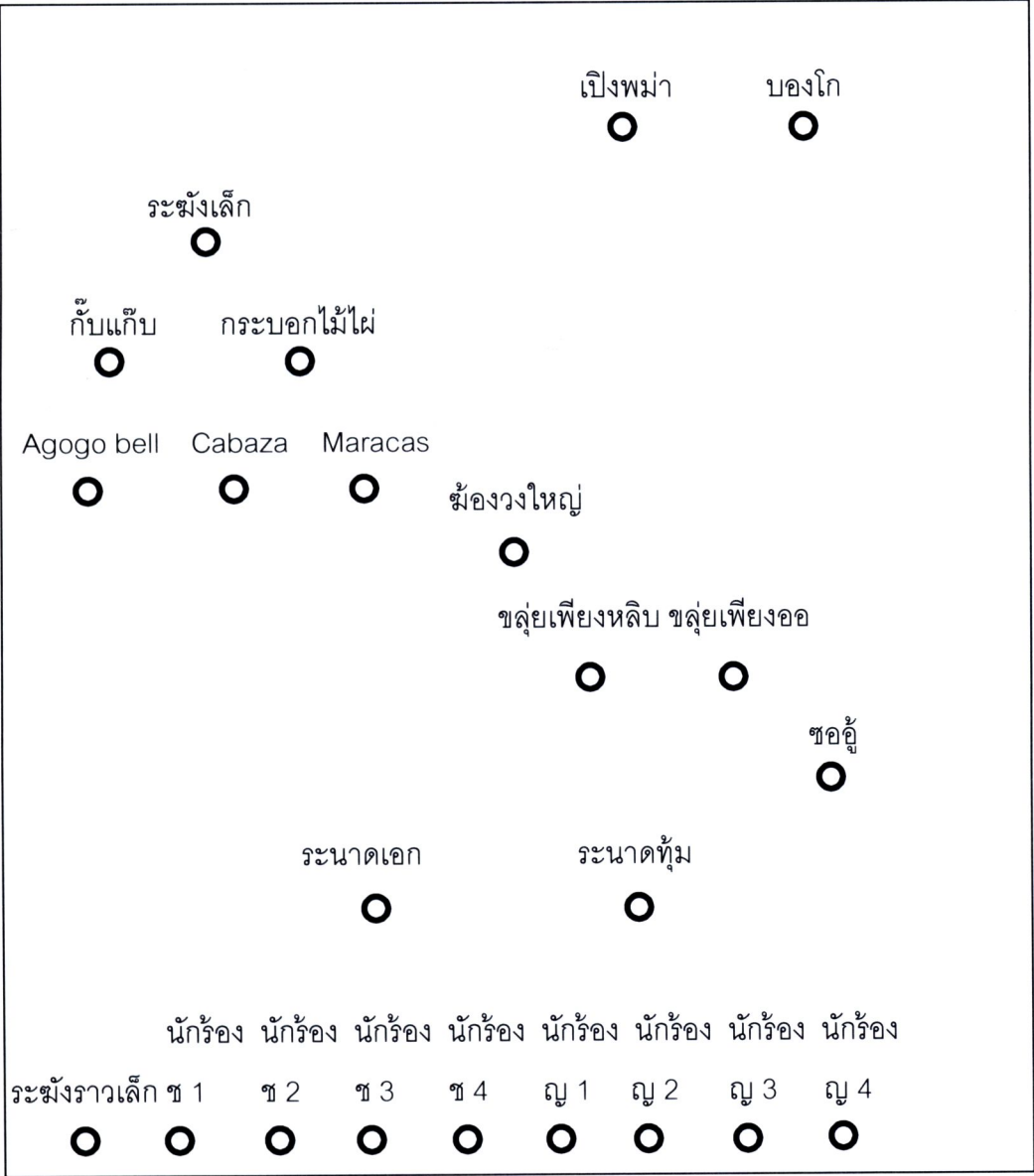
Agogo bell

ระฆังเล็ก

ภาพที่ 17 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงปี่ชวด

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อปรวด ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 18 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อปรวด

5.2.2 ปี่ฉลุ

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปี่ฉลุ เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพร
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สืบทอดรักษาคู่มือคุ้มครองป้องกัน
สรรพภัยและเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “โคลงสี่สุภาพ” โคลงหนึ่งมี
4 บรรทัด บรรทัดหนึ่งเรียกว่า “บาท” รวม 4 บาท นับเป็นหนึ่งบทหรือหนึ่งโคลง บาทหนึ่งมี 2
วรรค ทุกวรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังของบาทที่ 1 , 2 และ 3 มีวรรคละ 2 คำ ส่วนวรรคหลัง
ของบาทที่ 4 มี 4 คำ รวม 30 มีวรรณยุกต์เอก 7 ตำแหน่ง และวรรณยุกต์โท 4 ตำแหน่ง
ถ้าเนื้อความยังไม่จบสิ้น จะเติมสร้อยลงในท้ายบาทที่ 1 , 3 และ 4 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทสร้อยกรอง

ปี่ฉลุ

ทำนองเชื่อง (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ	พรหมธาดา
อุปปาดิกะ	วิภูษะ อุตโภ

โคลง 4

วจนะดำรับอ้าง	อุตโภ	โคฉลุ
ตกที่ปากพรหมชโย	ซิดให้	
พระจันทร์นั้นปากโว	อาโอ	โอหัง
หมายมุ่งโดยศาสตร์ไว้	เฟื่องฟุ้ง	ปัญญา
อาทิตยจิตคบค้า	เจ้านาย	สมณะ
หลากหลายเรื่องอำไพ	ฉลาดถ้อย	
คือคนบ่เดินไชร้	ใช้ยวด	ยานนำ
ชายมากมีเมียร้อย	หย่าหม้าย	มักหญิง
ท่าทีที่เชื่องช้า	ดีอรัน	ธาตุแท้
ยากหยิ่งในสันดาน	จับได้	

ฉลุอยู่ทั่วหัวสำราญ
อุปเท่ห์เล่ห์ลิกร้าย

มีหวานล่อม ยอมพลี
ซ่อนเร้น เย็นชา

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดูเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึงทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ว่า สรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้**อุปปาติกะ** บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า จักราศีมี **อุสโก ปิฉลู(วัว)** เป็นลำดับที่สอง

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีฉลู (วัว) มักพูดจาโอหัง แต่เรื่องการศึกษา เป็นคนฉลาดรอบรู้ ชอบรักสงบ และชอบคบค้าสมาคมกับผู้ใหญ่จนเป็นที่รักใคร่เมตตา ถ้าเป็นชายจะมีภรรยามาก และถ้าเป็นหญิงก็จะมีสามีมากเช่นกัน นอกจากนี้เป็นคน เชื่องช้า ดูเคร่งขรึมและดื้อรั้น บางทีไม่สามารถล่วงรู้ได้ว่าคิดอ่านประการใด เพราะเป็นคนมี กลอุบายแอบแฝง

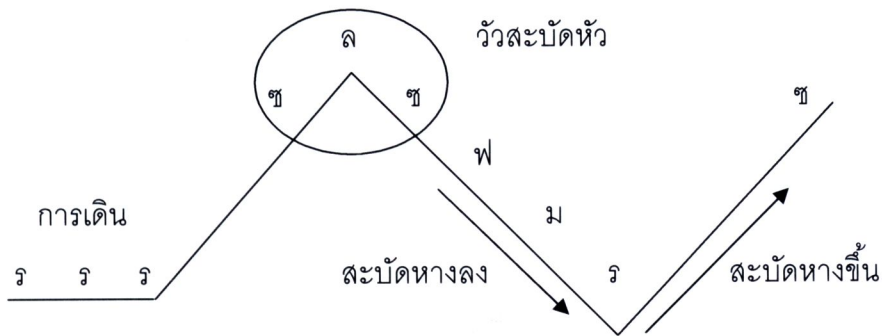
การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปีฉลู เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์ จินตนาการโดยล้อตามบทประพันธ์ และเลียนแบบอากัปกริยาของวัวที่เดินอย่างเชื่องช้าด้วยเท้าที่หนักแน่น ขณะกินอาหารอย่างสุขสำราญกลางทุ่งหญ้า จึงใช้เครื่องดนตรีประกอบอากัปกริยาของวัว เช่น เครื่องเป่าเลียนเสียงวัว กระดิ่ง กระดิ่ง ระฆังราว กุ้เจิ้ง ซอฮู้ กลองแขก ฯลฯ โครงสร้างทำนองเพลงปีฉลู ประกอบด้วย ลูกนำ ฉลุ 1 และฉลุ 2 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ

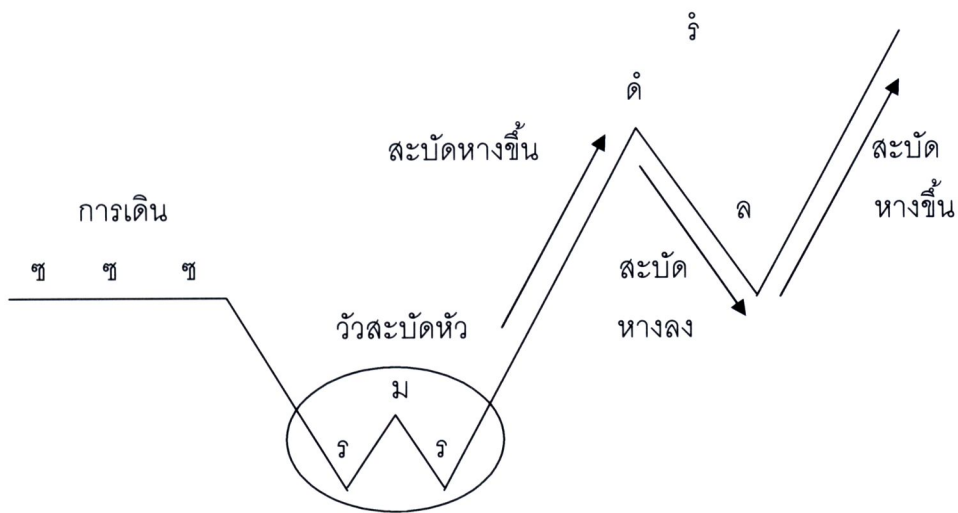

จากรูปแบบของทำนองเพลงดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

ทำนองที่ 1

ทำนองที่ 2

นอกจากนี้ยังมีทำนองของฆ้องวงใหญ่ทำลำนำน้า และเหลื่อมด้วยเสียงระนาดทุ้ม
เสมือนเสียงกระดิ่งว้าว ดังเช่น

ฆ้องวงใหญ่

- - - ล	- - - ร	- - - ซ	- - - ญ	- - - ล	- - - ร	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- ล - -	- ร - -	- ซ - -	- ญ - -	- ล - -	- ร - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

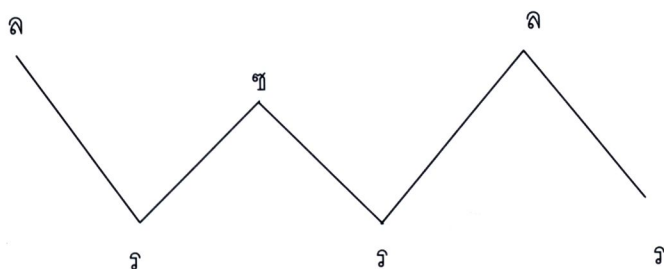
- - - ร	- - - ซ	- - - ญ	- - - ซ	- - - ร	- - - ซ	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

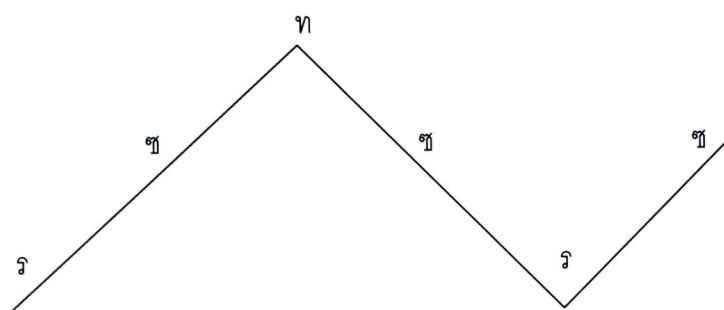
- ร - -	- ซ - -	- ญ - -	- ซ - -	- ร - -	- ซ - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จากรูปแบบของทำนองเพลงดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

ทำนองที่ 1 การไล่เสียงจากสูง - ต่ำ สลับกันไปมา เป็นคู่ประสาน คู่ 4 คู่ 5

ทำนองที่ 2 การไล่เสียงจากต่ำ - สูง สลับกันไปมา เป็นคู่ประสาน คู่ 3 คู่ 4

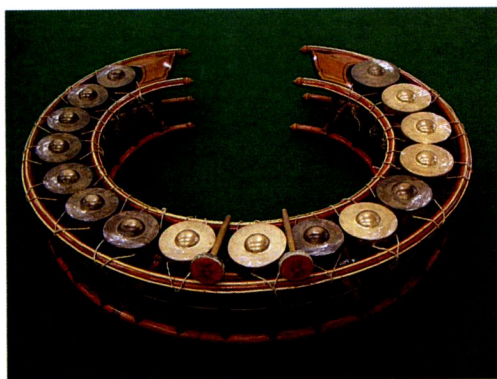

รูปแบบการผสมวง

เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่ฉลุ เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซออู้ ขลุ่ยเพียงออ ปี่ภูไท ขิม และกู่เจิ้ง ซึ่งเสียงประสานของระนาดทุ้มกับซ้องวงใหญ่ เสมือนเสียงของกระดิ่งและกระดิ่งของวัว ซออู้ ขิม และกู่เจิ้ง ดำเนินทำนองในจังหวะตกของห้องเพลง เพื่อเน้นจังหวะการเดินย่ำเท้าของวัว ส่วนขลุ่ยเพียงออและปี่ภูไท เป่าไหยหวนจำลองบรรยากาศท่ามกลางทุ่งนา เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ กลองแขก กระดิ่ง กระดิ่ง ระฆังราว กระพรวนโลหะ กระพรวนไม้ และเครื่องเป่าเลียนเสียงวัว ซึ่งกลองแขก ระฆังราว ดำเนินจังหวะการเดินของวัว เครื่องเป่าเลียนเสียงวัว เลียนเสียงร้องของวัว กระดิ่ง กระพรวนโลหะ กระพรวนไม้ เป็นอุปกรณ์ของวัว ดังภาพประกอบต่อไปนี้

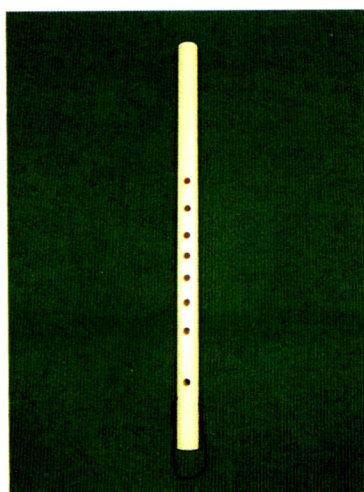
ระนาดทุ้ม

ฆ้องวงใหญ่

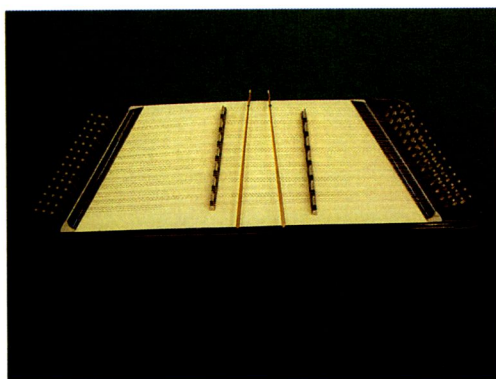
ซอด้

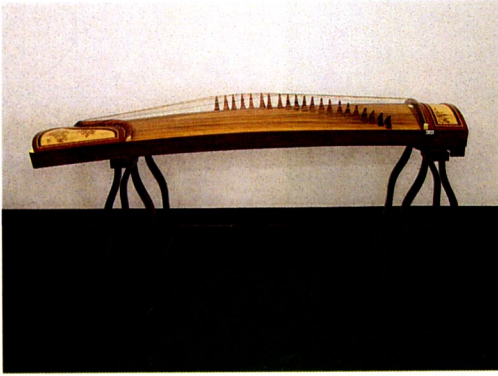
ขลุ่ยเพียงออ

ปี่ภูไท

จิม

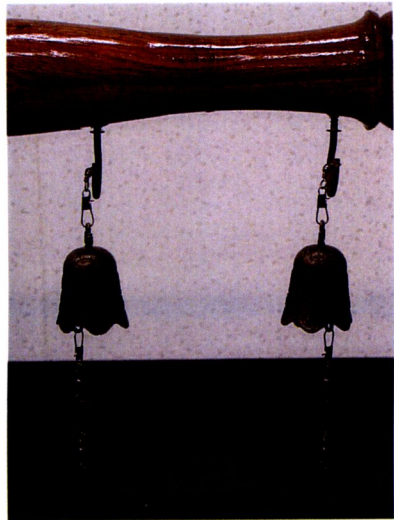
กู่เจิง

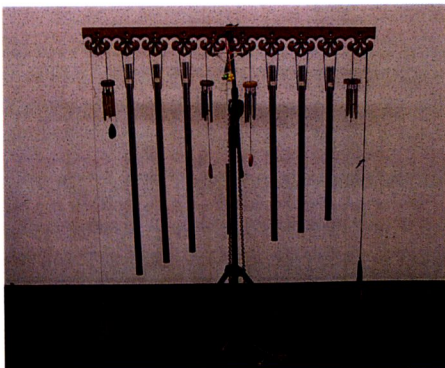
กลองแขก

กระดิ่ง

กระดิ่ง

ระฆังราวใหญ่

โมบาย

กระพรวนโลหะ

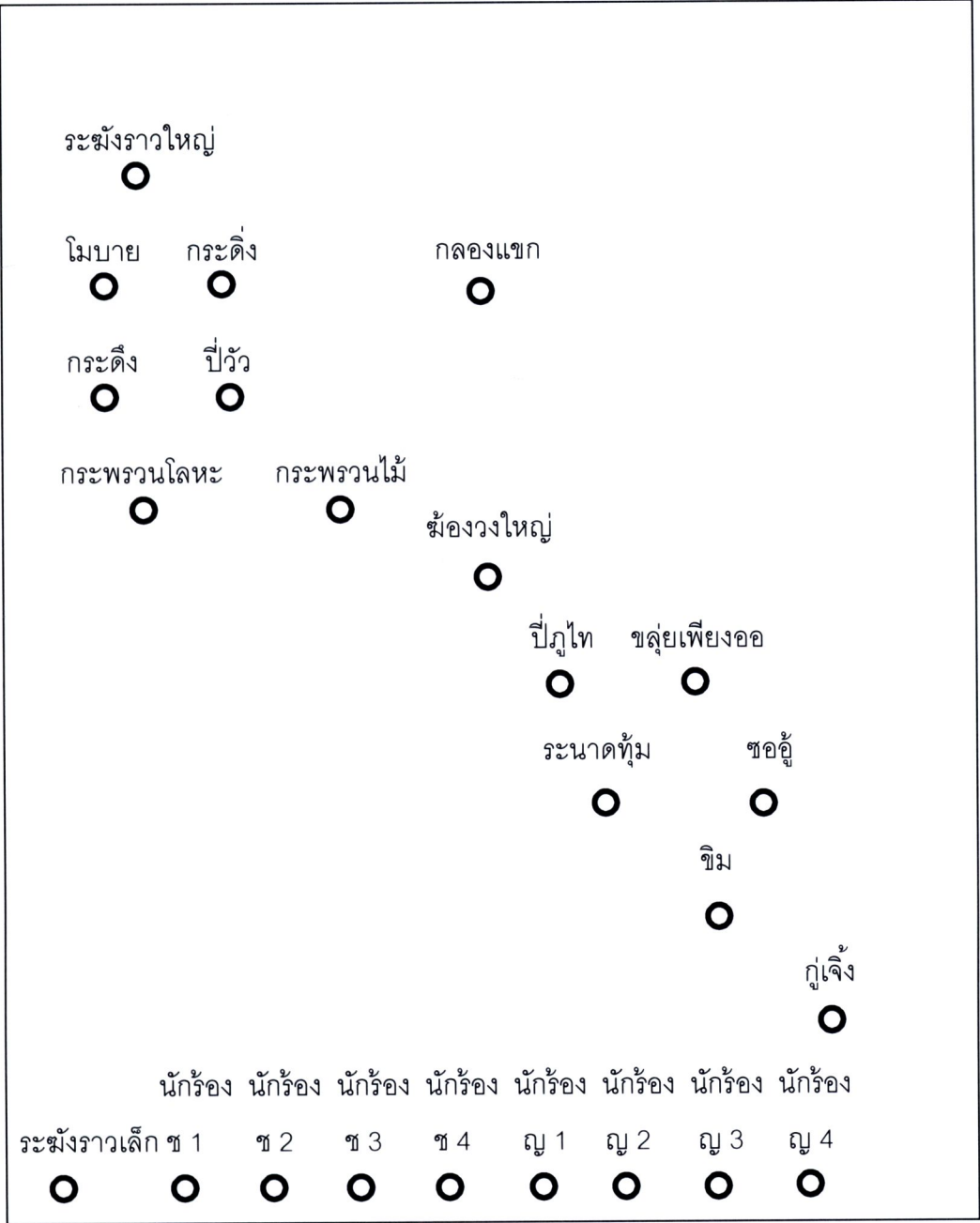

กระพรวนไม้

เครื่องเป่าเลียนเสียงวู้

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่ฉลุ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 21 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่ฉลุ

5.2.3 ปี่ชาล

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปี่ชาล เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สืบสองนักษัตรคุ้มครองป้องกันสรรพภัยและเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “กลอนแปด” กลอนแปด มี 4 วรรค เรียกว่า “วรรคสดับ รับ รอง และส่ง” มีวรรคละ 8 - 10 คำ เรียกว่า “หนึ่งบท” ใช้สัมผัสนอกเป็นสัมผัสบังคับตามแบบแผน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ปี่ชาล

ทำนองเชื่อง (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ

พรหมธาดา

อุปปาติกะ

วิญญะ พยัคไ

กลอนแปด

ดูกร เสวนา
บุรุษสตรี ขาติที่ นี้ไป
ว่ากล้าหาญ หุนหัน พลันเล่น
ว่าสงบ โดดเด่น เป็นลัคนา
พยัคไ
อังคาร โอฟาร์ โอษฐ์ทรี
ชันษา อยู่ป่า พรหมรุจิ
สุวรรณสาม ตักน้ำ กลางไพร
สมปอง
ปึงจัว วัวไก่อ ย่าหมายมัน

ชาลชาลา พยากรณ์ ก่อนสมัย
คำทำนาย เป็นทำนอง ลำเนา
ว่ามาดมั่น ดุดัน แลหรรษา
ว่าเอกา สง่างาม กามมี
มะนะ ธัมโม ไทราศรี
อาทิตยที่ ฟ้านักนั่ง ธาตุไม้
ปัตนิ ภูริปฤษฎ์ พิศมัย
มาตา ปิดูให้ ศฤงคาร
ปี่มาหมา คู่ครอง หฤหรรษ์
พลันตระหนก จักจาบัลย์ นิรันดร

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดุจเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิเกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า จักรราศี มีพยัคฆะ ปีศาจ(เสือ) เป็นลำดับที่สาม

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีศาจ เป็นคนมีอุปนิสัย กล้าหาญ ชาญชัย สนุกสนานร่าเริง มีตลกขบขัน บางทีก็หุนหันพลันแล่น มุทะลุดุติ้น ชอบอยู่คนเดียว รักสงบ เป็นที่น่าเกรงขาม มีจิตใจยึดมั่นในศีลในสัตย์ บางครั้งมักพูดจาสามทวาร ถ้าผู้หญิงจะมีความรุ่งเรืองปัญญาในการเป็นแม่ศรีเรือนคนปีศาจเทียบได้กับสุวรรณสาม เมื่อคราวอยู่ป่า ต้องเลี้ยงดูบิดามารดาซึ่งตาบอด ประณิบัติด้วยการตักน้ำแล้วบรรทุกบนหลังขวางมาให้ดื่มที่กลางป่า ตำราท่านว่า จะได้ลาภข้าวของทรัพย์สินเงินทองแห่งญาติพี่น้อง

เรื่องความรัก ควรคู่กับปีมะเมียและปีจอ ส่วนปีมะเส็ง มะโรง ฉลู และระกา ควรหลีกเลี่ยง ส่วนอาชีพการงานจะมีความเจริญรุ่งเรืองในการบริหารจัดการ เป็นนักประพันธ์ นักเขียน มีชื่อเสียงในวงการ ตลอดจนมวอลหม่มมิตรชื่นชมรักใคร่เสมอไป

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปีศาจ เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์ จินตนาการโดยล้อตามบทประพันธ์ และเลียนแบบอาภักปฏิกิริยาของเสือที่มีความสง่างามเป็นราชาแห่งสัตว์ป่า และเป็นเจ้าแห่งนักล่าที่น่าเกรงขามสะพรั่งกลัว ประพันธ์ทำนองเพลงโดยตกแต่งทำนองลูกนำให้สง่างามน่าเกรงขาม และใช้เครื่องประกอบจังหวะ ดีตามกระสวนของทำนองเพลง แสดงเอกลักษณ์การเดิน การกระโจนของเสือ การหมอบ และการตระครุบเหยื่อ โครงสร้างทำนองเพลงปีศาจ ประกอบด้วย ลูกนำ ขาล 1 ขาล 2 (ท่อน 1 ท่อน 2) และขาล 3 (ท่อน 1 ท่อน 2) บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ

ภาพที่ 22 เสือ
(เสือ, 2553: ออนไลน์)

ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงปี่ชาล ในท่อนลูกนำจะมีรูปแบบทำนองเพลงที่มีจังหวะซ้ำ สลับกับจังหวะเร็วในท้ายประโยคเพลง เพื่อแสดงถึงการเดินอย่างสง่างามและน่าเกรงขาม นอกจากนี้ใช้เสียง Timpani ตีประกอบท่วงทำนองเพลงห่างๆ เสียงของ Timpani แสดงถึงอำนาจ ความยิ่งใหญ่ ความน่ากลัว การกระโจนทะยาน และเสียงคำรามของเสือที่ตั้งก้องกังวานซึ่งสื่อให้เห็นเอกลักษณ์อันโดดเด่นของเสือ

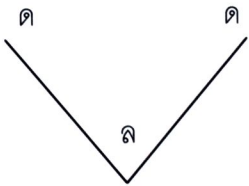
ดังตัวอย่างทำนองเพลงในลูกนำ ดังนี้

ลูกนำ				การเดินอย่างสง่างาม				น่าเกรงขาม			
- - - -	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - -	- ร - ฟ	- ช - ฟ	- ร - ด				
- - - -	- - - ล	- - - ด	- - - ช	- - - -	- ฟ - ช	- ล - ช	- ฟ - ล				
การเดินอย่างสง่างาม				น่าเกรงขาม							
- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- ล - ช	- ฟ - ร	- ด - ฟ				
กลองทิมปानी/ฉาบใหญ่											
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -				

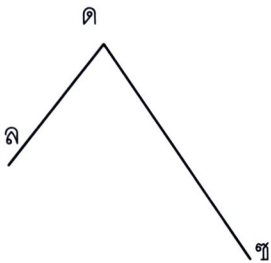
จากรูปแบบของทำนองเพลงดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

ทำนองที่ 1 ท่อนลูกนำในวรรคแรกของประโยคที่ 1 2 และ 3 ลักษณะของตัวโน้ตจะดำเนินทำนองห่างๆ ไม่สลับซับซ้อน แสดงถึง การเดินอย่างสง่างามของเลื้อ

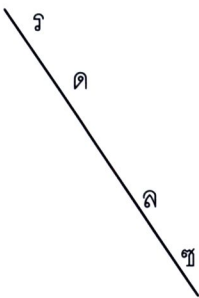
ลูกนำ วรรคแรกของประโยคที่ 1

ลูกนำ วรรคแรกของประโยคที่ 2

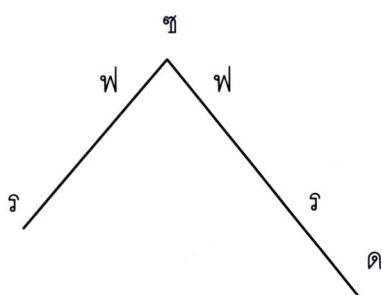

ลูกนำ วรรคแรกของประโยคที่ 3

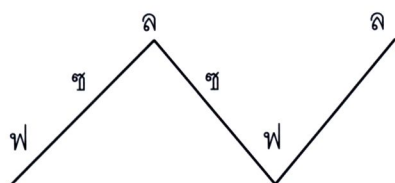

ทำนองที่ 2 ท่อนลูกนำในวรรคท้ายประโยคที่ 1 2 และ 3 จะบรรจุตัวโน้ตถี่ขึ้น เพื่อให้จังหวะกระชับแสดงถึง ความน่าเกรงขาม

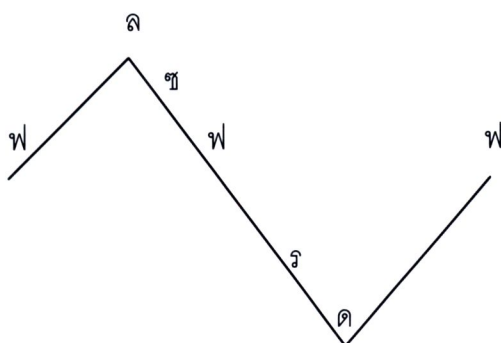
ลูกนำ ท้ายวรรคของประโยคที่ 1

ลูกนำ ท้ายวรรคของประโยคที่ 2

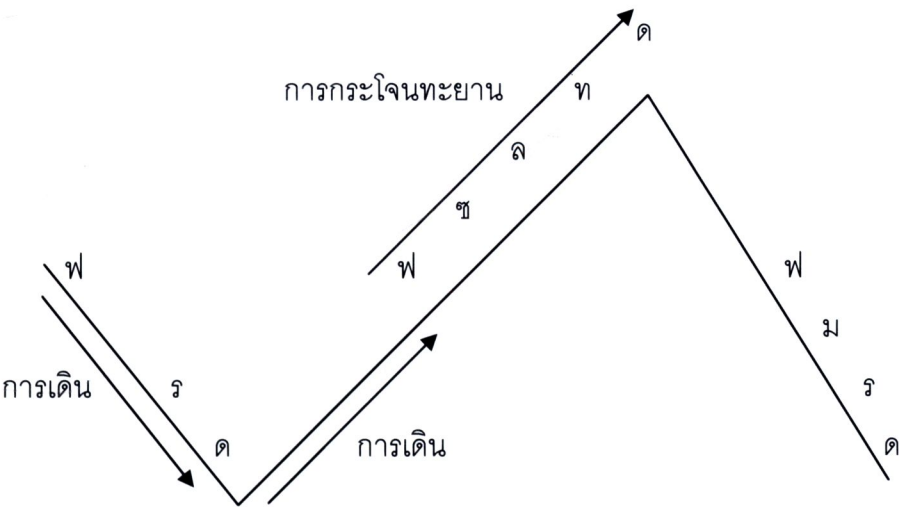

ลูกนำ ท้ายวรรคของประโยคที่ 3

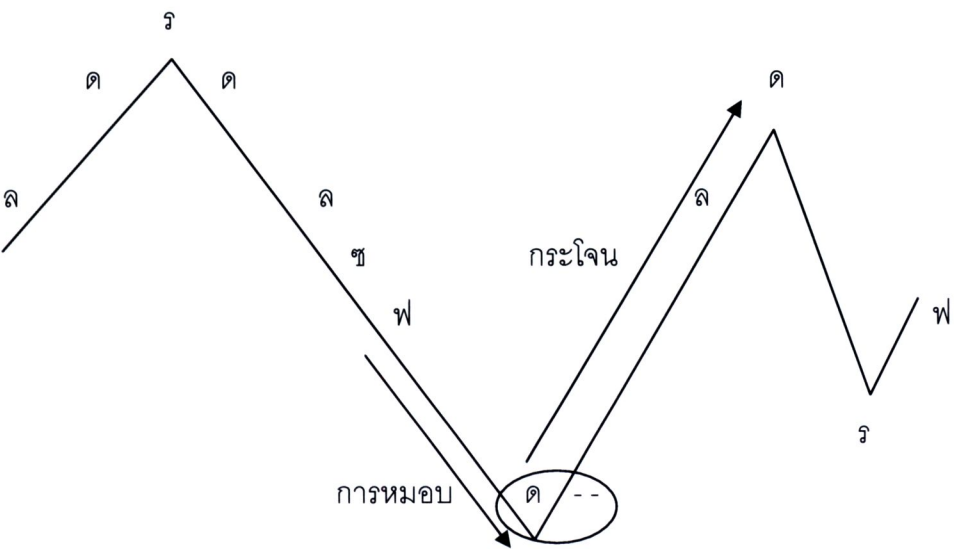

จากรูปแบบของทำนองเพลงดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

ประโยคที่ 1 การเดิน ลักษณะของโน้ตจะค่อยๆ เคลื่อนที่ การกระโจน ลักษณะของโน้ตจะทำการเก็บไล่จากเสียงต่ำไปสูง

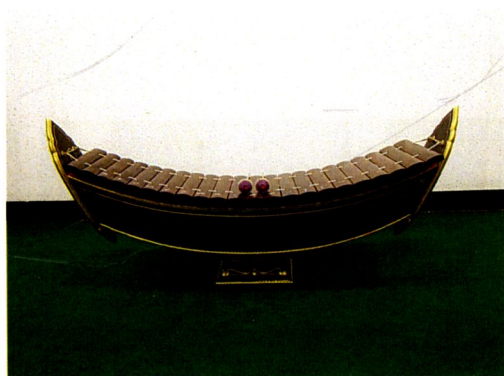

ประโยคที่ 2 การหมอบ ลักษณะของตัวโน้ตจะหยุดนิ่ง การกระโจน ลักษณะของโน้ตจะกระโดดจากเสียงต่ำไปสูง

รูปแบบการผสมวง

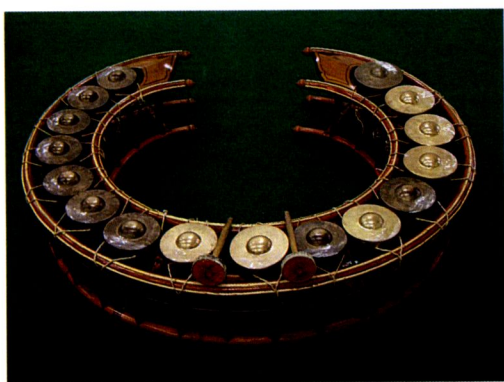
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่พาทย์ เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องวงเล็ก ซออู้ จะเข้ ขลุ่ยเพียงออ เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ Timpani ซึ่งเสียงของกลองทิมปานีตีอย่างจังหวะเหมือนการเดิน กระโจนทะยานของเสียง ช่วยสร้างจินตนาการในอารมณ์เพลงให้มีความรู้สึกน่าเกรงขาม น่าสะพรึงกลัว และความยิ่งใหญ่ เสียงของฆ้องวงใหญ่ ฆ้องวงเล็ก จะเข้ ให้ความรู้สึกกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว เสียงของซออู้ ขลุ่ยเพียงออ ให้ความรู้สึกสงบหรือหมอบคลาน ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ฆ้องวงใหญ่

ฆ้องวงเล็ก

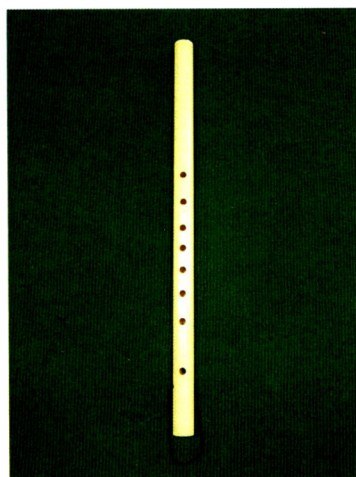
ฆ้องวงใหญ่

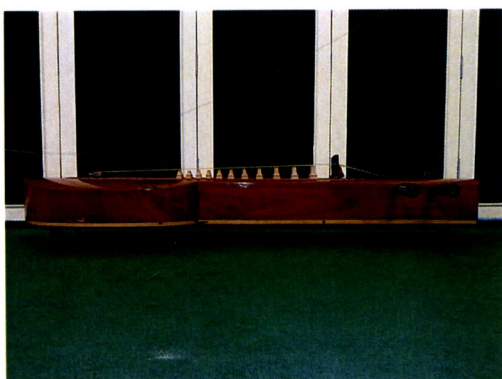
ซออู้

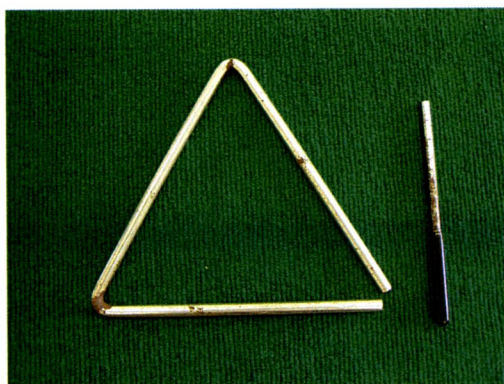
ซอด้วง

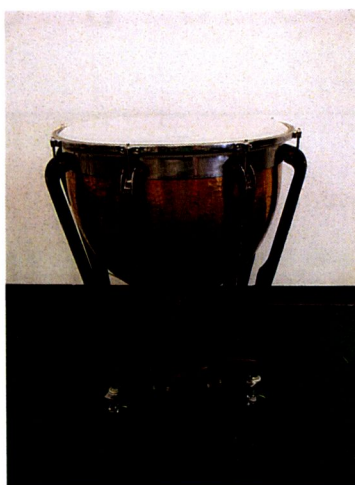
ขลุ่ยเพียงออ

จะเข้

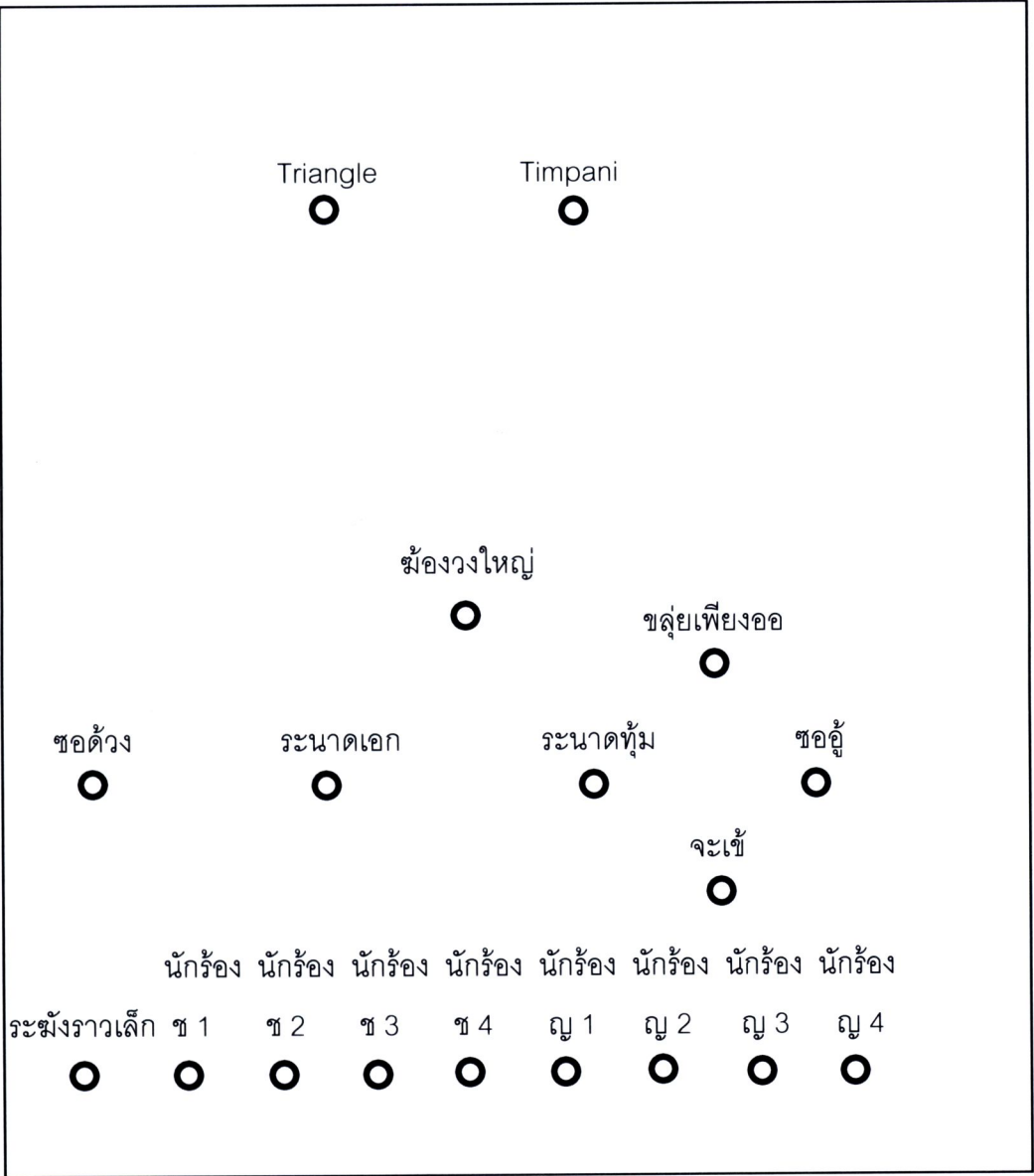

Triangle

Timpani

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อปปูล่า ดั่งต่อไปนี้

ภาพที่ 24 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อปปูล่า

5.2.4 ปี่เถาะ

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปี่เถาะ เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สิบสองนักษัตร คุ่มครองป้องกันสรรพภัยและเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “ฉันท” เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่งที่กำหนดบังคับ ครุ-ลหุ (หนัก-เบา) อย่างเคร่งครัดจะขาดเกินไม่ได้ และต้องระมัดระวังไม่ให้

ผิดพลาด ในการแต่งฉันท์ต้องใช้ภาษาบาลี - สันสกฤต เพราะคำที่เป็นลหุในภาษาไทยมีจำนวนน้อย ฉันท์มีหลายชนิดแต่ละชนิดแตกต่างกันด้วยวรรค คณะ พยางค์ สัมผัสครุ-ลหุ เช่น อินทวิเชียรฉันท์ จิตรปทาฉันท์ สัททูลพิกกิลิตฉันท์ สาลินีฉันท์ เป็นต้น ซึ่งในนักษัตริ์เถาะผู้วิจัยได้ประพันธ์บทเป็น "สาลินีฉันท์ 11" รวม 9 บท ในแต่ละบทมี 4 วรรค ทุกวรรคหน้ามี 5 คำ และทุกวรรคหลังมี 6 คำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ปีเถาะ

ทำนองเชื่อง (สร้อย)
ร่าย

สิทธิการิยะ	พรหมธาดา
อุปปาติกะ	วิภูฏะ สโส

สาลินี ฉันท์ 11

อรรถ สโสพจน์	จณณียบท เทศน์โปรดบรรพ์
ษัตริ์เถาะ เทียบได้จันทร์	ขึ้นแรมคำ ประจำเดือน
ลงที่ มีบอกเหตุ	ว่าอาเพศ โคจรเลื่อน
จันทร์หา อาทิตยเคลื่อน	แนวโลกา ร้าย ฤาดี
แต่นี้ จะทำนวย	ด้วยทักทาย กระต่ายปรีดี
นิกร สุวาที	ศรีวิธาน การกฎเกณฑ์
ชะตา มีอาภัพ	แต่ก็กลับ ชะมักเขม้น
ไกลกัน อันต้องเป็น	สิ้นโภยกัย แล้วได้คืน
ได้พึง ซึ่งพ่อแม่	ใช้ท้อแท้ มีจุดยืน
บางครั้ง นั่งขมขื่น	ด้วยปัญญา จึงพาคลาย
เจ้าเล่ห์ เท่ห์แสนกล	ดูแยบยล ในอุบาย
สันทัด กำจัดได้	เสนห์ช่วย กายสภณร์

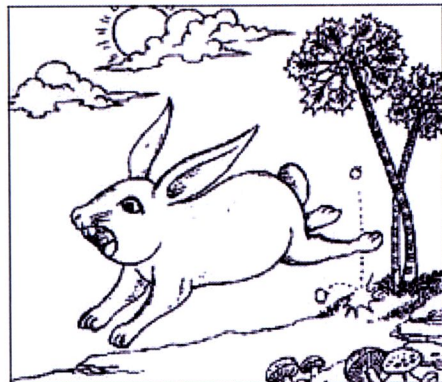
มะเมีย เคลี้ยครองคู่	กุนสมสู่ วิธกมล
ชาลตรองตรี อริหม่น	ไหม้มลาย จิบหายดวง
อาชีพ ไตถนัด	ประพันธ์ชัด ออย่าได้ห้วง
ศิลปะ บรรลุล่วง	ช่วงโชติเจ็ด ฉายชีพชอบ
ตำรา ว่าอย่างนี้	ดีไม่ดี ที่ระบอบ
วันเดือน ปีเป็นชอบ	กอปรลิขิต ชิดเขียนคน

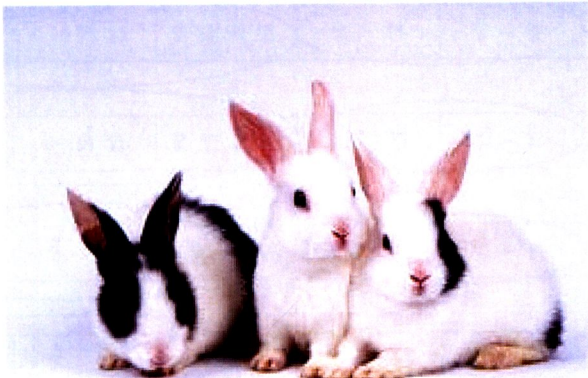
บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดุจเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับบรรพชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิเกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า จักรราศี มี สโล ปีเถาะ(กระต่าย) เป็นลำดับที่สี่

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีเถาะ วาสนาในชะตาเป็นคนอาภัพต้องไกลจากถิ่นเดิมสักระยะหนึ่ง เมื่อสิ้นผจญภัยแล้วจะได้ดี ลักษณะนิสัยเป็นคนไม่ย่อท้อต่อสู้ชีวิต และมีจุดยืนเป็นของตนเองพ่อแม่ได้พึ่งพาอาศัย บางครั้งชีวิตต้องพบกับความขมขื่น แต่เป็นคนมีสติปัญญาดีสามารถแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ได้ นอกจากนี้เป็นคนเจ้าเล่ห์ และมีเสน่ห์กับฝ่ายตรงข้าม การงานสำหรับคนที่เกิดปีนี้ เหมาะสมกับการเป็นนักเขียน นักศิลปะ เนื้อคู่ของปีเถาะ ได้แก่ ปีมะเมียและปีกุน ควรหลีกเลี่ยงคนเกิดปีชวด เพราะจะนำมาซึ่งความหายนะ

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปีเถาะ เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์จินตนาการโดยล้อตามบทประพันธ์ และเลียนแบบอากัปภิกิริยาของกระต่ายที่มีความร่าเริงน่ารัก และมีกิริยาการเดินทางที่กระโดดโลดเต้นเป็นเอกลักษณ์ โครงสร้างทำนองเพลงปีเถาะ ประกอบด้วย ลูกนำ เถาะ 1 เถาะ 2 เถาะ 3 และเถาะ 4 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ

ภาพที่ 25 กระต่าย
(กระต่าย, 2553: ออนไลน์)

ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงปี่เถาะ รูปแบบทำนองเพลงมีจังหวะปกติ จังหวะยก และจังหวะหยุด มีท่วงทำนองและลีลาของเพลงสนุกสนาน เสมือนอากัปกริยาของกระต่ายที่มีการเดิน การกระโดดโลดเต้น การหยุดชะงัก และการวิ่งกระโดด อันเป็นเอกลักษณ์ของกระต่าย นอกจากนี้ยังมีเสียงของเครื่องดนตรีสากล ประเภทเครื่องกระทบ คือ Triangle ซึ่งให้เสียงสดใส เป็นตัวแทนของพระจันทร์ เนื่องจากนักษัตริเถาะเปรียบได้กับพระจันทร์บอเวลาข้างขึ้นข้างแรม ในแต่ละเดือน ดังตัวอย่างทำนองเพลงในท่อนลูกนำ และท่อน 1 ดังนี้

ลูกนำ

พระจันทร์เผล่

- - - -	- - - ร	- - - รี่	- - - ท	- - - -	- ท ดี่ รี่	- มี่ - รี่	- ท - รี่
---------	---------	-----------	---------	---------	-------------	-------------	-----------

- - - -	- - - รี่	- - - ท	- - - รี่	- - - -	- ซี่ มี่ รี่	- ดี่ - ท	- ล - ซ
---------	-----------	---------	-----------	---------	---------------	-----------	---------

ไทรแองเกิล

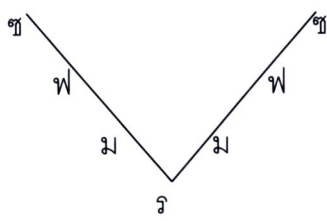
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เถาะ 1 แสดงให้เห็นเอกลักษณ์การกระโดดโลดเต้นของกระต่าย

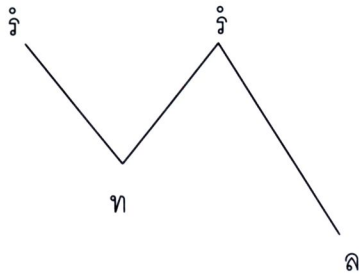
การเดินทาง				กระโดด		ซังกสองขา	
- - - -	- - - ซ	- - ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- รั - ท	- รั - ล	ซ ล ท ซ	- - - -
- - - -	- - - รั	- - ดั ท	ล ท ดั รั	- มั - ซึ	- มั - รั	ดั ท ดั รั	- - - -
- - - -	- ซ ล ท	- รั - ท	- ล - ท	- - รั รั	- รั - ท	- ซ ล ท	- - - -
- - - -	- ซ ล ท	- รั - ท	- ล - ซ	- - ท ท	- ท - ล	- ท ล ซ	- - - -
การวิ่งกระโดด							
- ร - -	- ซ - -	- ฟ - -	- ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- ฟ ม ร	- - - -
- รั - -	- ท - -	- รั - -	- ล - -	- รั - ท	- รั - ล	- ท ล ซ	- - - -

จากรูปแบบของทำนองในท่อน 1 สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

ทำนองที่ 1 การเดิน ลักษณะของตัวโน้ตจะเดินไปตามระดับเสียง

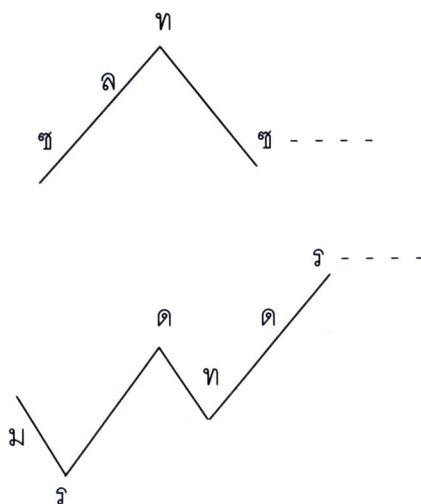

ทำนองที่ 2 การกระโดด ลักษณะของตัวโน้ตจะกระโดดข้ามเสียงไปมา

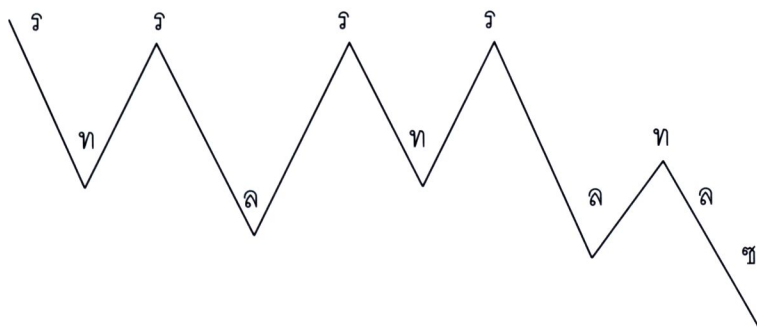

ทำนองที่ 3 การชะงักสองขา ลักษณะของตัวโน้ตจะวิ่งและกระโดดข้ามเสียงแล้วจึง

หยุด

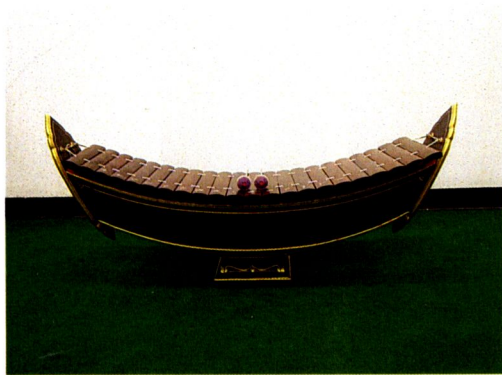

ทำนองที่ 4 การวิ่งกระโดด

รูปแบบการผสมวง

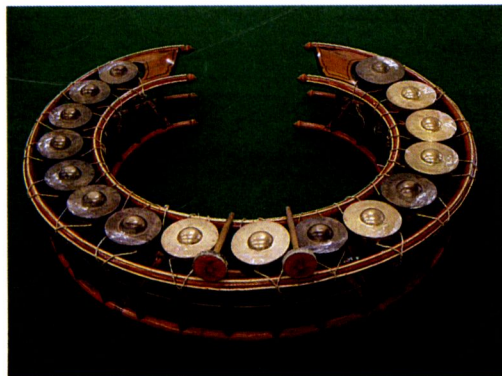
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่เถาะ เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ และขลุ่ยเพียงออ เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ เปิงพม่า โหม่งพม่า กลองอินโดนีเซีย Triangle ระฆังราวเล็ก และระฆังราวใหญ่ ซึ่ง Triangle เป็นเครื่องดนตรีที่ให้น้ำเสียงกังวานใส จึงเปรียบเสมือนพระจันทร์ที่โผล่ขึ้นมาจากบนท้องฟ้า และเป็นสัญญาณยามเช้า ส่วนเปิงพม่า โหม่งพม่า กลองอินโดนีเซีย เป็นเครื่องดนตรีที่มีความกังวานของเสียงน้อย จึงให้เสียงในการควบคุมจังหวะที่เบา เปรียบเสมือนตัวกระต่ายกับอาการกระโดดโลดเต้นของกระต่าย ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

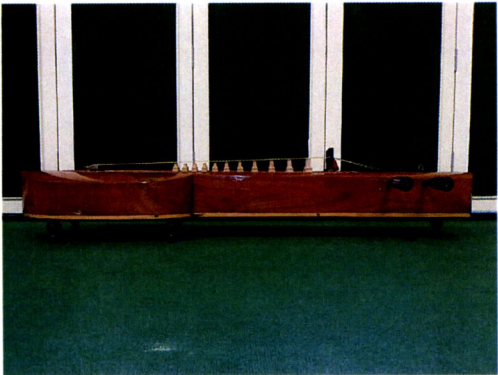
ฆ้องวงใหญ่

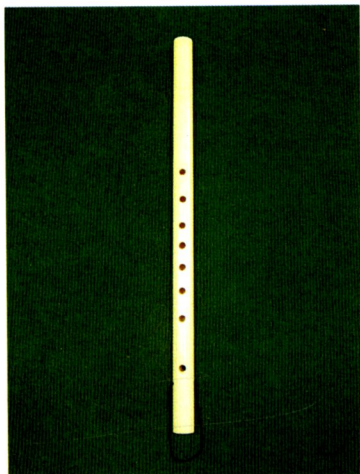
ซอด้วง

ซออู้

จะเข้

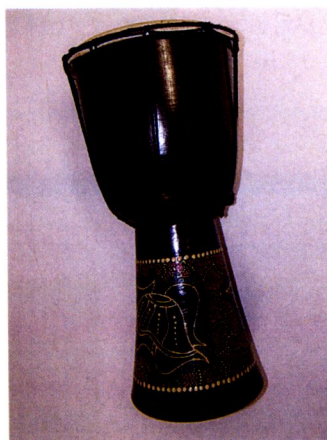
ขลุ่ยเพียงออ

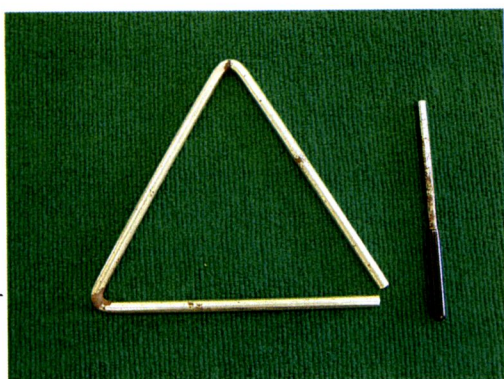
เปิงพม่า

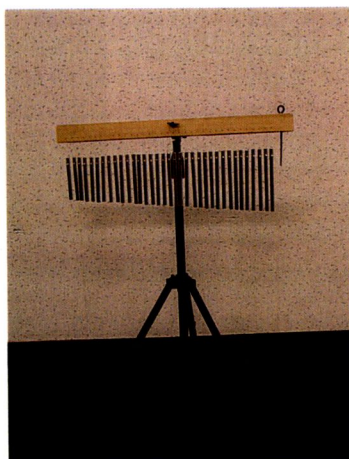
โหม่งพม่า

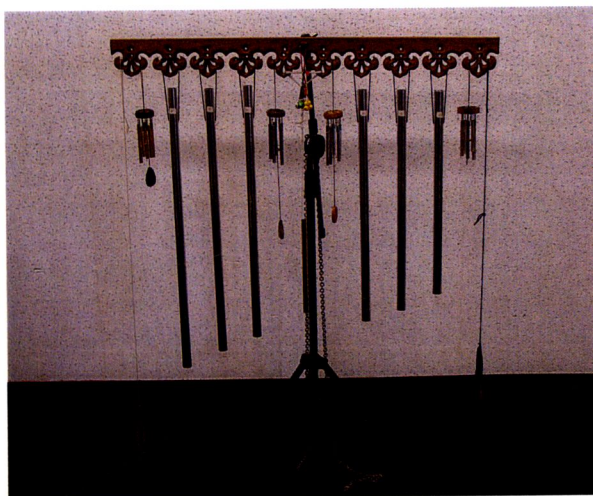
กลองอินโดนีเซีย

Triangle

ระฆังราวเล็ก

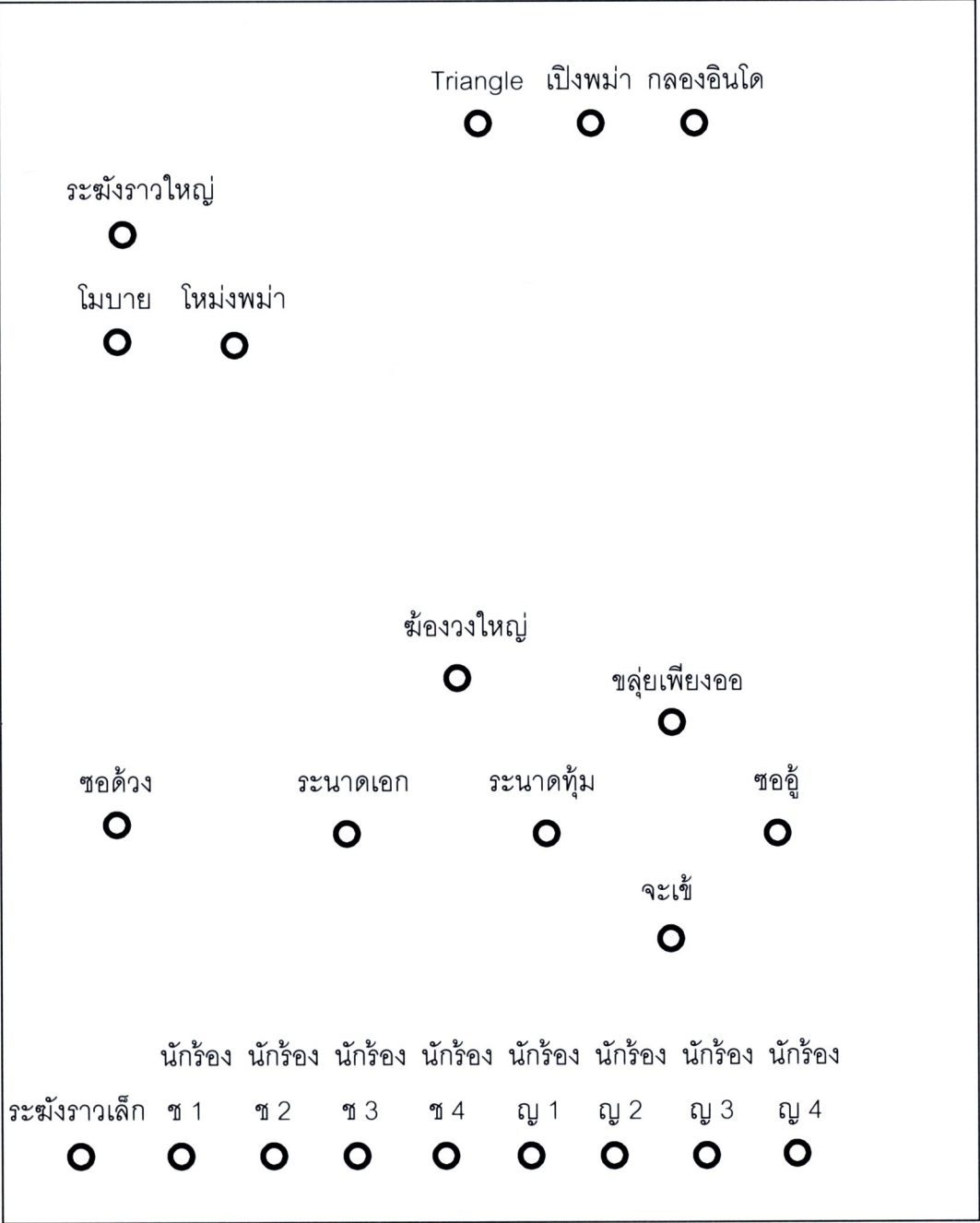
ระฆังราวใหญ่

โมบาย

ภาพที่ 26 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงปี่เถาะ

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่เถาะ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 27 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่เถาะ

5.2.5 ปี่มะโรง

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปี่มะโรง เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพร
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สิบสองนักษัตร คุ่มครองป้องกัน
สรรพภัยและเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “ฉันท” เรียกว่า
“ภูซงคประยาต ฉันท 12” ซึ่งในแต่ละบทมี 4 วรรค ทุกวรรคหน้ามี 6 คำ และทุกวรรคหลังมี
6 คำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ปี่มะโรง

ทำนองเชื่อง (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ

พรหมธาดา

อุปปาติกะ

วิภูษะ นาโค

ภูซงคประยาต ฉันท 12

ภูซงคชาติ ประกาศไ้อ้

ธ นาโค นทีธาร

พญานา คมิบาล

ชนดิ่ง อหิงสา

กลอนหก

สารุสสะ พยากรณ์

มะโรงอมร สุนทรพา

ธาตุทองแดง แรงตันทา

ปราชญ์ปัญญา โทสามี

บริวาร คลานหอมล้อม

บ้างจอมปลอม จงถ้วนถึ

ว่าศัตรูริปูยี้

วอกดูดี ที่ถวิล

ภูซงคประยาต ฉันท 12

ณ เนรัญ ชราลัย

สถิตได้ ภูชาคินทร์

มรุปายาท เสวยสิ้น

อุบัติไฟ- ธิญาณพฤษ

กลอนหก (มูลเหตุ)

ท่อมเทงาน สานสำเร็จ	สมดังเจต จิตสำนึก
อุดม ค ตีรำลึก	เกียรติ์ก้องกึก ศรัทธามิตร
พรหมชาติ วาดกำเนิด	สุขประเสริฐ เลิศลาภจริต
มั่งมีทรัพย์ นับเนื่องนิตย	แสนมหิท ธิมะโรง

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดุจเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึงทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิเกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า จักราศีมี นาโค ปีมะโรง (งูใหญ่) เป็นลำดับที่ห้า

ภุชงคประยาตฉันท 12 (แปล)

เรื่องภุชงค์ นาโค นาคา พญานาค และมังกร อันเป็นคำเรียกขานของคนที่เกิดปีมะโรง ตำนานกล่าวว่า เป็นจำวแห่งบาดาล ชนิดขดหัวบ้าง เป็นวงรีบ้าง ดูนิ่งอหิงสาไม่เบียดเบียนใคร เยี่ยงสัตว์ใหญ่ดุจพญาผู้รักษาวารีทั้งมวล

กลอนหก (แปล)

สาธุสะ คือคำเปล่งขึ้นเพื่อเป็นสิริมงคล ดังจะขอนำพาการทำนาย คนปีมะโรงว่า ตกธาตุทอง มากด้วยศัณหา โกรธง่ายหายเร็ว รู้หลักนักปราชญ์ฉลาดแหลม

คณาด้วยข้าทาสบริวาร แต่จรงอบคอบ เพราะบางที่มีศัตรูแปลกปลอมปนมา ถ้าเรื่องคนรักได้โผล่กันจะเป็นปวอกดีที่สุด

ภุชงคประยาตฉันท 12 (แปล)

พุทธประวัติในปางพุทธานุชาต กล่าวว่า ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา นางสุชาดาได้ถวายข้าวมธุปายาสแด่พระพุทธเจ้า ณ ต้นโพธิ์ที่ประทับ เมื่อพระพุทธเจ้าได้ทรงเสวยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทรงลอยถาดทองและจมลงยังแคว้นพญานาค ชื่อ “พญากาลกุชครินทร” พญานาคตนนั้นสะดุ้งตื่น กล่าวกันว่า ผู้มีบุญญาธิการอุบัติตรัสรู้อย่างหนึ่ง คือ “พระพุทธเจ้า”

กลอนหก (แปล)

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีมะโรง จะเป็นคนที่ท่อมเทในงาน และประสบความสำเร็จจนมีชื่อเสียงโด่งดัง ตลอดจนพวกพ้องมากมิตร์ กล่าวกันว่า พระพรหมธาดาผู้ลิขิตในนักษัตรพญานาค มักจะประสบลาภยศสรรเสริญ มั่งคั่งด้วยโภคทรัพย์ เงินทองไม่ขาดมือ เปรียบประดุจผู้มีฤทธิ์มากดังสัตว์สกุลใหญ่เยี่ยงพญา

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปี่มโหรี ลักษณะเด่นของเพลงปี่มโหรี จะมีรูปแบบทำนองเพลงที่มี จังหวะช้า เสมือนอากัปกิริยาของพญานาคที่เลื้อยอย่างช้าๆ สง่าผ่าเผย บรรเลงด้วยเครื่องดนตรี กลุ่มเสียงทุ้มต่ำ โครงสร้างทำนองเพลงปี่มโหรี ประกอบด้วย ลูกนำ มะโหรี 1 และมะโหรี 2 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออก

ภาพที่ 28 พญานาค
(พญานาค, 2553: ออนไลน์)

ลักษณะเด่นของเพลงปี่มโหรี คือ การดำเนินทำนองทางกรอ เสมือนการเคลื่อน ตัวอย่างช้าสง่างามของพญานาค นอกจากนี้ได้นำเครื่องดนตรีหลากหลายชนิดมาสร้างเอกลักษณ์ของพญานาค เช่น ภูเจิ้ง เปรียบเสมือนสายน้ำ การเป่าน้ำในกระบอกไม้ไผ่ เปรียบเสมือนการดำ ผุดดำว่าย ช้องหุ่ย เปรียบเสมือนความยิ่งใหญ่ น้ำเกรงขาม และนากลัว Ride Cymbal เปรียบเสมือนเสียงของพญานาค เนื่องจากพญานาคเป็นจ้าวแห่งบาดาลที่มีความยิ่งใหญ่และสง่างาม บรรเลงด้วยวงดนตรีไทยประยุกต์ในระดับเสียงทางเพียงออก

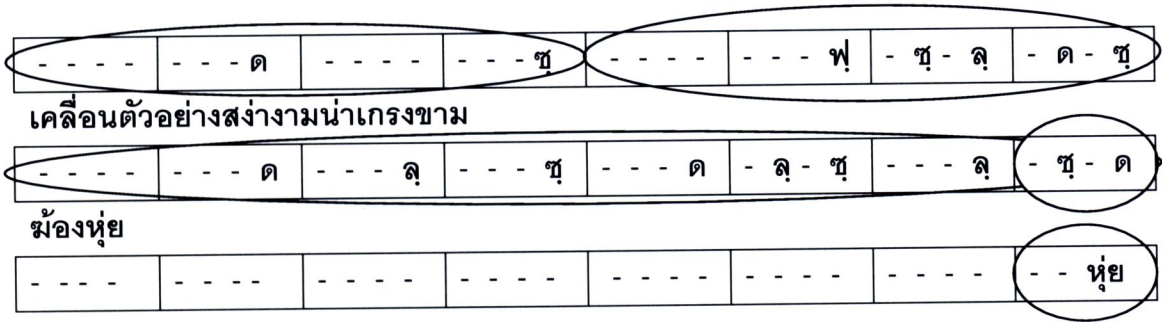
ดังตัวอย่างการเคลื่อนตัวของพญานาคในท่อนลูกนำ ดังนี้

ลูกนำ บรรยาภาศไต้ผืนน้ำ

พญานาคนอนขนดนิ่งอย่างอหิงสา

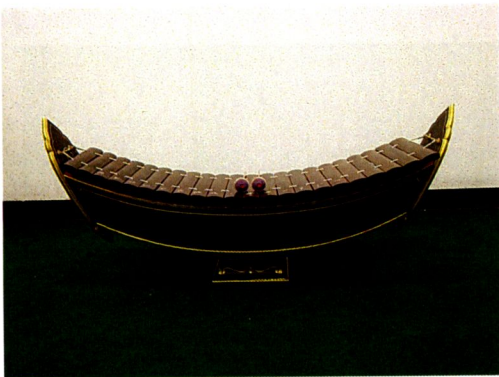
เริ่มเคลื่อนตัว

- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ด	- ฟ - ร	- ด - ล
- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ฟ	- - - ทุ	- - - ล	- ร - ด	- ล - ทุ

รูปแบบการผสมวง

เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่มโหรี เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องขลุ่ยเพียงออ กู่เจิ้ง เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ ฆ้องหุ่ย กังสดาล เครื่องเป่านกเป็ดน้ำ เครื่องเป่าโลหะ ระฆังราว โมบาย Timpani Ride cymbal และ Rain stick ซึ่งลักษณะของพญานาคนั้นเป็นขนาดใหญ่ ขดตัวเป็นฐานรองรับพระวิษณุซึ่งเอนองค์พิงและบรรทมหลับอยู่ท่ามกลางมหาสมุทร จึงเป็นสัญลักษณ์แห่งความยิ่งใหญ่ ความอุดมสมบูรณ์ ความมีวาสนา อีกทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ของบันไดสู่จักรวาล ลักษณะของเครื่องดนตรีที่นำมาบรรเลงผสมวง จึงเน้นเครื่องดนตรีที่มีเสียงทุ้มต่ำ ตัดเครื่องดนตรีที่มีเสียงเล็กแหลม และสร้างทำนองเพลงให้อยู่ในระดับเสียงทุ้มต่ำ นอกจากนี้เครื่องประกอบจังหวะ สามารถช่วยเสริมให้บทเพลงมีน้ำเสียงหนักแน่นยิ่งใหญ่อลังการ เสมือนเป็นตัวแทนพญานาค ได้แก่ ตะโพน ฆ้องหุ่ย Timpani และ Ride cymbal ส่วนการเป่าน้ำในกระบอกไม้ไผ่ เสมือนพญานาคผลุบโผล่ขึ้นเหนือน้ำอย่างอหิงสา เสียงของกู่เจิ้ง และ Rain stick สร้างบรรยากาศท่ามกลางสายลมและสายน้ำ ประกอบกับเครื่องเป่านกเป็ดน้ำ เครื่องเป่าโลหะ เสียงเสียงผู้งนก ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ระนาดเอก

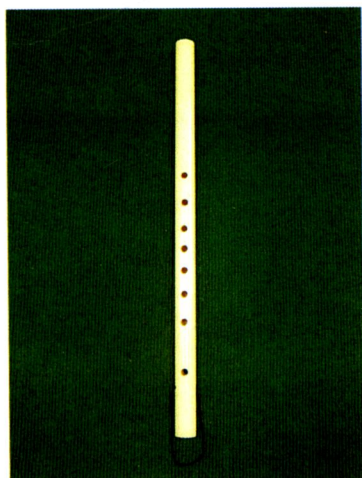
ระนาดทุ้ม

ฆ้องวงใหญ่

ซอด้วง

ซอด้วง

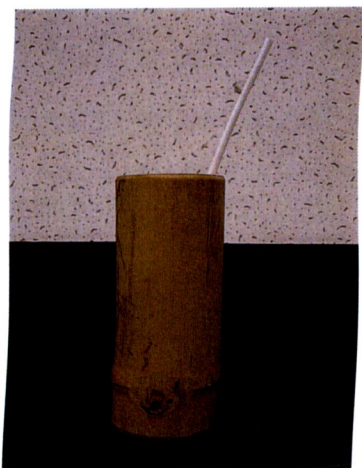
ซอด้วง

ซอด้วง

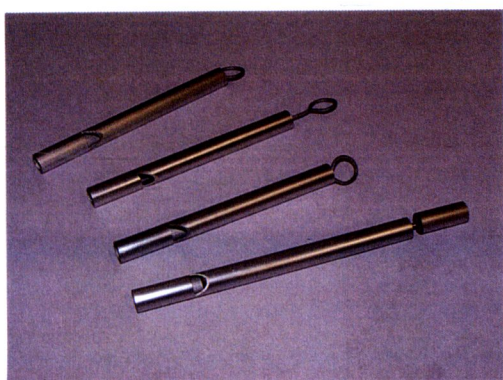
เครื่องเป่า

กระบอกไม้ไผ่

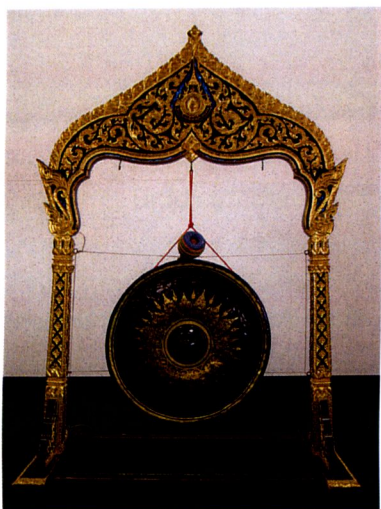
Rain stick

เครื่องเป่าโลหะ

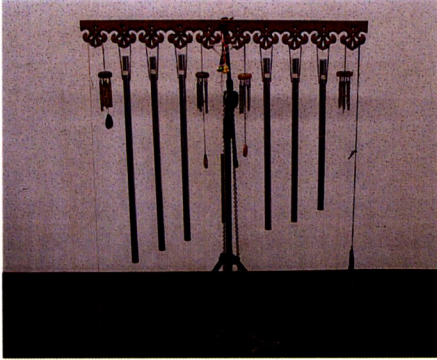
ตะโพน

ฆ้องหุ่ย

กั้งสดาล

ระฆังราวใหญ่

โมบาย

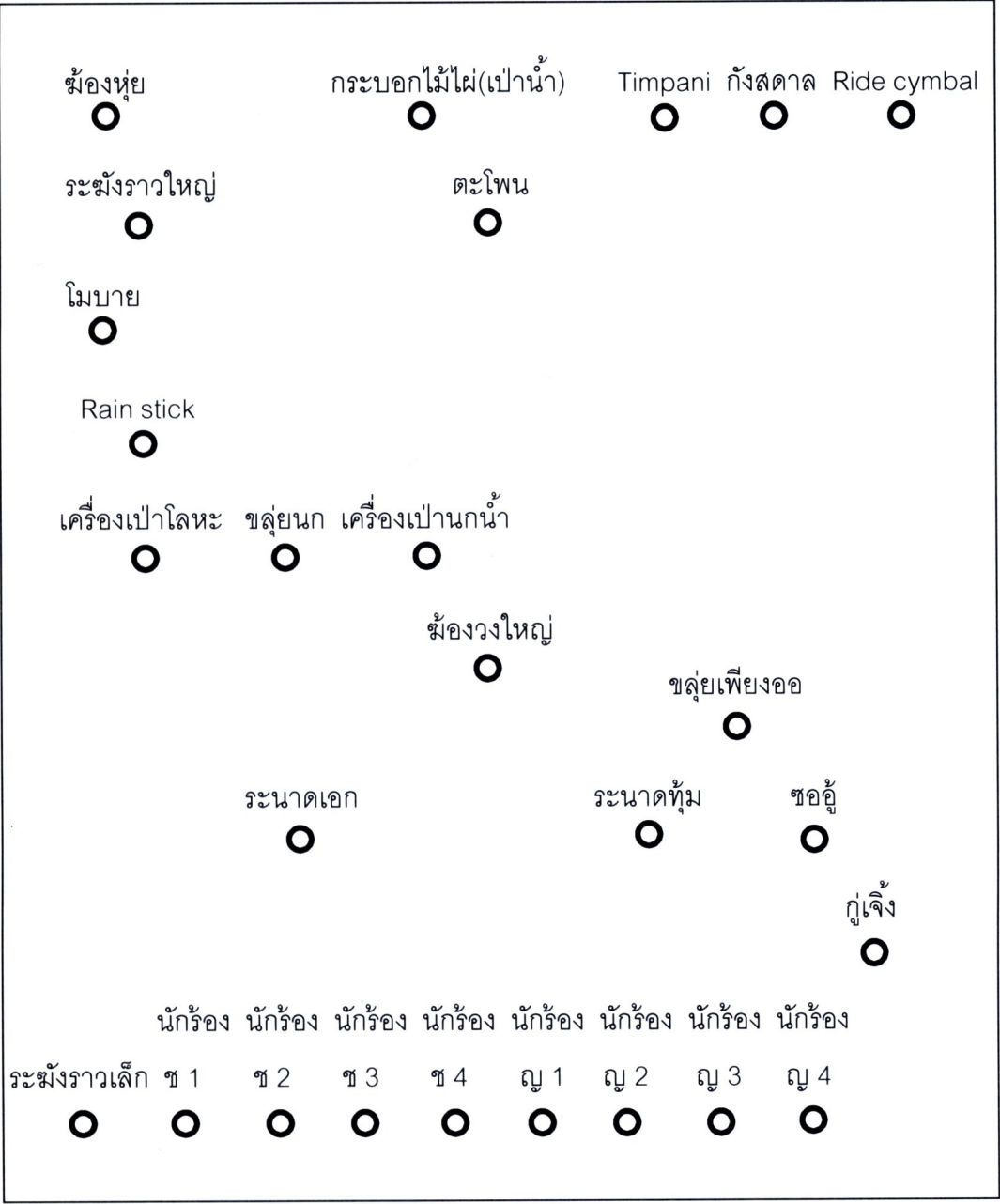
Ride cymbal

Timpani

ภาพที่ 29 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงปี่มโหรี

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่มะโรง ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 30 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่มะโรง

5.2.6 ปี่มะเส็ง

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปี่มะเส็ง เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพร
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สิบสองนักษัตร คุ่มครองป้องกัน
สรรพภัยและเวียนว้ายตายเกิดในสังสารวัฏ เป็นบทประพันธ์เป็นประเภท “โคลงสามสุภาพ”
รวม 7 บท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ปี่มะเส็ง

ทำนองเชื่อม (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ	พรหมธาดา
อุปาทิกะ	วิภูษะ สบโป

โคลงสาม สุภาพ

อาเทศ นามนิธาน	มะเส็งวาร กล่าวไว้
อาชฎูปติ บังคับได้	ช่วยชี หนทาง
ราวอา ศีรวิษ	มนพนิต กิจค้า
มิงไผ ธาตุไฟกล้า	ดวนร้อน เร็วพลัน
ดิงดูด เพศตรงข้าม	เจ็ดโฉมงาม อร่ามล้ำ
ศาสตร์ท่อม ปัญญาทัน	โลกด้วย จอมปลอม
ผิวเผิน สงบเยียบ	ดุจคมเฉียบ เหยียบแค้น
คูหมิ่น ศีลมาดมั่น	โหดเหี้ยม อาธรรม
พฐ ตุนาหงัน	ขึ้นชีวัน คู่เคลิ้ม
งูใหญ่ อยู่หยาดเยิ้ม	ไก่อ้อย กุนฉกรรจ์
อาชีพ ไรจน์รุ่งรัตน์	การเมืองขัด ถนัดแท้
นักคิด วานิชแล้	หล่อเลี้ยง พงศ์พันธุ์
ปัญหา มีไว้แก้	ไซ้เส็งแย้ อาจให้
อุตสาห์ สร้างดีไว้	ดังได้ ในธรรม

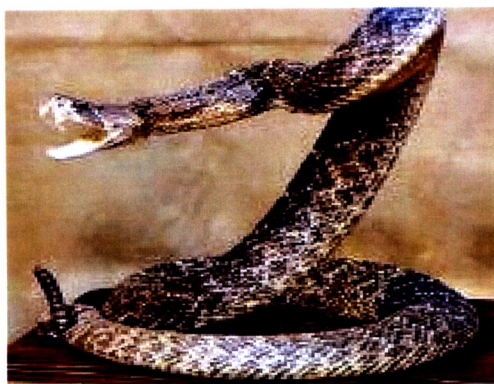
บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ จุดเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิเกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า “จักราศี” มี สปุโป ปีมะเส็ง(งูเล็ก) เป็นลำดับที่หก

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีมะเส็ง เป็นคนรวยเสน่ห์ มักถูกตาต้องใจกับฝ่ายตรงข้าม เป็นคนมีปัญญาดี มีความรู้ และมีความอยากรู้ได้เป็นที่ตั้ง ถ้าดูผิวเผินเป็นคนเรียบร้อย สงบนิ่ง มีศีลสัตย์ แต่อาจจะแฝงด้วยความร้ายกาจ สามารถทำร้ายกันได้เมื่อประสบโอกาส นอกจากนี้คนปีมะเส็งสามารถแก้ปัญหาได้สารพัด ตำรากล่าวว่า หากมีความพยายามสร้างคุณงามความดีด้วยมีจิตเมตตาจะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างสมดังใจปอง

เรื่องคู่ครองจะถูกโฉลกกับปีมะโรง เพราะเป็นงูใหญ่เปรียบได้กับมังกร สามารถควบคุมงูเล็กที่ปราดเปรี้ยวได้ จึงถือเป็นคู่ชีวิตที่ดีที่สุด หรืออาจเป็นปีระกาก็สามารถอยู่ร่วมกันได้ ควรหลีกเลี่ยงปีกุน อาชีพการงานเหมาะสำหรับการเป็นนักการเมือง การปกครอง หรือค้าขาย

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปีมะเส็ง เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์ จินตนาการโดยล้อตามบทประพันธ์ และเลียนแบบอากัปภิกขัยของงูเล็ก ซึ่งการไปมาโดยธรรมชาติของงูเล็กมักจะเลื้อยเร็วเป็นช่วงสั้นๆ หยุดชะงักพักหนึ่งเพื่อสอดส่ายสายตา แล้วหาทางดำเนินชีวิตต่อไปด้วยวิถีทาง ทำนองเพลงมีกลิ่นไอสำเนียงจีน บ่งบอกถึงความกระฉับกระเฉง โครงสร้างทำนองเพลงปีมะเส็ง ประกอบด้วย ลูกนำ มะเส็ง 1 มะเส็ง 2 และมะเส็ง 3 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงขอ

ภาพที่ 31 งู
(งู, 2553: ออนไลน์)

ลักษณะเด่นของเพลงปี่มะเล็ง จะมีรูปแบบทำนองเพลงที่มีจังหวะซ้ำในตอนต้น
เหมือนงูเริ่มเลื้อยด้วยลีลาสลับรัดกระหวัดเกี่ยว ดังในทำนองลูกนำของเพลงซึ่งใช้เทคนิคลูกต่อ
บรรเลงด้วยขลุ่ยเพียงออ ขลุ่ยหลีบ เปลใหญ่ จะเข้ ซอด้วง ฆ้องวง และระนาดทุ้ม
บรรเลงสอดรับกันอย่างกลมกลืน ดังตัวอย่าง ดังนี้

ลูกนำ

ขลุ่ยเพียงออ/ขลุ่ยหลีบ การเลื้อยของงูที่สลับรัดกระหวัดเกี่ยว

- - - -	- - - -	- - - (ล)	ซ ฟ ร (ฟ)	- - - -	- - - -	- - - (ล)	ดํ รํ ฟ (ดํ)
---------	---------	-----------	-----------	---------	---------	-----------	--------------

ระฆังราว/จะเข้

- - - ฟ	- ฟ - (ซ)	- - - -	- - - -	- - - ดํ	- ล - (ซ)	- - - -	- - - -
---------	-----------	---------	---------	----------	-----------	---------	---------

ซอด้วง

- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ฟ)	- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ดํ)
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	------------

ระนาดเอก/ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ฟ)	- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ดํ)
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	------------

ขลุ่ยเพียงออ/ขลุ่ยหลีบ

- - - -	ดํ ล ซ ฟ	- ซ - ดํ	- - ล (ซ)	- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ฟ)
---------	----------	----------	-----------	---------	---------	---------	-----------

ระฆังราว/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ซ)	- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ฟ)
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	-----------

ซอด้วง

- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ซ)	- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ฟ)
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	-----------

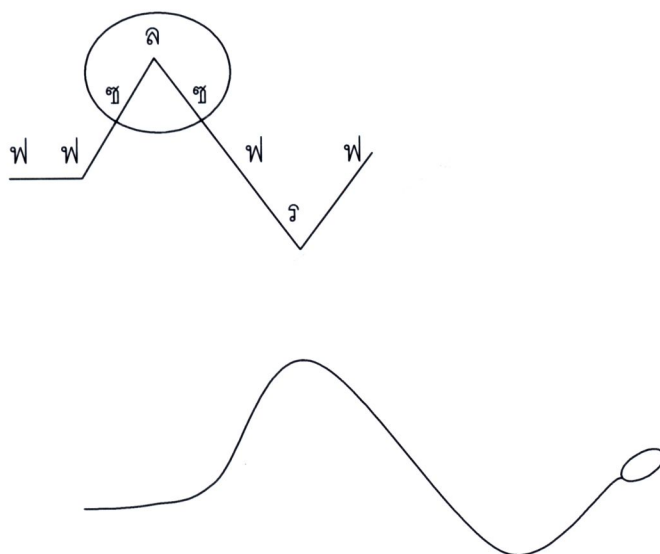
ระนาดเอก/ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - (ซ)	- - - -	ฟ ร ฟ ซ	- ม - ร	- ด - (ฟ)
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	-----------

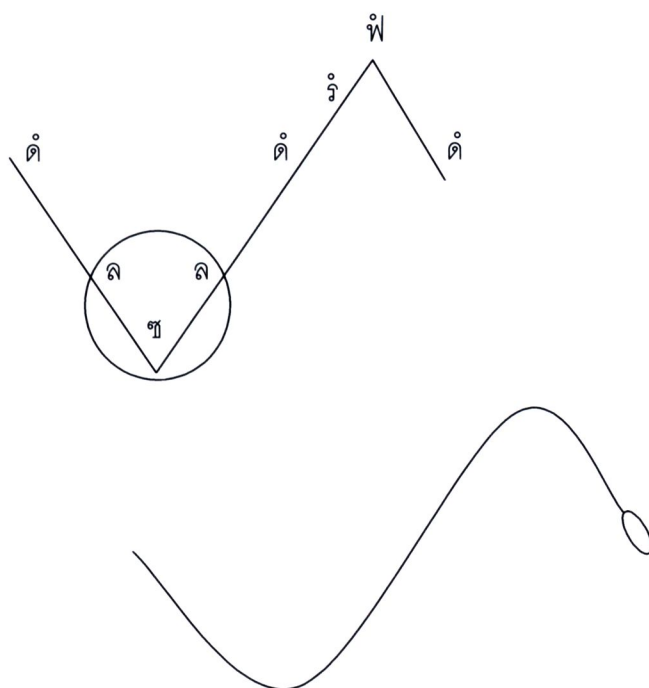
จากรูปแบบของทำนองเพลงดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

ในทำนองที่ 1 - 4 ลักษณะของตัวโน้ตจะเชื่อมสัมพันธ์กันในลักษณะลูกต่อ

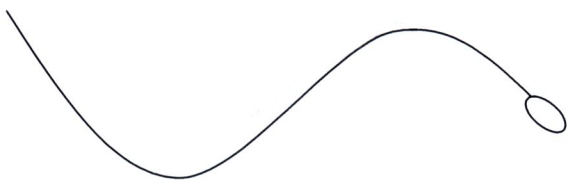
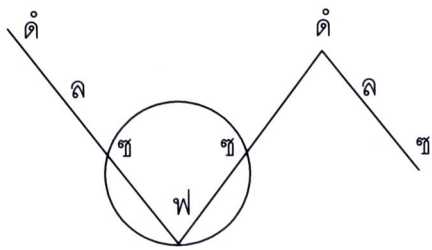
ทำนองที่ 1 ลักษณะการเลื้อยคืบคลานของงู

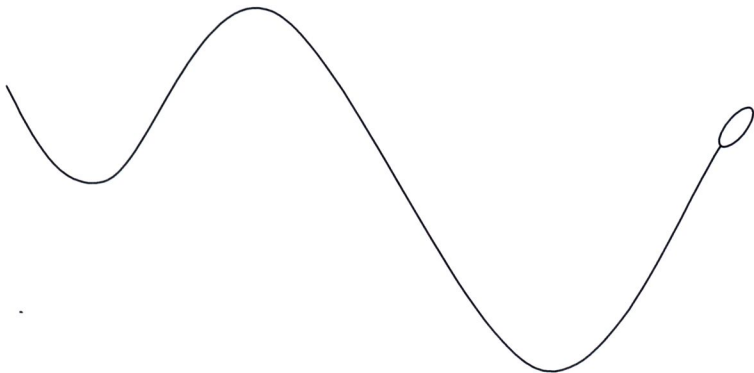
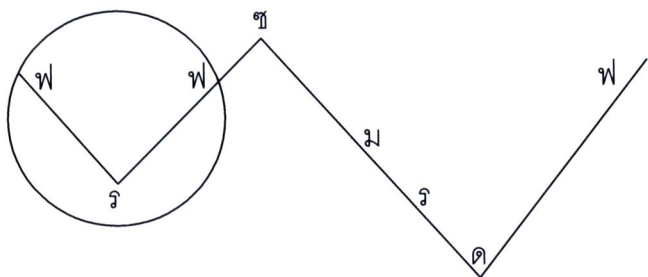
ทำนองที่ 2 ลักษณะการเลื้อยป็นขึ้นและลงต้นไม้ของงู

ทำนองที่ 3 ลักษณะการเลี้ยวคืบคลานของงู

ทำนองที่ 4 ลักษณะการเลี้ยวปีนลงและขึ้นต้นไม้ของงู

นอกจากนี้ยังเป็นสัตว์ที่มีลำตัวยาว ปกติหัวงูกับหางงูจะอยู่กันคนละทาง แต่เมื่อหัวงูหันมาทางหาง เส้นของลำตัวงูที่มาต่อกันเป็นวง เกิดเป็นสำนวนว่า “งูกินหาง” ซึ่งหมายถึงวนเวียนไม่รู้จักจบสิ้น บางครั้งอาจหมายถึง พัวพันกันยุ่งเหยิง หรือเกี่ยวโยงกันไปเป็นทอดๆ

ดังนั้นลักษณะการเคลื่อนที่ของตัวโน้ตมีลักษณะขึ้นลงไปมา เป็นการดำเนินทำนองแบบกลอนลับ เหมือนการเลื้อยของงูที่เลื้อยขดเป็นเกลียวไปมา มีทั้งการเลื้อยบนดิน ปีนต้นไม้ ด้วยท่าที่ที่คล่องแคล่วว่องไว นอกจากนี้ยังมีช่วงจังหวะหยุด เหมือนกำลังสอดสายตาจากนั้นเลื้อยอย่างรวดเร็ว

ดังในประโยคที่ 3 และ 4 ของท่อน 2 ดังตัวอย่าง ดังนี้

สอดสายตา

การเลื้อยขดไป-มาอย่างรวดเร็ว

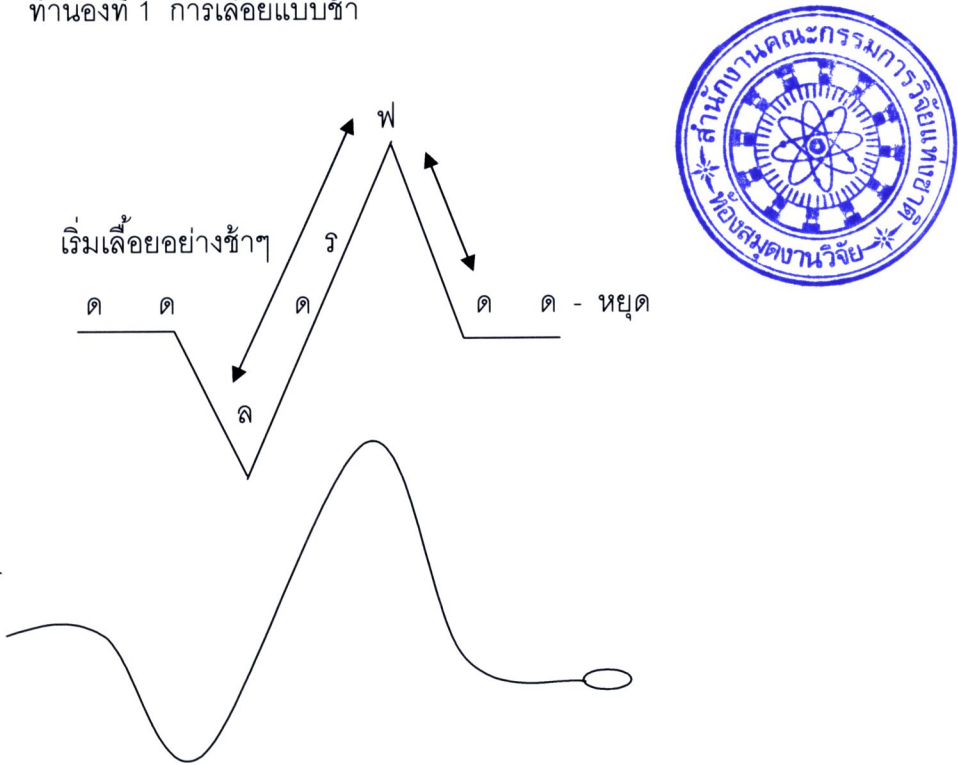
- - - -	- ด - ด	- ล ด ร	ฟ ด ด -	ด ล ด ร	ด ร ฟ ด	ฟ ด ฟ ล	ด ช - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

สอดสายตา

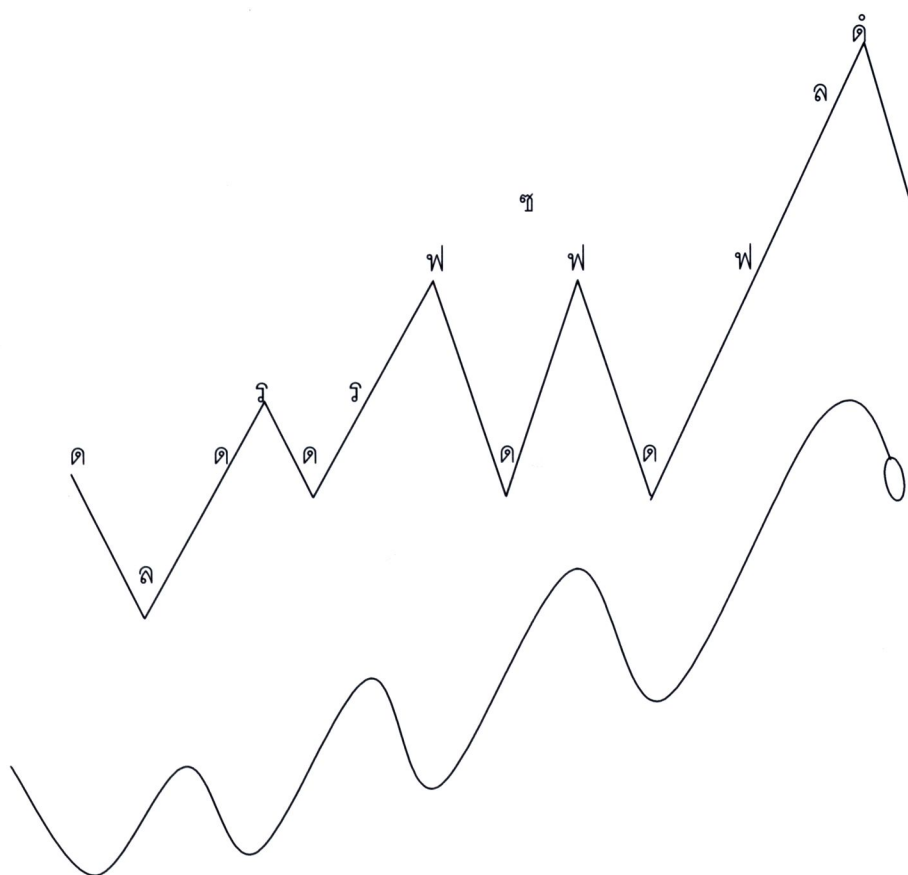
- - - -	ฟ รี้ ด ล	ด ล ช ล	ฟ ช - -	รี้ ด ล ช	ล ช ฟ ล	- ดี้ - -	- ด ร ฟ
---------	-----------	---------	---------	-----------	---------	-----------	---------

จากรูปแบบของทำนองเพลงดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

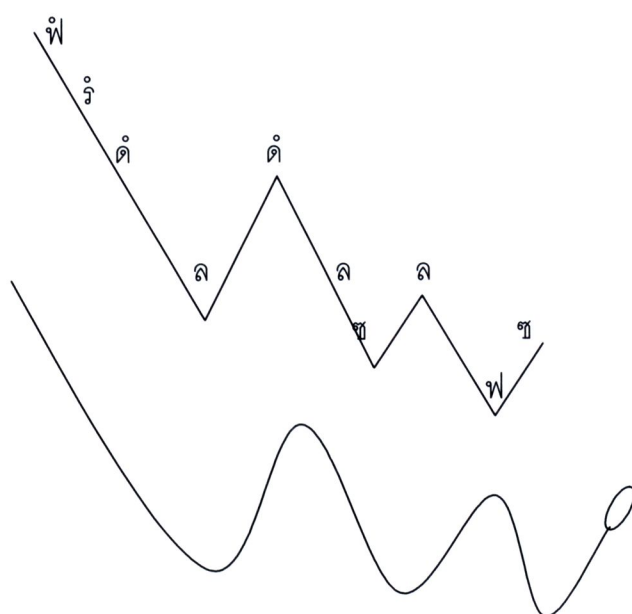
ทำนองที่ 1 การเลื้อยแบบช้า

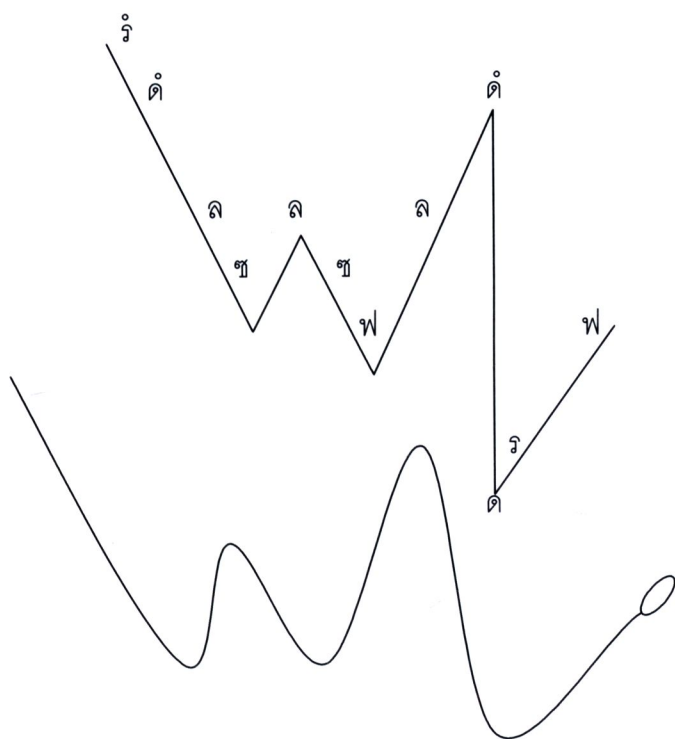

ทำนองที่ 2 การเลี้ยวแบบรวดเร็ว

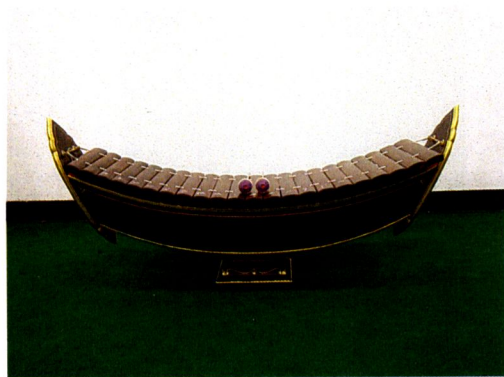
ทำนองที่ 3 การเลี้ยวแบบซ้าสลับเร็ว

รูปแบบการผสมวง

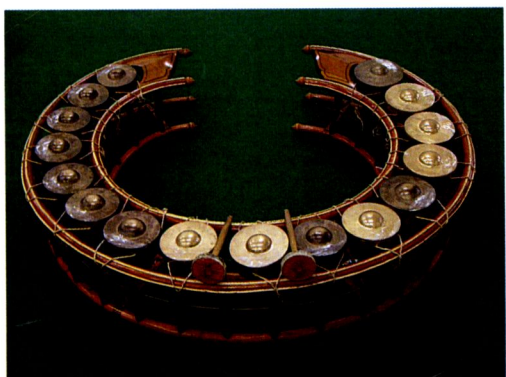
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่มะเส็ง เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซอด้วง จะเข้ ขลุ่ยเพียงออ และขลุ่ยหลีบ เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ กลองแขก ระฆังราว โหม่ง และ Triangle ซึ่งลักษณะของวงเล็กนั้น การไปมาโดยธรรมชาติของ วงเล็ก มักจะเลื้อยเร็วเป็นช่วงสั้นๆ มีความปราดเปรียวและว่องไวในการเคลื่อนที่ ดังนั้นลักษณะ ของเครื่องดนตรีที่นำมาบรรเลงผสมวง จึงเน้นเครื่องดนตรีที่มีเสียงสูงเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิด ความรู้สึกคล่องแคล่วกระฉับกระเฉง เช่น ระนาดเอก ซอด้วง จะเข้ ขลุ่ยหลีบ กลองแขก และ Triangle ส่วนซ้องวงใหญ่ ระนาดทุ้ม ขลุ่ยเพียงออ ระฆังราว และโหม่ง เป็นเสียงประสาน ระหว่างเครื่องดนตรีทำให้ทำนองเพลงมีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ระนาดเอก

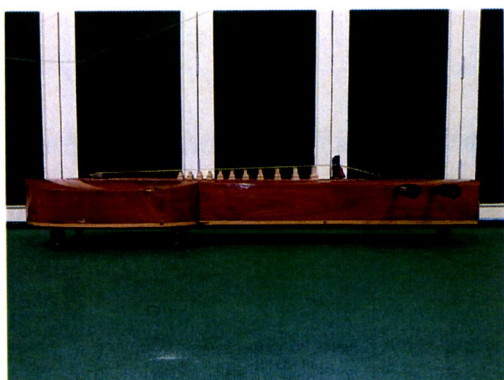
ระนาดทุ้ม

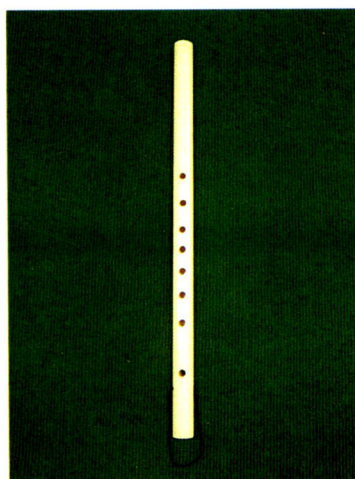
ฆ้องวงใหญ่

ซอด้วง

จะเข้

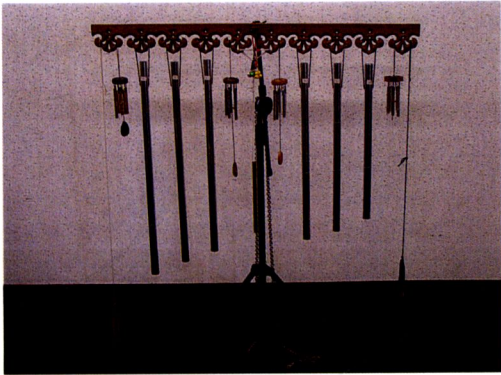
ซอใหญ่

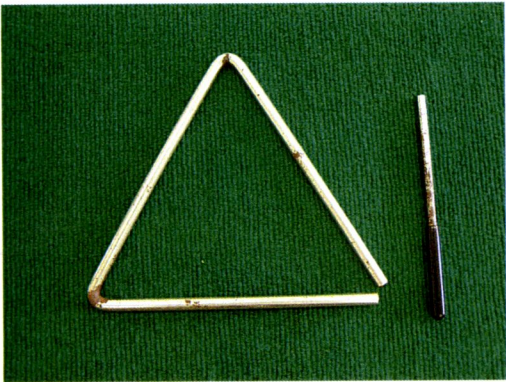
ซอใหญ่

จิ่ง

ระฆังราวใหญ่

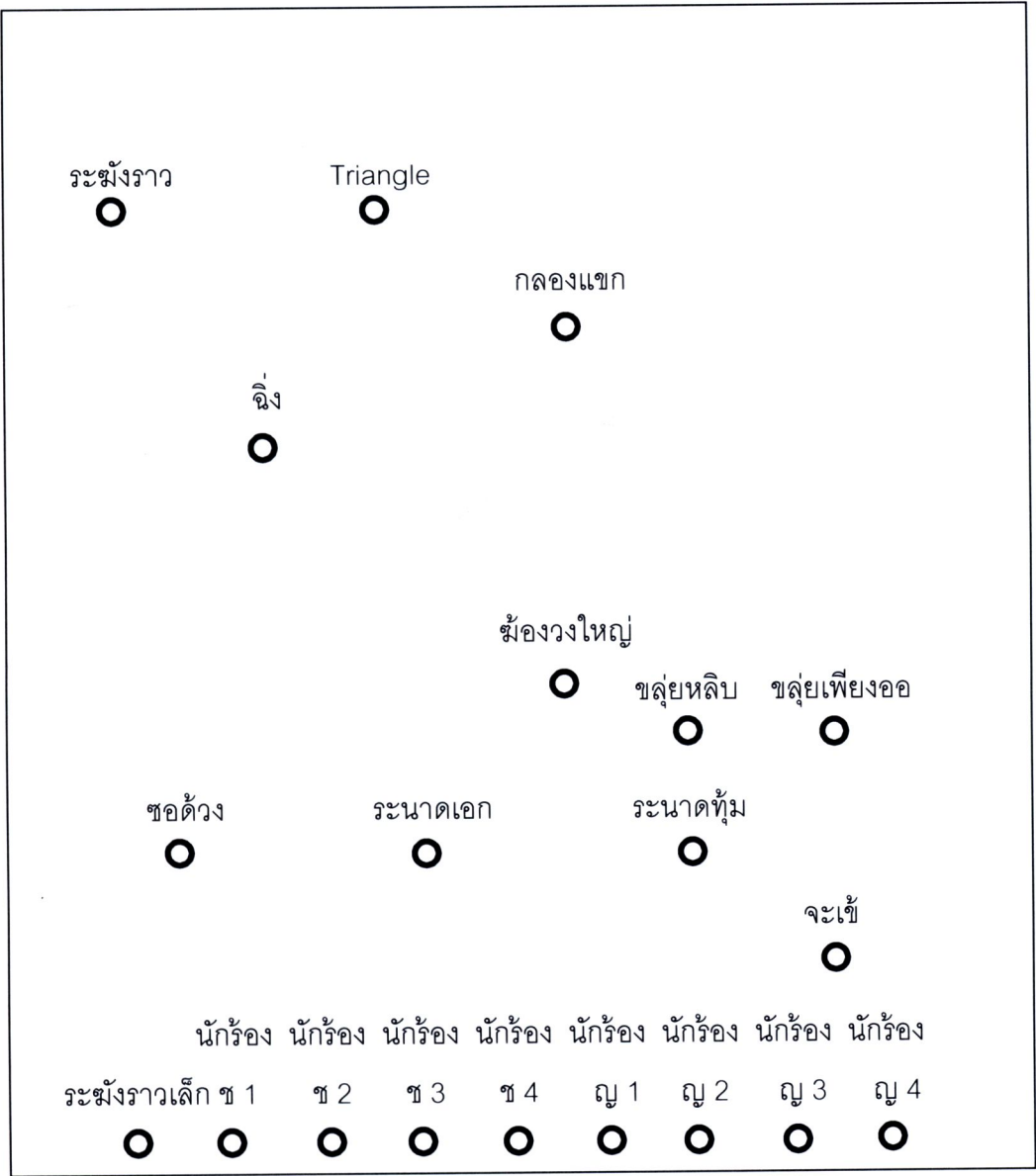
Triangle

กลองแขก

ภาพที่ 32 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงปี่มะเส็ง

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่มะเส็ง ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 33 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่มะเส็ง

5.2.7 ปี่มะเมีย

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปี่มะเมีย เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพร สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สิบสองนักษัตริย์ คุ่มครองป้องกัน สรรพภัยและเวียนวายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภทเรียกว่า “กลอนเจ็ด” กลอนเจ็ดมี 4 วรรค เรียกว่า “วรรคสดับ รับ รอง ส่ง” วรรคละ 7 คำ เรียกว่า “หนึ่งบท” ใช้สัมผัสนอกเป็นสัมผัสบังคับตามแบบแผน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ปี่มะเมีย

ทำนองเชื่อง (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ

พรหมธาดา

อุปปาติกะ

วิภูษะ อสฺสโ

กลอนเจ็ด

นิทาน กถา อาชาชาติ
 นามา อาชาไนย ไวกุณฐ์
 พระศิวะ ม้าวลาหก
 เทพทั้งสี่ บันดาล อัสสา
 แต่นี้ ที่บท ภาชนะ
 ชนใด ได้เกิด มะเมียวาร
 ไม่ชอบผูก ถูมัด ชีว
 อิสระ เสรี ส่วนใหญ่
 บางที ก็มี ที่ล้มเหลว
 สบการ แก่ได้ เป็นบรม
 พุงเฟอ เหน่เหิม เพิ่มรายจ่าย
 ดื้อรั้น ทิฐิ มิตริตรอง
 พระเนา พระนอ พฐุเทิด
 กูบกูบ กั๊กกั๊ก กับกุนกลม
 ฮีฮี้ ฮ้าฮ้า อาชีพ้อล
 พยศ ผยอง ครรลองบ่วง
 กระต่าย ระกา มะโรงต้อง
 ฉลาด เฉลียว ฉะแลบ ดู
 พยาธิ โภคา ลามะ
 ตะนุ สุภาะ กัมมะมี

ม้าอุบติ จัต ะกุล
 สิ้นพ ไพบูลย์ พระอุมา
 โผนผก อัสตร พรหมธาดา
 เป็นพา ชีวอง ไวทะยาน
 อัสว ภาช นียสาร
 สันดาน สันดอน ว้าวอนไว้
 บากบัน พลันอวดดี นิสัย
 ฉียบไว ปัญญา ว่าเรงมย
 แต่สำเร็จ รวดเร็ว ด้วยสะสม
 ชื่นชม ต่างเพศ วิเศษปอง
 คลั่งไคล้ ใจโส จองทอง
 คะนอง ไปนัก จักระบม
 ประสิทธิ์ ประเสริฐ ประสบสม
 ประทิน ประทม ประทับทรง
 แสดง ถนัด จรัสดวง
 ละลาบ ละล้ง ละลานตุ้
 อย่าจืด อย่างจ้อง อย่าปองหนู
 วิโยค วิฑู วิวาทย์
 อะริ หินะ ะนังศรี
 อัตตะ ปัตตะนิ ปิตา

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดุจเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิเกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า “จักราศี” มี อสุไร ปิมะเมีย (ม้า) เป็นลำดับที่หนึ่งเจ็ด

คำบอกเล่าที่อธิบายถึงชาติกำเนิดม้า เป็นตำนานว่าด้วยเหตุที่มาหรือเรื่องราวของม้ามีสี่ตระกูล ซึ่งเทพทั้งสี่ได้ทรงบันดาลแล้วให้ฤๅษีอัสวมุขีเป็นผู้ดูแลที่ป่าปทุมฉัททันต์นามว่า ม้าอาชาไนย พระนารายณ์ผู้บันดาล ม้าสินธพ พระอุมาผู้บันดาล ม้าวลาหก พระอิศวรผู้บันดาล และม้าอัสดร พระพรหมผู้บันดาล

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปิมะเมียชอบอิสระเสรี มีอุปนิสัยไม่ชอบให้ใครผูกมัดชีวิตส่วนตัว ไม่ชอบรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แต่มีปัญญาเฉียบคม มีความมานะบากบั่นต่อสู้ด้วยลำแข้งของตนเองและมีอารมณ์ร่าเริงตลกขบขัน ในชะตาชีวิตบางครั้งก็พบกับความล้มเหลวบ้าง แต่ก็สามารถไขว่คว้าแก้ปัญหาให้สำเร็จได้ นอกจากนี้เป็นคนที่มีรูปปลัคนดี เป็นที่ต้องตาต้องใจในเพศตรงข้าม ชอบดำเนินชีวิตแบบฟุ่มเฟือยกับรายจ่ายมาก จุดอ่อนคือ เมื่อพบกับปัญหามักจะร้อนรน ทำให้ขาดความสุขุมรอบคอบ อีกทั้งเป็นคนดีอันมีทิฐิ จึงเป็นคนยโสลำพอง บางทีเป็นคนมีอุปายหลอกล่อ ลำพองเย่อหยิ่ง ชอบลวงลัทธิผู้อื่น

คู่ครองของปิมะเมีย คือ ปีกุน ปีเถาะ ปีระกา และปีมะโรง ส่วนปีหนูไม่คู่ควรอาชีพการงานในดวงชะตาคนปีม้า มักจะเกี่ยวข้องกับการแสดงจึงจะรุ่งเรือง การพยากรณ์ฐานกล่าวว่า การพิจารณาฐานต่างๆ ต้องอาศัยอิทธิพลและอำนาจของดวงดาว แล้วแต่จะตกต้องกับผู้ใดในแต่ละชะตา

ตก	พยาธิ	หมายถึง	โรคภัยไข้เจ็บ
ตก	โกคา	หมายถึง	ทรัพย์สมบัติ เงินทอง
ตก	ลาภะ	หมายถึง	โชคลาภ
ตก	อะริ	หมายถึง	ศัตรู อุปสรรค
ตก	หิณะ	หมายถึง	ความหายนะ
ตก	ธะนัง	หมายถึง	มากมีสินทรัพย์
ตก	ตะนุ	หมายถึง	ตัวตนในปัจจุบัน
ตก	สุภะ	หมายถึง	ได้ยศศักดิ์
ตก	กัมมะ	หมายถึง	หน้าที่การงาน
ตก	อัตตะ	หมายถึง	ภพภูมิการเกิดเจ้าชะตา

ตก	ปัตตะนิ	หมายถึง	คู่ครอง
ตก	ปีตา	หมายถึง	ญาติวงศ์พงศ์ตระกูล

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปี่มะเมีย เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์ จินตนาการ โดยเลียนแบบอากัปกริยาของม้า เช่น เสียงร้อง เสียงฝีเท้า จังหวะและลีลาการเดิน การวิ่ง โครงสร้างทำนองเพลงปี่มะเมีย ประกอบด้วย ลูกนำ มะเมีย 1 มะเมีย 2 มะเมีย 3 และมะเมีย 4 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ

ภาพที่ 34 ม้า
(ม้า, 2553: ออนไลน์)

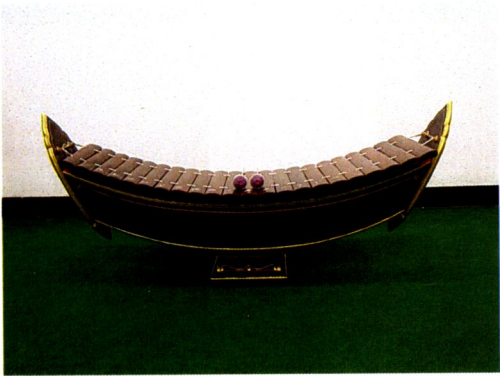
ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงปี่มะเมีย จะมีรูปแบบทำนองเพลงที่มีจังหวะสั้นกระชับ และมีการลักจังหวะ เสมือนอากัปกริยาของม้า เช่น การเดิน การวิ่งของม้าด้วยเสียง “ก๊อบก๊อบ

ทำนองที่ 3 เสียงร้องของม้า

๗๒ ๗๒ ๗๒ ๗๒ ดํ ดํ ดํ ดํ

รูปแบบการผสมวง

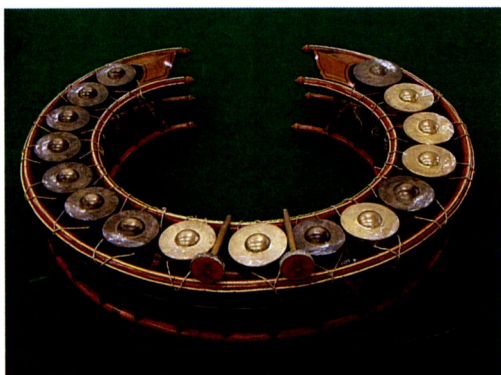
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่มะเมีย เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ฉิ่งวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ และขลุ่ยเพียงออ เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ ระฆังราว กระบอกไม้ไผ่ Vibraslap Ratchet Cabaza และCastanets เนื่องด้วยสรีระ อารมณ์ของม้าแฝงไว้ด้วยความปราดเปรียว รวดเร็ว และว่องไว จึงใช้เสียงของเครื่องดนตรี เครื่องดำเนินทำนองสื่อให้เห็นเอกลักษณ์ของม้าด้วยทำนองเพลงที่สร้างเลียนเสียงร้อง การเดิน การวิ่ง และใช้เครื่องประกอบจังหวะ เช่น Vibraslap และ Ratchet เลียนเสียงเดินที่เข้ากับม้า กระบอกไม้ไผ่ และCastanets เลียนเสียงฝีเท้าม้า ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

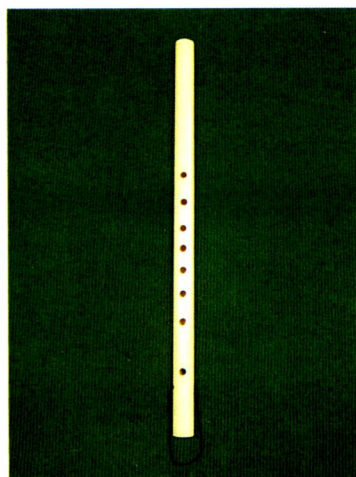
ฆ้องวงใหญ่

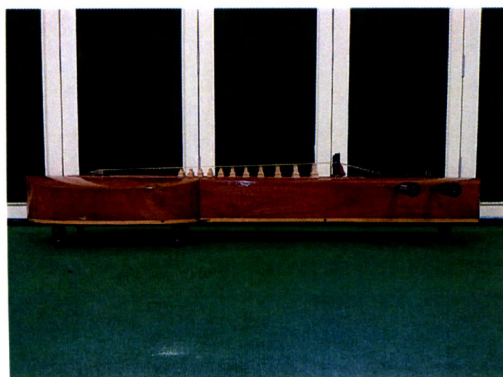
ซอด้วง

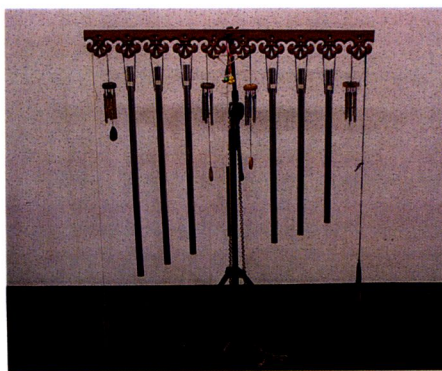
ซออู้

ขลุ่ยเพียงออ

จะเข้

ระฆังราวใหญ่

กระบอกไม้ไผ่

Cabaza

Vibraslap

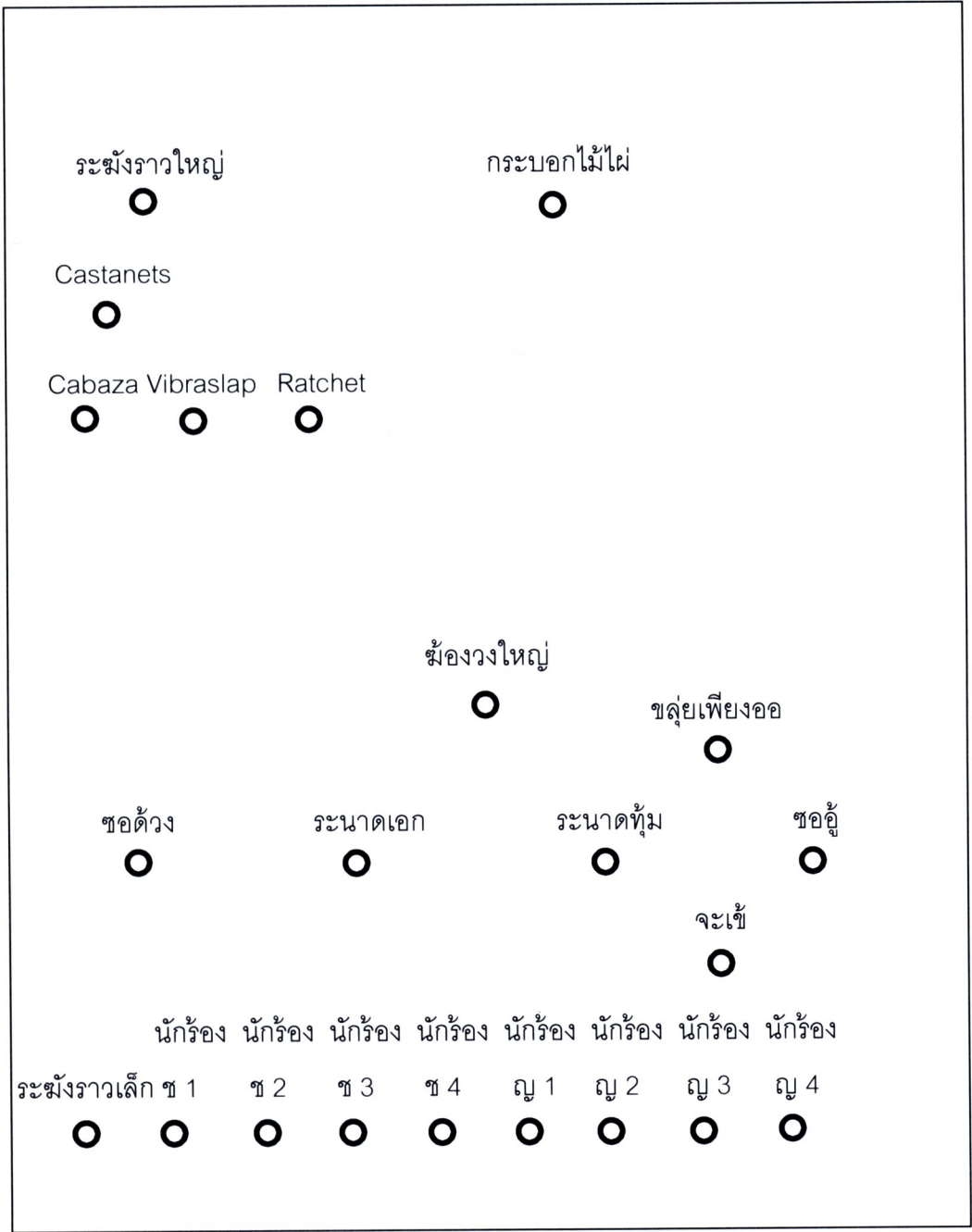
Ratchet

Castanets

ภาพที่ 35 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงปี่มะเมีย

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่มะเมีย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 36 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงปี่มะเมีย

5.2.8 ปี่มะแม

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปี่มะแม เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพร
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สืบสองนักษัตร คุ่มครองป้องกันสรรพ
ภัยและเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “ฉันท์” ซึ่งในนักษัตรมะแม
เป็นบทประพันธ์ประเภท “จิตรปทาฉันท์ 8” มีคณะ พยางค์ สัมผัสตามกฎหมาย รวม 10 บท ในแต่ละ
บทมี 4 วรรค ทุกวรรคหน้ามี 4 คำ และทุกวรรคหลังมี 8 คำ ดังนี้

บทร้อยกรอง

ปี่มะแม

ทำนองเชื่อง (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ	พรหมธาดา
อุปปาติกะ	วิภูฏะ เอฬโก

จิตรปทาฉันท์ 8

นิทเทสกระแด	สายมะแมเกิด
ถิ่นฐานกำเนิด	โลกามากมาย
ชาติพันธุ์พงศ์เผ่า	ให้เรื่องเล่าหลาย
จะกะแพะกลาย	นั้นแหละมะแม
เยโฮ ซาลา	ซาลามัด ดาตั้งยา
เฮ อาลาร์ ตนกู	ดูโต๊ะสินี
อาลี บาบา	โนเน โนซา
ฮา เฮ เย โฮ	มารี กิตอ
ชนเอฬโก	หาสุไซไม
ทุกข์ก่อนสบาย	มีคนดูแล
เชื่อว่าใจพระ	อุตสาหะแท้
แม้จะอ่อนแอ	มุงมันฟันฝ่า
ซาลามัด ดาตั้ง	ซาลา มาเลย์กุม
ดุมมาฮี นาเฮ	เลนากา อาลาร์เล

รำมะนา	ไวยะลา ยาโฮ
อาลี บาบา	โนชา โนเน
สงบเรียบง่าย	ไม่กล่าวร้ายใคร
บุญหนักศักดิ์ใหญ่	ยศถาบรรดา
ตกหญิงธาตุดอง	อย่าหมายปองหมา
มิ่งขวัญไผ่ป่า	เกาะกุนหนุนนำ
ศาสตร์ศิลป์สะสม	ปากนิยมทั่ว
เวรกรรมตามตัว	ผิวมากกว่าสาม
พระพรหมนารท	พระเนตรยอดงาม
หาบทองอร่าม	ทรัพย์สินแพร่พรณ
ฮินดูอาธรรม	บูชายัญแพะ
แม้กระทั่งแกะ	คติอาสัญ
อาสูรเจ้าแพะ	เที่ยวเล็มและหญ้า
บาปบุญใดนา	พรหมณ์บวงสรวงพลี

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดุจเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิเกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า “จักราศี” มี เอฟโก ปีมะแม (แพะ) เป็นลำดับที่แปด

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีมะแม ไม่ค่อยมีความสุขเท่าใดนักมีแต่เรื่องทุกข์ใจมารุมเร้า ไม่ตัวเราก็รอบข้าง มักจะลำบากในช่วงแรก ต่อไปภายหน้าจะมีบริวารห้อมล้อม ตามตำราว่า เป็นคนใจพระธรรมะธรรมโม มีวิริยะอุตสาหะ แม้จะอ่อนแออยู่บ้างแต่ก็ไม่ใช่อุปสรรคสำคัญ สามารถฝ่าฟันปัญหาได้ด้วยสติ เป็นคนนิสัยรักสงบเรียบง่าย ไม่ว่าร้ายใคร จะได้เป็นใหญ่พร้อมกับมีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงศักดิ์ คู่ครองที่เหมาะสมกัน คือ ปีเถาะและปีขุณ ส่วนปีที่ไมคู่ควรกัน คือ ปีจอและปีฉลู คนเกิดปีมะแมสนใจในวิชาความรู้ทั้งศิลปและศาสตร์ มีวาจาเป็นที่ชื่นชอบกับคนทั่วไป บางทีมีเวรกรรมในอดีตชาติ จึงต้องมาใช้กรรมในชาตินี้ อาจมีสามีมากกว่าสาม แต่ก็มีไซ้เช่นนี้ทุกคนไป ครั้งพระพรหมนารอด ผู้เลิศในทิพยจักขุเสด็จลงจากพรหมโลก ได้ทรงหาบทองลงมายังโลกมนุษย์ ทำนายว่า จะมีลาภทรัพย์ศฤงคารเครื่องใช้ไม่สอยตลอดจนอาภรณ์แพรพรรณกำยกองเนื่องนองมา

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปี่มะแม เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์ จินตนาการโดย ล้อตามบทประพันธ์ และเลียนแบบอาภักปฏิกิริยาของแพะที่น่ารักสดใส และน่าสงสาร เนื่องจากแพะเป็นเครื่องบูชาเช่นไฉว อันเป็นความเชื่อพิธีหนึ่งทางศาสนาฮินดู ต้องฆ่าแพะเป็นการสังเวทเทพเจ้า เรียกว่า “บูชายัญ” จึงดูน่าสงสาร ดังมีสำนวนไทยว่า “แพะรับบาป” โครงสร้างทำนองเพลงปี่มะแม ประกอบด้วย ลูกนำ มะแม 1 มะแม 2 บูชายัญ 1 และบูชายัญ 2 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ

ที่มาของคำว่า “แพะรับบาป” นี้ ปรากฏในคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม ซึ่งเป็นคัมภีร์ของชาวอิสราเอลผู้มีภูมิลำเนาเป็นผู้มีอาชีพเลี้ยงแพะ เลี้ยงแกะ แพะรับบาปเป็นพิธีปฏิบัติในวันลบบาปประจำปีของชาวอิสราเอล ซึ่งเริ่มต้นด้วยปุโรหิตถวายวัวเป็นเครื่องบูชาไถ่บาปของตนเองและครอบครัว เมื่อเสร็จพิธีแล้วปุโรหิตจะนำแพะ 2 ตัวไปถวายพระเป็นเจ้าที่ประตูเต็นท์นัดพบ และจับสลากเลือกแพะ สลากที่ 1 เป็นสลากสำหรับแพะที่ถวายพระเป็นเจ้า สลากที่ 2 เป็นสลากสำหรับแพะรับบาป หากสลากแรกตกแก่แพะตัวใด แพะตัวนั้นจะถูกฆ่าและถวายเป็นเครื่องบูชาเพื่อไถ่บาปของประชาชนเรียกว่า “แพะรับบาป”(แพะรับบาป, 2553: ออนไลน์)

ภาพที่ 37 แพะ

(แพะ, 2553: ออนไลน์)

ภาพที่ 38 การบูชาয়ัญแพะตามความเชื่อของศาสนาฮินดู
(แพะ, 2553: ออนไลน์)

ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงปี่มะแม จะแบ่งทำนองเพลงตามอาภักปฏิกิริยาของแพะ โดยแบ่งออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ธรรมชาติตามทุ่งหญ้า และความน่ารักของลูกแพะในวัยเด็ก บรรเลงในทำนองลูกน้า

ช่วงที่ 2 แพะในวัยเจริญพันธุ์ ซึ่งมนุษย์สามารถนำแพะไปใช้ประโยชน์ได้ต่าง ๆ นานา โดยพฤติกรรมของแพะที่ถูกมนุษย์กระทำนั้นจะแสดงออกโดยการขัดขึ้น ผู้วิจัยใช้เทคนิค ลูกขัดตกแต่งในทำนองเพลง เพื่อแสดงถึงพฤติกรรมของแพะ ในทำนองมะแม 1 มะแม 2

ช่วงที่ 3 พิธีบูชาয়ัญ ประกอบด้วยทำนองบูชาয়ัญ 1 และบูชาয়ัญ 2 โดยบูชาয়ัญ 1 เป็นทำนองที่สร้างบรรยากาศเลียนแบบการสวดก่อนการทำพิธีบูชาয়ัญแพะของชาวมุสลิม บรรเลงโดยการใช้เสียงครวญของขลุ่ยเพียงออเป่าในทำนองห่างๆ พร้อมกับเสียงครวญครางของซันธิเบต และเสียงฆ้องวงใหญ่ตีในเสียงลูกตกของแต่ละห้องเพลง ส่วนบูชาয়ัญ 2 เป็นขั้นตอนบูชาয়ัญที่มีสองอารมณ์ในตัวทำนองเพลง คือ ความสุขของมนุษย์ และความทุกข์ทรมานของสัตว์

ช่วงที่ 4 เสร็จสิ้นพิธีกรรม ใช้ทำนองบูชาয়ัญ 1 เพื่อแสดงทำนองแห่งความโศกเศร้าด้วยร่างไร้วิญญาณของแพะรับบาป ผู้วิจัยใช้อุปกรณ์ในการสร้างบรรยากาศแห่งการเผาไหม้ร่างแพะ โดยการใช้มือขยำถุงพลาสติก การบีบขวดน้ำ การเขี่ยหญ้าคา เปรียบเสมือนไฟกำลังลุกโชนในขณะประกอบพิธีกรรม

รูปแบบการผสมวง

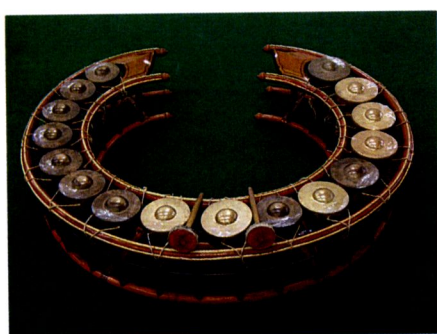
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่มะแม เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ และขลุ่ยเพียงออ เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ กลองแขก กลองมโหรี ปี่มอญ ระฆังราว และ Timpani นอกจากนี้ใช้เสียงร้องของคน แทนเสียงแพะ รูปแบบของการผสมวงแบ่งกลุ่มเครื่องดนตรีออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มดนตรีเพื่อความบันเทิง เช่น ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ ขลุ่ยเพียงออ กลองแขก กลองมโหรี ปี่มอญ ระฆังราว Cabaza และ Maracas ด้วยทำนองเพลง ปี่มะแม เป็นลำเนียงแขก จึงใช้กลองแขกตีเลียนเสียงกลองตบเท้าของอินเดีย โดยวางกลองแขก ในแนวตั้งแล้วใช้มือตีลงไปทีละหน้ากลอง จากนั้นใช้ข้อศอกกดหยุดเสียงที่หน้ากลองทันที กลุ่มดนตรี พิธีกรรม เช่น ขลุ่ยเพียงออ ซ้องวงใหญ่ Timpani และ Tibetan singing bowls ซึ่งในการ ประกอบพิธีกรรมบูชาญะจะ จะใช้เสียงครวญของขลุ่ยเพียงออเป่าในทำนองห่างๆ เสียงครวญ ครางของ Tibetan singing bowls และเสียงก้องกังวานของซ้องวงใหญ่ สร้างบรรยากาศ เลียนแบบการสวดก่อนการทำพิธีบูชาญะจะ นอกจากนี้เมื่อเสร็จสิ้นพิธีกรรม จะใช้มือขยำ ถูพลาสติก การเขี่ยหญ้าคา เสมือนไฟกำลังลุกไหม้ร่างญะจะ ซึ่งให้อารมณ์แห่งความ โศกเศร้าด้วยร่างไร้วิญญาณ ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

ซ้องวงใหญ่

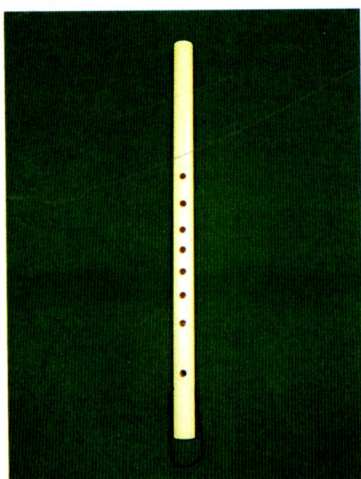
ซอด้วง

ซอด้วง

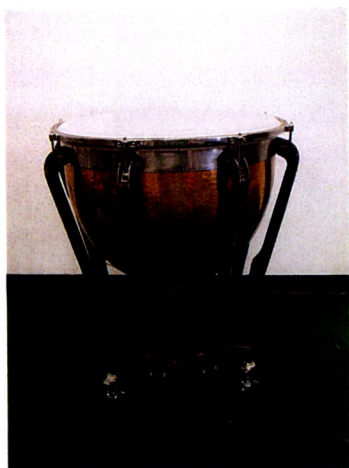
จระเข้

ขลุ่ยเพียงออ

กลองแขก

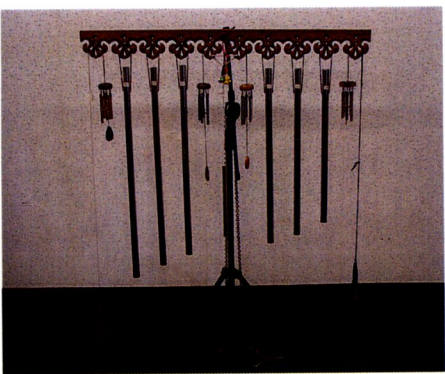
Timpani

กลองม้งคละ

เปิงพม่า

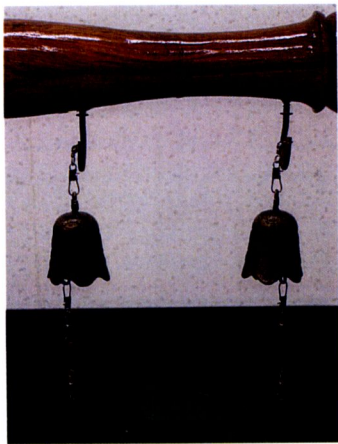
ระฆังราวใหญ่

โมบาย

Tibetan singing bowls

กระดิ่ง

กังสดาล

กระพรวนไม้

กระพรวนโลหะ

Cabaza

Maracas

หญ้าคา

ถุงพลาสติก

5.2.9 ป๊วอก

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงป๊วอก เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สิบสองนักษัตรคุ้มครองป้องกันสรรพภัยและเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “ฉันท” ซึ่งในนักษัตรวอกผู้วิจัยได้ประพันธ์บทเป็น “กมล ฉันท 12” มีคณะ พยางค์ สัมผัสครุ-ลหุ ตามกฎ รวม 7 บท ในแต่ละบทมี 4 วรรค ทุกวรรคหน้ามี 6 คำ และทุกวรรคหลังมี 6 คำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ป๊วอก

ทำนองเชื่อม (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ	พรหมธาดา
อุปาติกะ	วิภูษะ มกกโฏ
กมล ฉันท 12	
ปลวังคพรหมชาติ	พจนารถประกาศไฉ่
พหูชน ณ ภพใด	อุปมาวิถีทาง
ระวิรามเกียรติ์เรื่อง	กรเดื่องมิเว้นวาง
หนุमानทหารวัง	พลพลพระนารายณ์
ผิวดาตุเหล็กขนุน	จิตสุนทรีย์หมาย
จะตลกพิเรนทร์กาย	กิจสรรพฉลาดชน
มนุชย์วิกฤตยาม	ก็จะตามจะเลียงจน
ลูประสบกระทั้งยล	จะทะลายมิสายรอ
ริษยาวิชาดี	พจนียสอพลอ
ทะลุลวงทะลวงล่อ	ธุระสมฤทัยเปรม
จรโดยระเห็จพลัน	รัถยานพระศุภร์เกษม
มุสิโกชนิเอม	อสโสมิสู้ดี
สถิรจักร์พฤตนิเน -	ติเสถียรโกลกศรี
ระบิฉบับเฉลาปรีดี	พลีมุขสมัตตความ

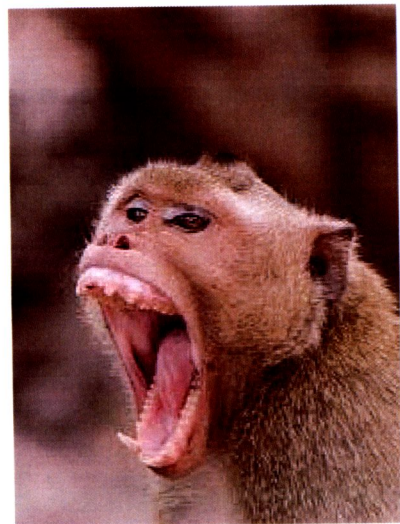
บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดุจเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิเกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า จักราศี มี มุกกโฏ ปิวอก (ลิง) เป็นลำดับที่เก้า

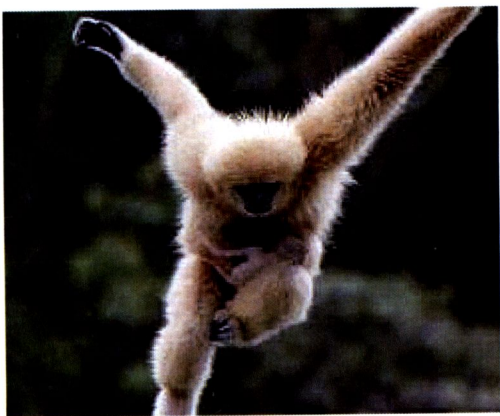
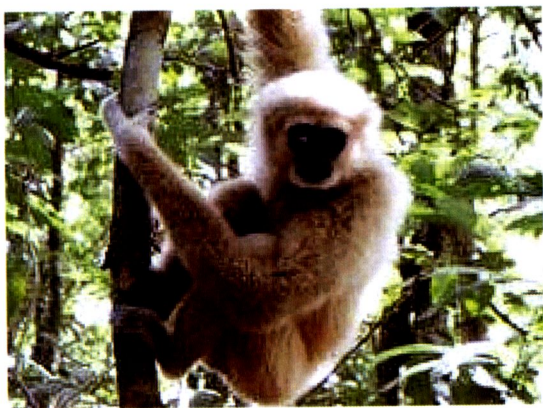
ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีวอก ตกธาตุเหล็ก มิ่งขวัญอยู่ที่ต้นขนุน เป็นผู้มีจิตใจสุนทรีย์ เป็นคนอารมณ์ขันเรียกเสียงฮาได้กับหมู่เพื่อนฝูง เป็นคนทำงานรอบคอบฉลาดหลักแหลม นอกจากนี้เป็นคนขี้อัจฉริยะ ไม่อยากให้ใครเกินหน้า ชอบประจบหลอกล่อเอาตัวรอดอย่างเห็นแก่ตัว

คูชีวิตที่เหมาะสม คือ ปีหนู ควรหลีกเลี่ยงปีมะเมีย อาชีพเหมาะกับนักการเมือง ทนายความ อันเป็นโชคโฉลกกันอย่างเจริญมั่นคง

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปีวอก เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์ ซึ่งในทำนองเพลงวอก 3 เป็นเพลงที่ประพันธ์โดยนำเพลงเรื่องของเพลงฉิ่ง อัตราชั้นเดียว ที่มีลีลาคล้ายลิงมาเป็นโครงสร้างจินตนาการโดยล้อตามบทประพันธ์ และเลียนแบบอากัปกิริยาของลิงที่มีความสนุกสนานซุกซน ชูตะคอก เดินวนเวียนไปมา และห้อยโหนกระโดดไปมา นอกจากนี้ยังมีทำนองลูกชัด เสมือนอาการชูตะคอก โครงสร้างทำนองเพลงปีวอก ประกอบด้วย วอก 1 วอก 2 วอก 3 วอก 4 และวอก 5 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ

ภาพที่ 41 ลิง
(ลิง, 2553: ออนไลน์)

ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงป๊วอก จะมีทำนองลูกขัด เหมือนอาการชูตะคอก และการบรรเลงซ้ำในประโยคเพลง เหมือนการเดินวนเวียนไปมา และการกระโดดห้อยโหนไปมาของลิง ดังตัวอย่างทำนองเพลงในท่อน 1 ท่อน 3 และท่อน 4 ดังนี้

วอก 1 ทำนองลูกขัด เหมือนอาการชูตะคอก เปรียบได้กับคนพูดสวนขึ้นมา บรรเลงนำโดยระนาดเอก บรรเลงตามโดยขลุ่ยเพียงออ และซออู้

ขลุ่ยเพียงออ/ซออู้							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร ร ฑ ร	- ม - ร	- - - -	- - - -
ระนาดเอก							
- - - -	- - - ร	- - - ฑ	- - - ร	- ฑ - -	- ฑ - ร	- - - ฑ	- - - ร

วอก 3 การบรรเลงซ้ำในประโยคเพลง ในจังหวะซ้ำ เหมือนการเดินวนเวียนไปมาของลิง บรรเลงทำนองเพลงโดยขลุ่ยเพียงออ ซอด้วง และซออู้

//:

- - - ดั	- - - ดั	- - - ดั	- ฑ - ม	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- ฑ - ดั
- - - ดั	- - - ดั	- - - ดั	- ฑ - ม	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- ฑ - ลั

- - - ดํ	- - - ดํ	- - - ดํ	- ํ - มํ	- - - มํ	- - - ํ	- - - มํ	- ํ - ดํ
----------	----------	----------	----------	----------	---------	----------	----------

- - - ดํ	- - - ดํ	- - - ดํ	- ํ - มํ	- - - มํ	- - - ํ	- - - มํ	- ํ - ํ
----------	----------	----------	----------	----------	---------	----------	---------

กลับต้น://

วอก 4 การบรรเลงซ้ำในประโยคเพลง ในจังหวะเร็ว เหมือนการกระโดดห้อยโน้มน้ไปมาของลิง
บรรเลงทำนองเพลงโดยขลุ่ยเพียงออ ซอด้วง และซออู้

//:

ล ล ํล	- ํ - ล	- ํ - ล	ํล - -	ํ ํ ดํ ํ	- ดํ - ํ	- ดํ - ํ	มํ ํ - -
--------	---------	---------	--------	----------	----------	----------	----------

ล ล ํล	- ํ - ล	- ํ - ล	ํล - -	ํ ํ ดํ ํ	- ดํ - ํ	- ดํ - ํ	มํ ดํ - -
--------	---------	---------	--------	----------	----------	----------	-----------

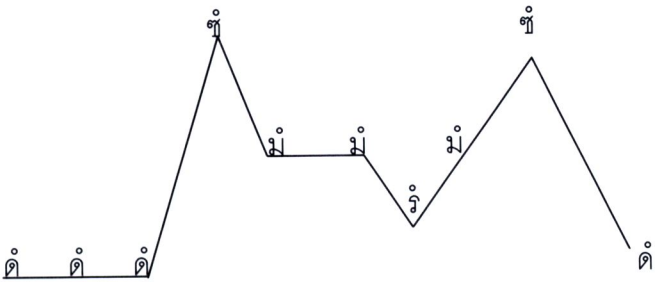
ล ล ํล	- ํ - ล	- ํ - ล	ํล - -	ํ ํ ดํ ํ	- ดํ - ํ	- ดํ - ํ	มํ ํ - -
--------	---------	---------	--------	----------	----------	----------	----------

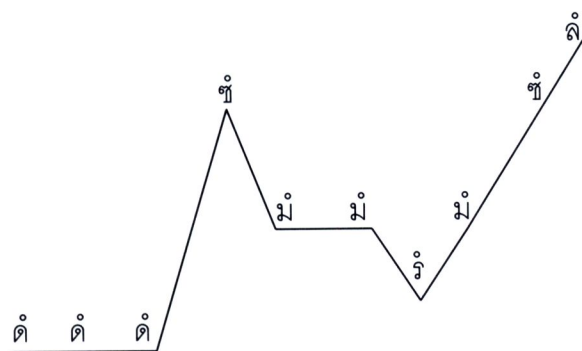
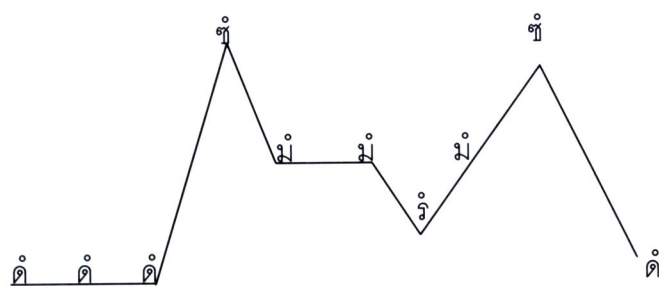
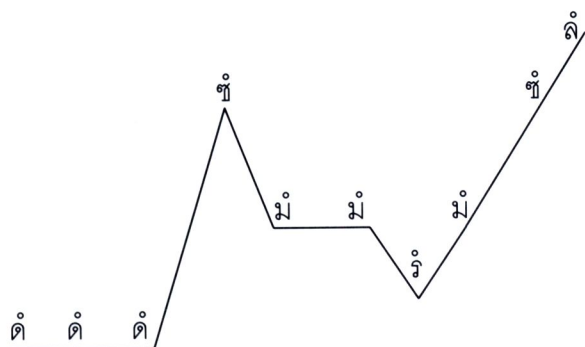
ล ล ํล	- ํ - ล	- ํ - ล	ํล - -	ํ ํ ดํ ํ	- ดํ - ํ	- ดํ - ํ	มํ ดํ - -
--------	---------	---------	--------	----------	----------	----------	-----------

กลับต้น://

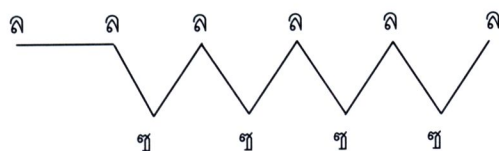
จากรูปแบบของทำนองเพลงวอก 3 และวอก 4 ดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนให้เห็น
ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

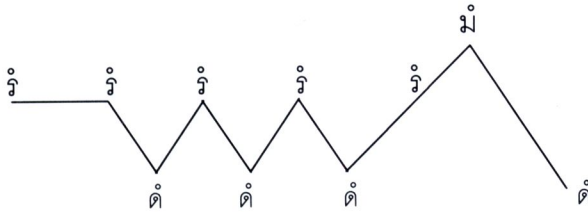
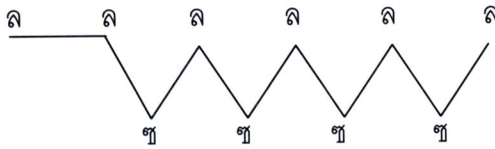
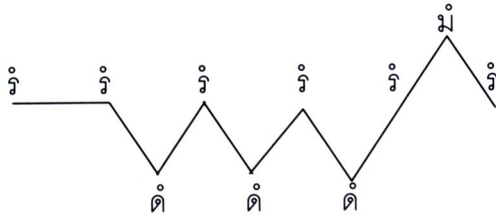
ทำนองที่ 1 การเดินวนเวียนไปมาของลิง ตัวโน้ตจะมีลักษณะขึ้น - ลง

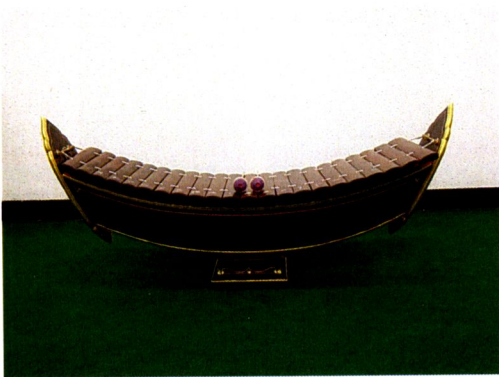
ทำนองที่ 2 การกระโดดห้อยโน้ตไปมาของลิ้ง ตัวโน้ตจะมีลักษณะขึ้น - ลง

รูปแบบการผสมวง

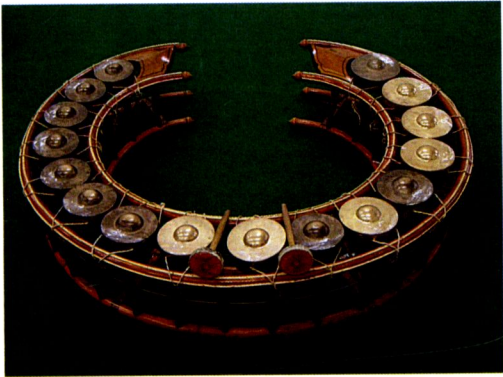
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่วอก เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ และขลุ่ยเพียงออ เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ ฉิ่ง โหม่งคู่ โทนชาตรี กั๊บแก๊บ และขลุ่ยนก ลักษณะของเพลงปี่วอกจะมีท่วงทำนองสนุกสนาน รวดเร็วสอดคล้องกับอาชีพกสิกรรมของลิงที่มีความซุกซน กระโดดห้อยโหนไปมา ซึ่งท่วงทำนองเช่นนี้ใช้เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสี เช่น ซอด้วง ซออู้ สีเข้ากับท่วงทำนองเพลง เนื่องจากเครื่องดนตรีประเภทนี้สามารถลากเสียงได้ยาว นอกจากนี้อาชีพกสิกรรมของลิง เช่น เสียงร้อง ใช้ขลุ่ยนกเป่าเลียนเสียงร้อง การเกาลำตัวของลิง ใช้การชูดกั๊บแก๊บ ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

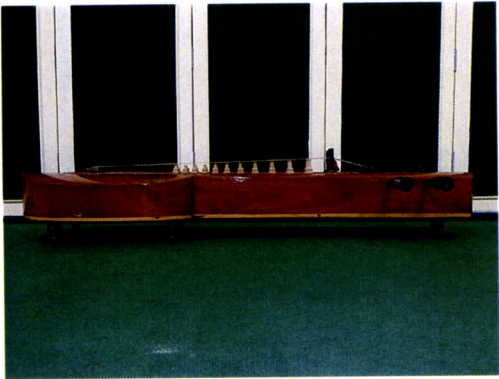
ซ้องวงใหญ่

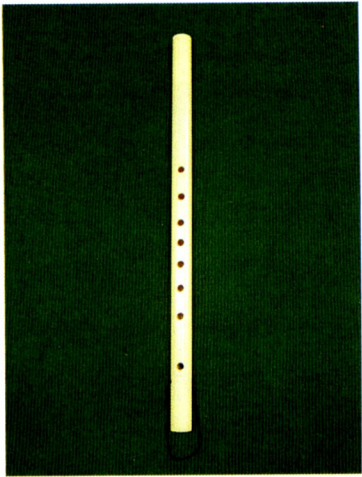
ซอดัง

ซอดัง

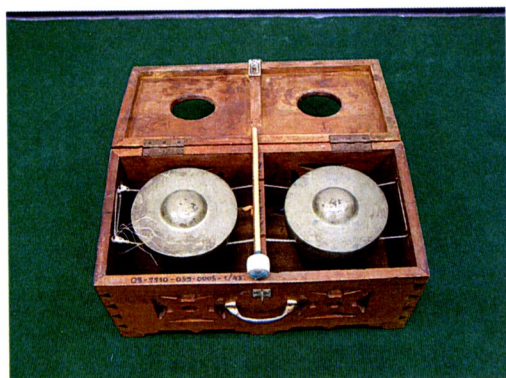
จะเข้

ขลุ่ยเพียงออ

ฉิ่ง

โหม่งคู่

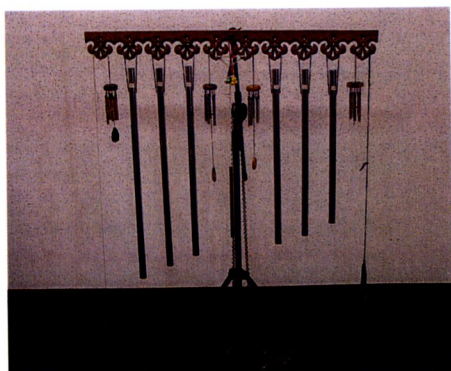
โตนชาตรี

กั๊บกั๊บก

ขลุ่ยนก

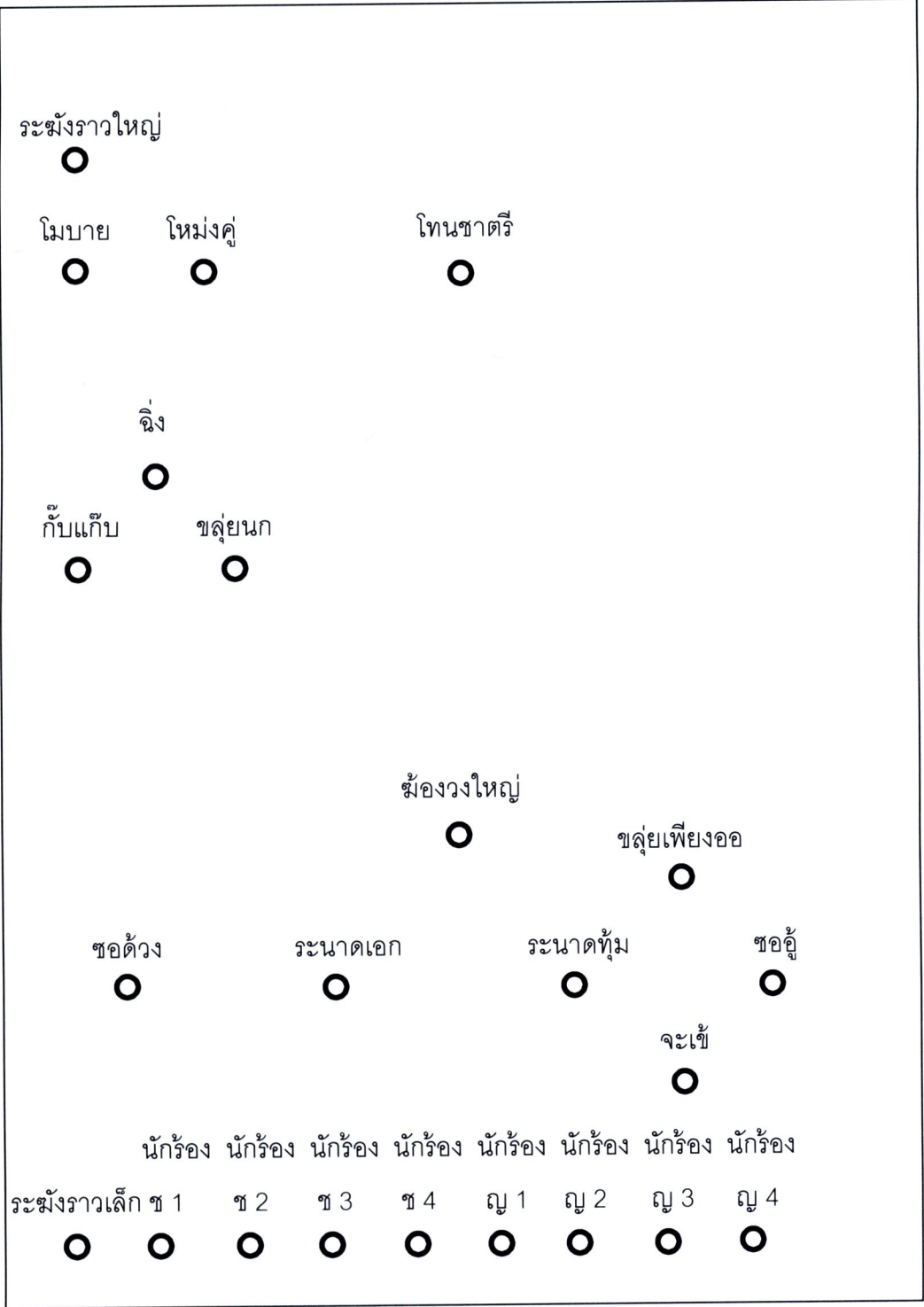
ระสังราวใหญ่

ไมบาย

ภาพที่ 42 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงปี่วอก

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อปก ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 43 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อปก

5.2.10 ปรีะกา

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปรีะกา เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพร
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สิบสองนักษัตรคุ้มครองป้องกัน
สรรพภัยและเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “ฉันท” ซึ่งในนักษัตรระกา
ผู้วิจัยได้ประพันธ์บทเป็น “อินทวิเชียร ฉันท 11” มีคณะ พยางค์ สัมผัสครุ-ลหุ ตามกฎ
รวม 7 บท ในแต่ละบทมี 4 วรรค ทุกวรรคหน้ามี 5 คำ และทุกวรรคหลังมี 6 คำ
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ปรีะกา

ทำนองเชื่อม (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ	พรหมธาดา
อุปปาทิกะ	วิญญะ ฤๅฤๅ

อินทวิเชียร ฉันท 11

ข้าวปาวเสลาไซ	พจนันัยระกาวาร
ชันบอกรุณกาล	นรชน ณ เพลา
หนึ่งวันจะสามครั้ง	ระยะดังปฐมมา
มัจฉิมปัจฉิมผา	สุกกิจประสิทธิ์ไ้
รูปงามฉลาดคม	จะนิยมวิกรมชัย
มัธยัสถ์ละเอียดใช้	สมดุสนิสังยาม
บางทีก็หงุดหงิด	สุจริตและเกรงขาม
นี่คือระกานาม	วยายามมิเรรวน
ชนไก่พิชัยโอย	พิชิตโดยนเรศวร
มหาอุปราชาครวญ	ชนะคินนิเวศน์วัง
อย่างหนึ่งวทัญญู	จิตสุยใสจ้ง
ก็มีมิสมหวัง	อนุรักษระเปียบบรรพ์

เกสรจักรเงาะ
โรงเล็งดีถักัน

ฉลุเหมาะหฤหรรษ์
มนม้นระกาโรย

(สร้อย) ต็อก ตัก ต็อก ค็อค อะดู เดลดู

กุก กุก กู ค็อค กีบอกเวลา

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ คุกเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึงทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า “จักราศี” มี กุกกุกฏ ปีระกา (ไก่) เป็นลำดับที่สิบ

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีไก่ มักจะเป็นคนรูปร่างงาม และผิวพรรณดีมีชาติตระกูล ฉลาดเฉลียวคม ไม่ว่าจะทำกิจการใดมักจะประสบชัยเสมอ จึงเป็นที่นิยมชมชอบของคนทั่วไป เป็นคนประหยัดและละเอียดรอบคอบ บางครั้งชอบจู้จี้ขี้บ่นหงุดหงิด นอกจากนี้ยังเป็นคนสุจริตซื่อตรงและเก่งกล้าเป็นที่น่าเกรงขามในสายตาคน ทั้งยังเป็นผู้มีความอุตสาหะมานะสูง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ใจบุญ ทะเยอทะยาน พุดจาโยโห่หัง มีบ้างที่ไม่สมหวังกับชีวิต อาชีพการงานที่เหมาะสมกับคนปีนี้ คือ แพทย์ เกสรจักร งานศิลปหัตถกรรม ส่วนเนื้อคู่ คือ ปีฉลู ปีมะโรง และปีมะเส็ง ควรหลีกเลี่ยงคนที่เกิดปีเดียวกัน

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปีระกา เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์ จินตนาการโดยล้อตามบทประพันธ์และเลียนแบบอากัปกริยาของไก่ ดังสำนวนไทยที่ว่า “ไก่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง” เป็นคำเปรียบเปรยกับความสวยความงามตามธรรมชาติ โดยไม่ต้องแต่งแต้มเยี่ยง “ไก่” เทียบได้กับคน คือ งามทั้งกาย วาจา และใจ ดังมนุษย์ปาปะมุดผู้หลุดพ้น ไร้ซึ่งลาภ ยศ สรรเสริญ หรือมีความ “พอเพียง” ตามพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกจากคำเปรียบเปรยแล้ว เสียงไก่เป็นเครื่องบอกเวลาและสรรพสิ่งอื่นๆ ของคนทั่วโลก การประพันธ์เพลงปี “ระกา” นี้ มีโครงสร้างอย่างละครพันทางเรื่อง “พระลอ” ท่วงทำนองจึงเป็นสำเนียงลาว โครงสร้างทำนองเพลงปีระกา ประกอบด้วย ลูกนำ ระกา 1 ระกา 2 และเดี่ยวจะเข้ (ทำนองซุ่มใหม่) บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออก

ภาพที่ 44 ไก่
(ไก่, 2553: ออนไลน์)

ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงปรีะกา ทำนองลูกนำบรรเลงทางกรอ และใช้เทคนิคลูกล้อ ให้ความรู้สึกลึกซึ้งสบายๆ สดชื่นเบิกบาน เหมือนการชื่นชมความงามตามธรรมชาติในยามรุ่งอรุณ และในตอน 1 ใช้เทคนิคลูกต่อ ในวรรคถาม-ตอบ เหมือนการชันชานรับของไก่ ตอน 2 ใช้เทคนิค ลูกขัด เพื่อให้สอดคล้องตามบทร้องเรื่อง การชนไก่ระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชา นอกจากนี้ยังมีท่วงทำนองที่เลียนเสียงไก่ขัน เหมือนเป็นเครื่องบอกเวลา ซึ่งจะใช้เครื่องดนตรีเลียนเสียงไก่ขัน และใช้เทคนิคจากอวัยวะร่างกายของคน และอุปกรณ์อื่นๆ แทนเสียงการ กระพือปีกของไก่ เช่น การใช้มือตบที่อก การใช้กระดาดตีกระทบที่พื้น ฯลฯ ดังตัวอย่าง ทำนองเพลงในตอนลูกนำ ตอน 1 และตอน 2 ดังนี้

ลูกนำ ใช้เทคนิคลูกล้อในวรรคถาม – ตอบ ในการขึ้นชมความงามตามธรรมชาติ
ในยามรุ่งอรุณด้วยการดำเนินเพลงทางกรอ

วรรคถาม				วรรคตอบ			
{ - - - ด	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล }	{ - - - ด	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล }
{ - - - ด	- - - ท	- - - ล	- - - ช }	{ - - - ด	- - - ท	- - - ล	- - - ช }
{ - - - ด	- - - ร	- - - ฟ	- - - ช }	{ - - - ด	- - - ร	- - - ฟ	- - - ช }
{ - - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ }	{ - - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ }

ระกา 1 ใช้เทคนิคลูกต่อ เหมือนการขึ้นชานรับของไก่ ในวรรคถาม - ตอบ

วรรคถาม		วรรคตอบ		วรรคถาม		วรรคตอบ	
{ - - - ด	- - - ฟ }	{ - - ช ล	ดํลชฟ }	{ - - - ด	- - - ช }	{ - - ล ด	รํดํลช }
วรรคถาม		วรรคตอบ		วรรคถาม		วรรคตอบ	
{ - - - -	ฟ รํดํล }	{ - - - -	รํดํลช }	{ - - - -	ลชฟร }	{ - ด - รํ	ดํลชฟ }
วรรคถาม				วรรคตอบ			
{ - - - -	- - - -	- ล - ร	ชฟรด }	{ - ล - ด	- ร - ฟ	- ช - ล	ชฟ - ช }
วรรคถาม				วรรคตอบ			
{ - - - -	- - - -	- ฟ - ช	- ล - ดํ	- - - ล	- ช - -	{ ฟ - ฟด	- ร - ฟ }

สร้อย 1 ผู้ขับร้อง ขับร้องเสียงไก่ขัน เหมือนเป็นเครื่องบอกเวลา

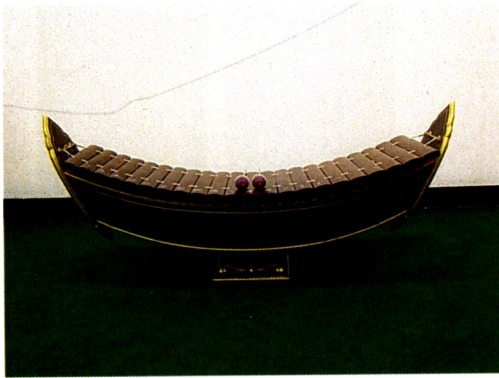
- - - -	- - -ตีอก	- - -ตี๊ก	- - -ตีอก	- - - -	- - -ค็อค	- - อะ ดู	- เดิล - ดู
- - - -	- - -กุก	- - -กุก	- - -กรู	- - - -	- - -ค็อค	- กี้-บอก	- เว - ลา

ระกา 2 ใช้เทคนิคลูกขัด เหมือนการชนไก่ ในวรรคถาม - ตอบ

วรรคถาม				วรรคตอบ			
{ - - ดฟ	ชลชฟ	- - ดฟ	ชลฟช }	{ - - ดฟ	ชลทด	ทลชล	ทด - ฟ }
{ - - ดท	ลชฟด	- - ชด	รмฟช }	{ - - ดฟ	ชลทด	ทลชล	ทด - ฟ }

รูปแบบการผสมวง

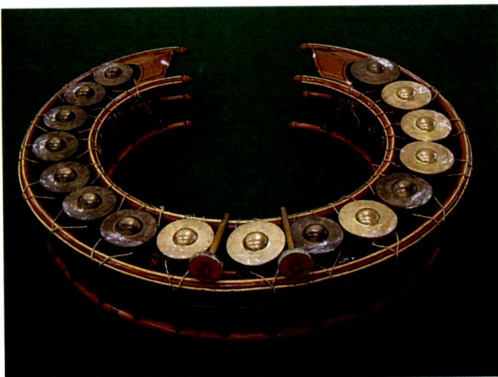
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่ระกา เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ และขลุ่ยเพียงออ เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ ฉิ่ง ฉาบเล็ก กรับพวง โหม่งพม่า กลองแขก เครื่องเคาะไม้ ระฆัง ระฆังราว และโหมบาย ลักษณะของเพลงปี่ระกา จะมีท่วงทำนองอ่อนหวาน ประกอบกับเสียงไถ่ขัน อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของไถ่ จึงใช้เครื่องเป่าเลียนเสียงไถ่ ใช้เทคนิคจากอวัยวะร่างกายของคน และอุปกรณ์อื่นๆ เช่น การใช้มือตบที่หน้าอก การใช้กระดาดตีกระทบที่พื้น แทนเสียงการกระทบหรือปิก ส่วนเครื่องเคาะไม้ ตีจังหวะเลียนเสียงนาฬิกา คำว่า "ต็อกตึกต็อก" และโหม่งคู่ ตีจังหวะเลียนเสียงร้องของไถ่ คำว่า "คืคอะดูเดิลดู" ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

ฆ้องวงใหญ่

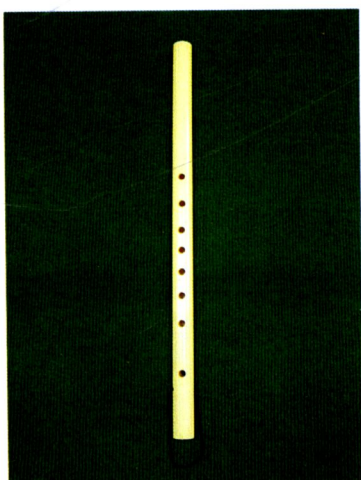
ซอด้วง

ซอด้วง

จระเข้

ขลุ่ยเพียงออ

ฉิ่ง

ฉาบเล็ก

กรับพวง

โหม่งพม่า

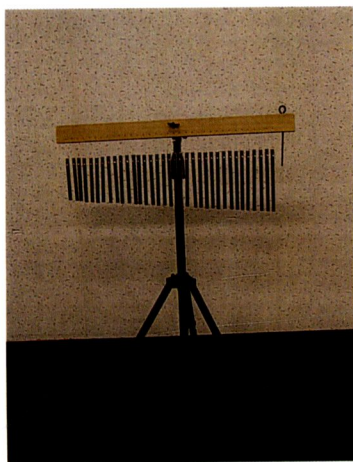
กลองแขก

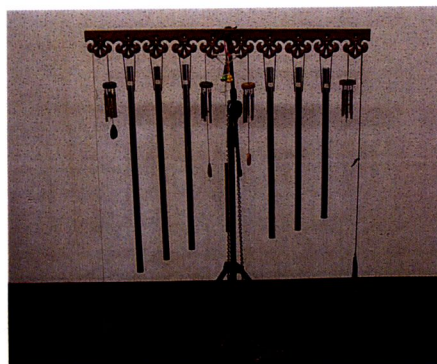
เครื่องเคาะไม้

ระฆัง

ระฆังราวเล็ก

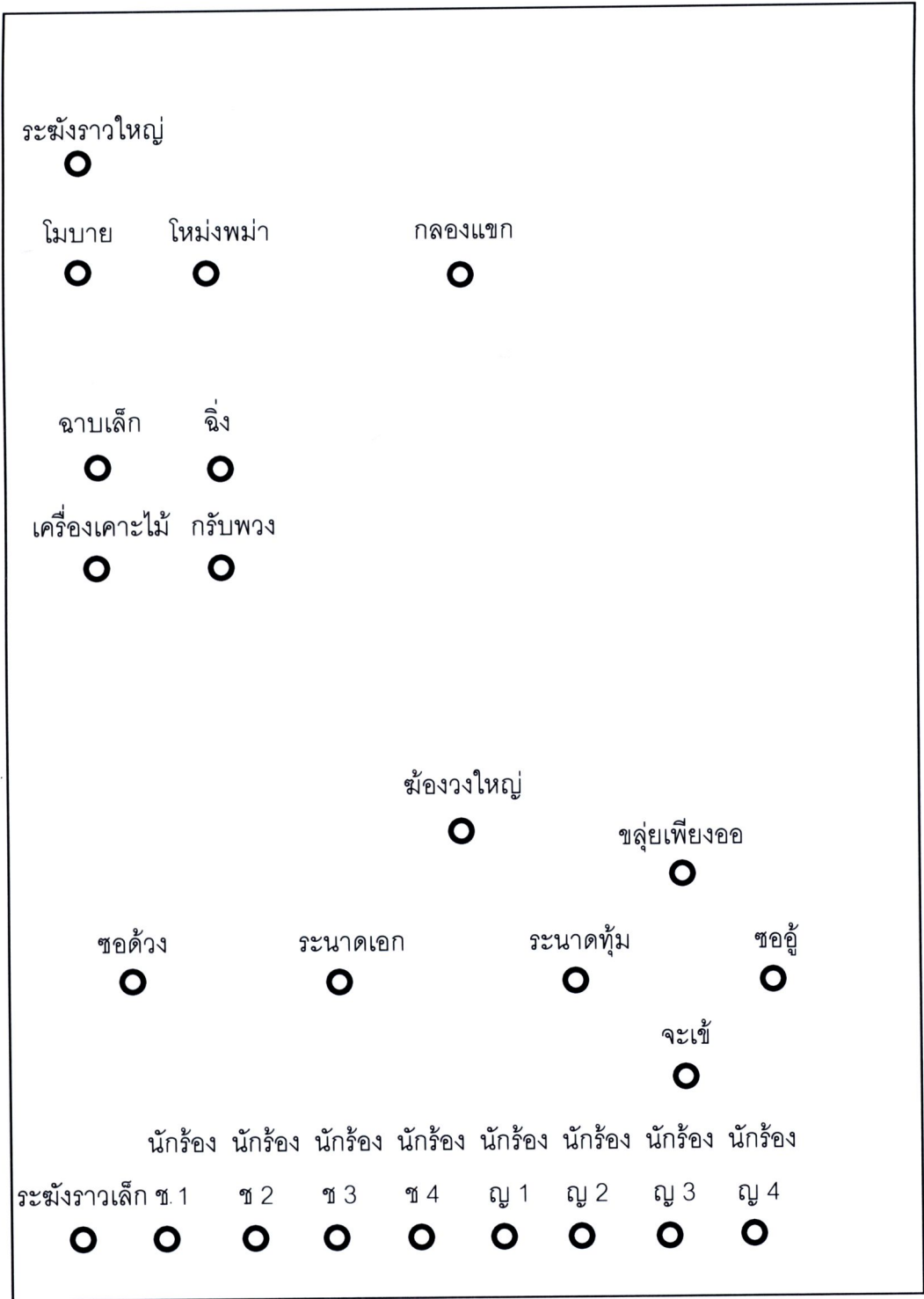
ระฆังราวใหญ่

โมบาย

ภาพที่ 45 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงปี่ระกา

ในที่นี่จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อปรากะ ดั่งต่อไปนี้

ภาพที่ 46 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อปรากะ

5.2.11 ปี่จ่อ

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปี่จ่อ เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพร
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สืบสองนักษัตรคุ้มครองป้องกัน
สรรพภัยและเวียนวายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “ฉันท” ซึ่งในนักษัตรจอ
ผู้วิจัยได้ประพันธ์บทเป็น “สัททูลวิกิพิต ฉันท 19” มีคณะ พยางค์ สัมผัสครุ-ลหุตามกฎ รวม
7 บท ในแต่ละบทมี 3 วรรค ทุกวรรคที่ 1 มี 12 คำ ทุกวรรคที่ 2 มี 5 คำ และวรรคที่ 3
มี 2 คำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ปี่จ่อ

ทำนองเชื่อง (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ	พรหมธาดา
อุปาทิกะ	วิญญะ โสณโฆ

สัททูลวิกิพิต ฉันท 19

เบื้องบท บรรพคิตี ดังจะอา ลปนศรัย	
เรื่องโสณโชนัย	ณ กรรม
เลี้ยงยาก วยอนุ เจริญลูโน อมรนำ	
มีผู้ อุปถัมภ์	ชะตา
แม่นย่า จำวินิจ ฉัยมนุษย์ กมลพา	
เชื้อใคร มิได้นำ	ภิรมย์
ผ่าซาก วากยะ ทรหด ศฐบรม	
ชื่อสัตย์กระหิมโหม	พิไล
ส่วนลึก จิตตะดุ ฉลาดนะอา สยานุสัย	
ไขว่คว้า แสงวงใด	พิทุร

ลัคนา คีตน ฤตยา ศิลปะพูน
 สรรค์สร้าง สีไพบูลย์ พิศดาร
 นันแน แมมิเหมาะ มองเกาะจะ มธุระกานต์
 มิตรมิ่ง ศฤงคาร อนันต์

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า “สิทธิการิยะ” เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดุจเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับนรชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า “จักราศี” มี โสณโข ปิจอ (หมา) เป็นลำดับที่สิบเอ็ด

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีจอ ตามความเชื่อเรื่องเวรกรรมของคนที่เกิดในปีนี้ มีกรรมดีกรรมชั่วที่ต้องผจญอุปสรรคใดบ้าง ในวัยเด็กเลี้ยงยากไข้โรคจนมีผู้ใจบุญขอเอาไปเลี้ยง และกลับได้ดีเมื่อเติบโตใหญ่ คนปีจอมีความสามารถในการพิจารณาคน สามารถไตร่ตรอง และตัดสินใจจ้ายคนได้ถูกต้องด้วยความรู้ลึกของจิตสัมผัส เป็นคนไม่เชื่อใครง่ายดายนัก เพราะค่อนข้างมีจุดยืนเป็นของตนเอง และมีนิสัยร่าเริง บางครั้งเป็นคนพูดจาขวานผ่าซากตรงไปตรงมา ในส่วนลึกของนิสัยเป็นคนดุโกรธง่ายหายเร็ว และเป็นคนอยู่ไม่นิ่งชอบไขว่คว้าแสวงหาวิชาความรู้ อาชีพที่เหมาะสม คือ นักดนตรี นักคิดทวิ สำหรับคู่ครอง คือ ปีเถาะ

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปีจอ เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์จินตนาการโดยล้อตามบทประพันธ์ และเลียนแบบอากัปภิกขัยของสุนัข เช่น ความซื่อสัตย์ เสียงเห่า เสียงเหอน และการต่อสู้ของสุนัข ตำราจีนว่า สุนัขเป็นสัญลักษณ์ของความซื่อสัตย์ กระทั่งชาวอียิปต์โบราณได้สร้างสุนัขไว้บูชา ชื่อ “ศวานบูชา” คือการบูชาสุนัขในเทศกาลทิวาติของชาวเนปาล เพราะเชื่อกันว่า เป็นสัตว์รักษาประตูของพระยม ส่วนในสยามประเทศปรากฏสุนัขจงรักภักดี ดังเช่นอนุสาวรีย์ หมา “ย่าเหล” จังหวัดนครปฐม นอกจากนี้ยังมี “คุณทองแดง” สุนัขทรงเลี้ยงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จะเห็นได้ว่า สุนัขมีความซื่อสัตย์และผูกพันกับมนุษย์มาแต่อดีต โครงสร้างทำนองเพลงปีจอ ประกอบด้วย ลูกนำ จอ 1 จอ 2 จอ 3 จอ 4 จอ 5 จอ 6 และจอ 7 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ

ภาพที่ 47 คุณทองแดง
สุนัขทรงเลี้ยงในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
(คุณทองแดง, 2553: ออนไลน์)

ภาพที่ 48 อนุสาวรีย์ย่าเหล
(ย่าเหล, 2553: ออนไลน์)

ภาพที่ 49 สุนัข
(สุนัข, 2553: ออนไลน์)

ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงปี่จ้อ ดำเนินทำนองด้วยวรรคถาม-ตอบ เป็นส่วนใหญ่ อาศัยเทคนิคลูกล้อ ลูกขัด และลูกต่อ สื่อให้เห็นพฤติกรรมของสุนัข นอกจากนี้ในท่อนลูกนำ จะมีทำนองเลียนเสียงสุนัข เสมือนการเห่า การหอนของสุนัข และในทำนองจบ 3 จะมีรูปแบบทำนองเพลงโดยใช้เทคนิคลูกต่อ ลูกขัด เลียนแบบอากัปกิริยาของสุนัขในการหยอกและกัดกันในฝูงสุนัข

ดังตัวอย่างทำนองเพลงในท่อนลูกนำ จอ 3 และจอ 4 ดังนี้

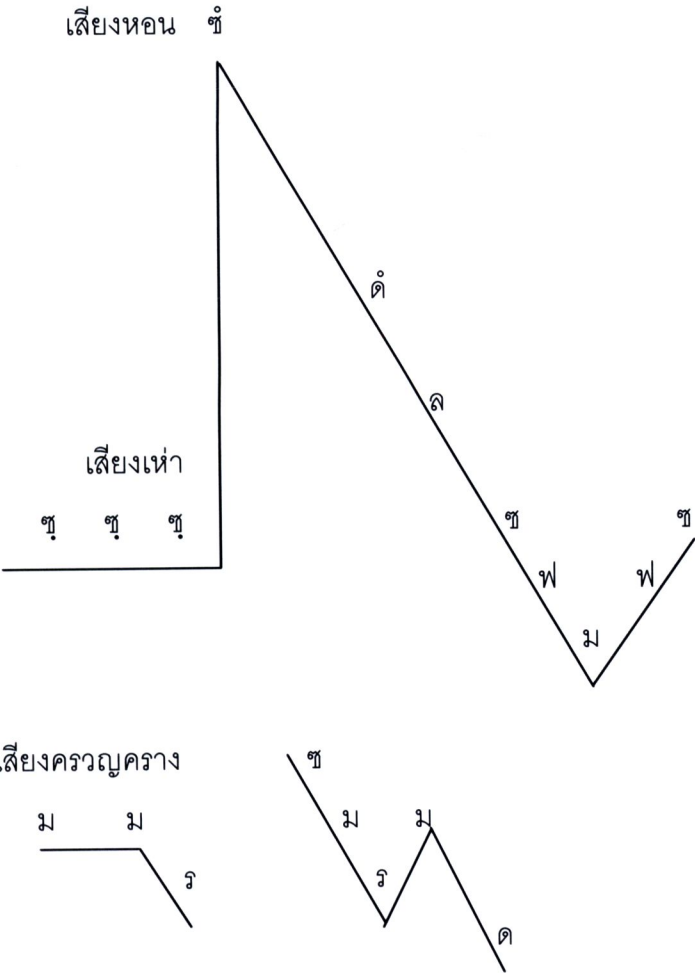
ลูกนำ เสียงเห่า เสียงหอน และเสียงครวญครางของสุนัข แสดงถึงการเฝ้ารอเจ้าของ

- - - -	- - - -	- - - ชุ	- ชุ - ชุ	- - - -	- - - -	- ดัล ช	ฟ ม ฟ ช
---------	---------	----------	-----------	---------	---------	---------	---------

- - - -	- - - -	- - - ม	- ม - ร	- - - -	- - - -	- ช ม ร	- ม - ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จากรูปแบบของทำนองเพลงดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนให้เห็นทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงได้ดังนี้

ทำนองที่ 1 เสียงเห่า เสียงหอน ใช้การไล่เสียงของตัวโน้ตจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง

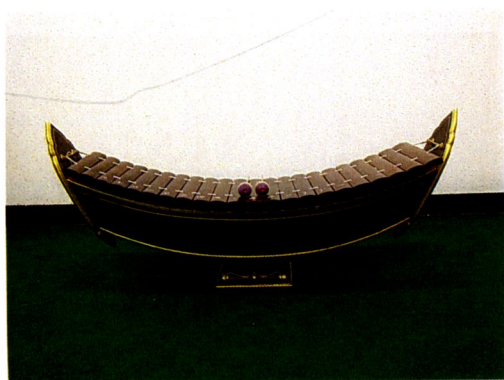

จอ 3 การหยอกกัดกันในฝูงสุนัข

วรรคถาม				วรรคตอบ			
{ - - - - }	- ดั ล ดั	- ดั ล ช	ม ช - - }	{ - มั - ชั	- ดั - รั	- มั - รั	ล ดั - - }
{ - - - - }	ชั ลุ ด ร	- ม ช ล	ดั ช - - }	{ ดั ล ช ดั	- รั - มั	- ชั - -	- มั รั ดั }

รูปแบบการผสมวง

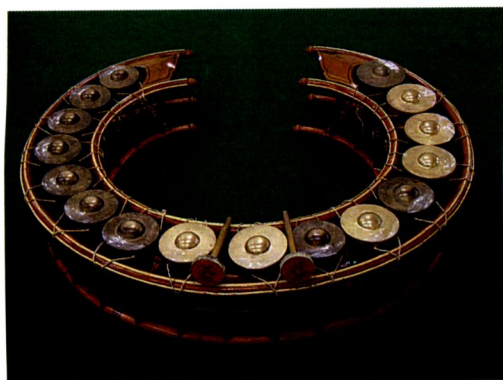
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่จ่อ เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซอดู้้ จะเข้ และขลุ่ยเพียงออ เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ ฉิ่ง กรับพวง กลองแขก กระดิ่ง กระพรวน ระฆังราว และโหมบาย ลักษณะของเพลงปี่จ่อมี ท่วงทำนองเป็นประโยคถาม - ประโยคตอบ เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการแบ่งกลุ่มของเครื่องดนตรีจึง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้นำ ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ และกลุ่ม ผู้ตาม ได้แก่ ซอดู้้ จะเข้ และขลุ่ยเพียงออ ลักษณะของทำนองเพลงประเภทนี้สามารถสื่อ ให้เห็นถึงพฤติกรรมของสุนัข เช่น การเห่า การหอน ซึ่งสุนัขมักจะส่งเสียงเห่าหอนต่อๆ กันไป เป็นช่วงๆ เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบเสียงดังกล่าว ได้แก่ ระนาดเอก ซอดู้้ ส่วนอุปกรณ์ที่ เกี่ยวข้องกับสุนัข เช่น กระดิ่ง กระพรวน ช่วยสร้างบรรยากาศของเพลงปี่จ่อ ดังภาพประกอบ ต่อไปนี้

ระนาดเอก

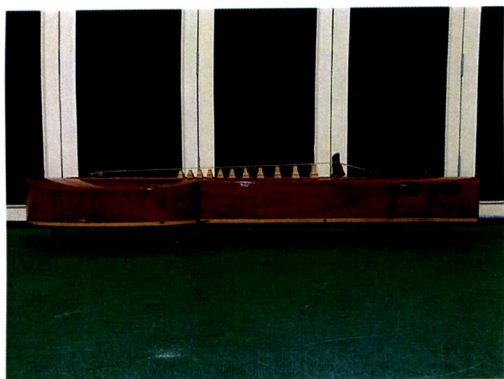
ระนาดทุ้ม

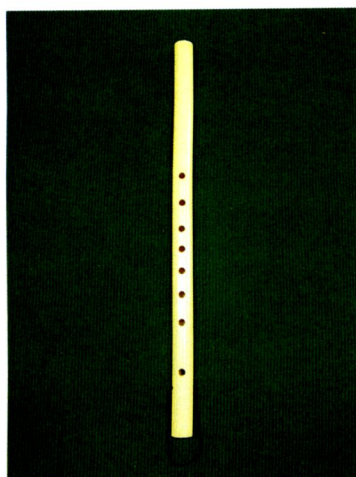
ซ้องวงใหญ่

ซอดู้้

จะเข้

ขลุ่ยเพียงออ

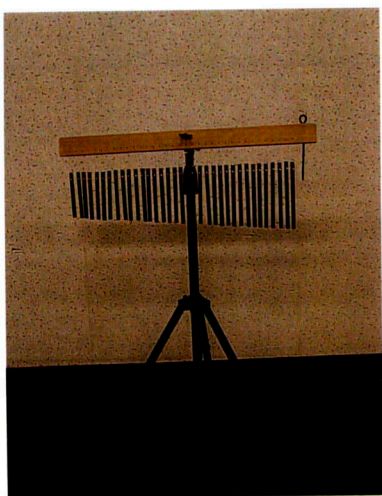
ฉิ่ง

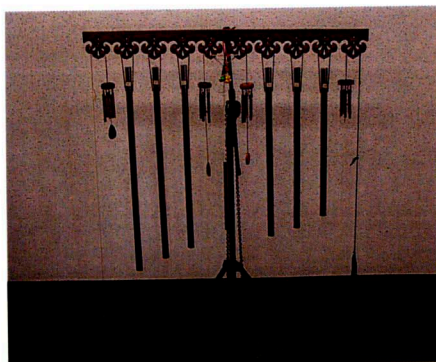
กรับพวง

กลองแขก

ระฆังราวเล็ก

ระฆังราวใหญ่

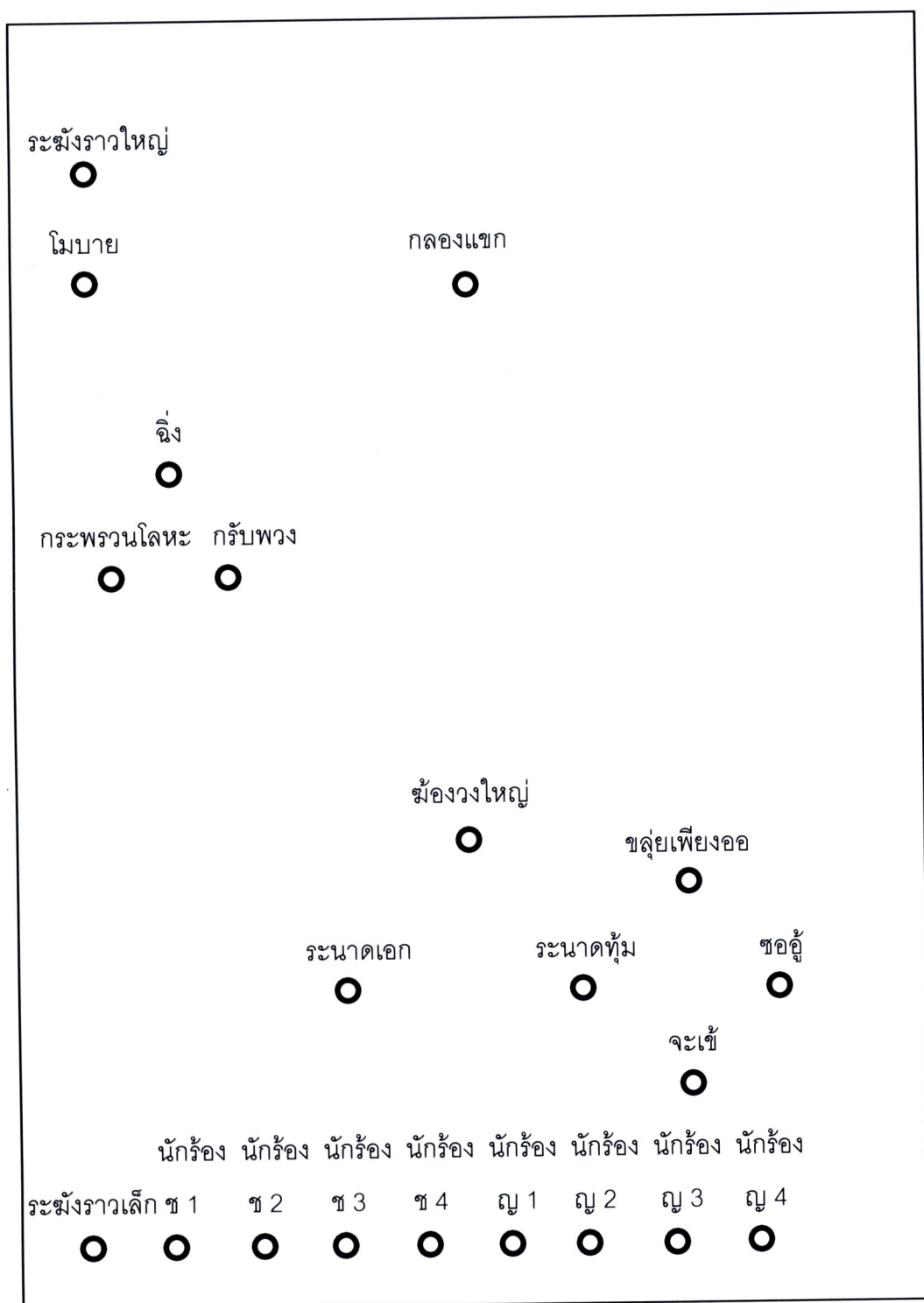
โมบาย

กระพรวนโลหะ

ภาพที่ 50 เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงปี่จ่อ

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อป ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 51 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อป

5.2.12 ปีกุน

การประพันธ์บทร้อง

บทร้องของเพลงปีกุน เป็นบทประพันธ์ประเภท “ร่าย” คือ การบูชาและขอพร
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลความเป็นสิริมงคลให้สิบสองนักษัตริย์คุ้มครองป้องกัน
สรรพภัยและเวียนว้ายตายเกิดในสังสารวัฏ และบทประพันธ์ประเภท “ฉันท” ซึ่งในนักษัตริย์
ผู้วิจัยได้ประพันธ์บทเป็น “อุปัฏฐิตา ฉันท 11” มีคณะ พยางค์ สัมผัสครุ-ลหุ ตามกฎ รวม
7 บท ในแต่ละบทมี 4 วรรค วรรคหน้ามี 5 คำ และวรรคหลัง มี 6 คำ ดังรายละเอียด
ต่อไปนี้

บทร้อยกรอง

ปีกุน

ทำนองเชื่อง (สร้อย)

ร่าย

สิทธิการิยะ	พรหมธาดา
อุปปาติกะ	วิภูษะ สุกโร

อุปัฏฐิตา ฉันท 11

อันว่า สุกโร	มโหี ชนาหาร
รูปลัคน์ แลตระการ	รจนา ณ บัดดล
หลักแหลม เจริจา	ฐิติกล้า แลอดทน
หนทาง บาทยุคล	นฤโฆษ นรีชาติ
ใจกว้าง พลคิด	นิรมิต ทะนงมาด
บางที มีประมาท	ณัฐปราชญ์ สิทธิญญ
ช่วยเหลือ และจะเกื้อ	หิตเผื่อ เพราะเพื่อนไซ
เซซัด เสรีจโย	กตเว ทิตาคุณ
ชื่อสัตย์ ปณิธาน	จิตมั่น มโนบุญ
ผู้ใหญ่ สนับสนุน	ศมสุข นิรันดร
การงาน ปฏิบัติ	จะถนัด ระบายฟ่อน
ลงทุน กุณอมร	ธุรกิจ สัมฤทธิ์ได้

คู่ขวัญ นะมะแม
สมบุญ อุณทัย

สิริแท้ มะเส็งไม้
ธนยอด ตลอดกาล

บทประพันธ์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มนุษย์เมื่อประสบวิบากกรรม คำว่า "สิทธิการียะ" เป็นคำอธิษฐานขอความสำเร็จ ดุจเครื่องยึดเหนี่ยวที่พึ่งทางใจ ความเชื่อที่ปลูกฝังกับบรรพชนอย่างนิรันดร์ ว่าสรรพสิ่งในโลกพระพรหมผู้อุปาทิเกะ บันดาลให้เกิดเรื่องดีและร้ายไปตามชะตากรรม ดังรอบการเวียนเกิดเวียนตาย อันเป็นทางโคจรรอบดวงอาทิตย์ของดาวนพเคราะห์ที่เรียกว่า จักราศี มี สุภโร ปิณ (หมู) เป็นลำดับที่สิบสอง

ตามตำราพรหมชาติ ฉบับหลวง ทำนายว่า คนที่เกิดปีหมูรูปร่างกำยำ ปากนั้น เจรจาหลักแหลม เก่งกล้า เป็นคนมีจิตใจกว้างขวาง มีพลังสมาธิและสติในการขบคิด กระทำสิ่งใด แม้จะประสบอุปสรรค ก็ลุล่วงได้ตั้งใจหวัง เพราะมีผู้ใหญ่รักและให้การสนับสนุน ต่อไปภายหน้า จะมีแต่ความสงบสุขตลอดไป อาชีพที่เหมาะสมกับคนปีนี้ คือ นักดนตรี ข้าราชการ ข้าราชการ หรือเป็น นักธุรกิจ ส่วนคู่ครอง คือ ปีมะแม ควรหลีกเลี่ยงปีมะเส็ง

การประพันธ์ทำนองเพลง

ทำนองเพลงปีกุน เป็นทำนองเพลงที่ประพันธ์แบบสร้างสรรค์ จินตนาการโดยล้อตามบทประพันธ์ และเลียนแบบอากัปภิกขัยของหมู เช่น การเดินตัวมเตี้ยม ความสุขสำราญกับการกินการนอน ลักษณะของทำนองเพลงในช่วงแรกจึงบรรเลงทางกรอ เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมกราดเดิน ส่วนช่วงหลังเป็นทำนองเพลงจังหวะขึ้นเดียว มีท่วงทำนองสนุกสนาน เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมกรากิน โครงสร้างทำนองเพลงปีกุน ประกอบด้วย ลูกนำ กุณ 1 และ กุณ 2 บรรเลงในระดับเสียงทางเพียงออ

ภาพที่ 52 หมู

(หมู, 2553: ออนไลน์)

ดังนั้นลักษณะเด่นของเพลงปีกุน จึงดำเนินทำนองเพลงทางกรอ ในกุน 1 และ ทำนองอัตราจังหวะชั้นเดียวในกุน 2 นอกจากนี้ยังมีการบรรเลงซ้ำในประโยคเพลงเป็นส่วนใหญ่ เหมือนการเดินของหมวนเวียนกลับไปกลับมาอยู่ในเล่า ดังตัวอย่างทำนองเพลงในท่อน 1 ดังนี้

กุน 1 การบรรเลงซ้ำในประโยคเพลง แสดงถึงการเดินอย่างตัวมเตี้ยมและเดินกลับไปกลับมา ของหมูที่อยู่ในเล่า

//: การเดิน

- - - -	- - - ร	- - - ร	- - - ซ	- - - ท	- - - -	- ล - -	- ซ - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - - -	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - -	- ด - -	- ร - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลับต้น://

//: การเดิน

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - ซ	- ซ - -	- ฟ - ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ท	- - - ล	- - - -	- ซ - -	- ฟ - ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลับต้น://

//: การเดิน

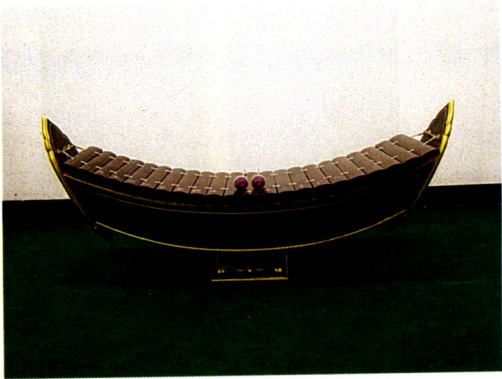
- - - -	- ด - ร	- - - รุ	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ร	- ฟ - -	- ชุ - ช
---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------	----------

- - - -	- ดิ - ล	- - - ชุ	- - - ช	- ฟ - ฟ	- ช - ล	- ดิ - -	- ชุ - ช
---------	----------	----------	---------	---------	---------	----------	----------

กลับต้น://

รูปแบบการผสมวง

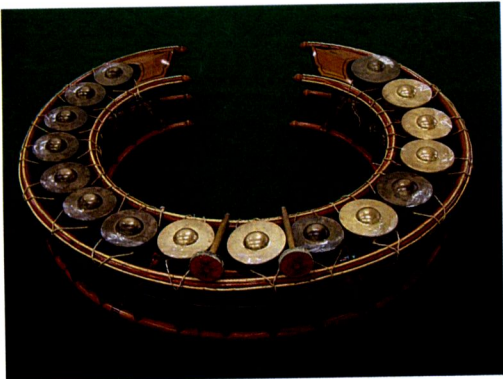
เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในเพลงปี่กวน เครื่องดำเนินทำนอง ได้แก่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ และขลุ่ยเพียงออ เครื่องประกอบจังหวะ ได้แก่ ฉิ่ง กรับพวง และตะโพนไทย ลักษณะของเพลงปี่กวน ในท่อน 1 เป็นเพลงทางกรอ แสดงการเดินทางของหมู่ กำหนดเครื่องดนตรีที่มีความถนัดในการกรอเสียงได้ยาวนานเป็นกลุ่มผู้นำ ได้แก่ ระนาดเอก และจะเข้ และกลุ่มผู้ตามรับจังหวะทำยประโยค ได้แก่ ระนาดทุ้ม ซอด้วง ซออู้ และขลุ่ยเพียงออ ส่วนฉิ่ง กรับพวง และตะโพนไทยตีย่ำจังหวะห่างๆ ตามพฤติกรรมการเดินอย่างตัวมเตี้ยม ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

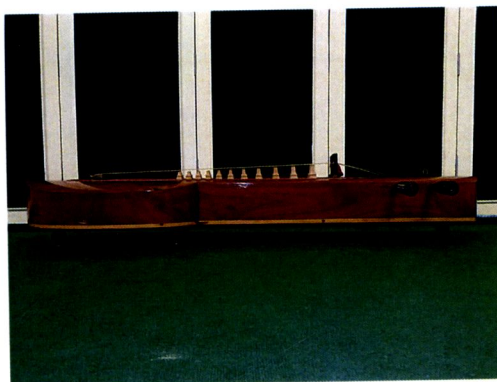
ซ้องวงใหญ่

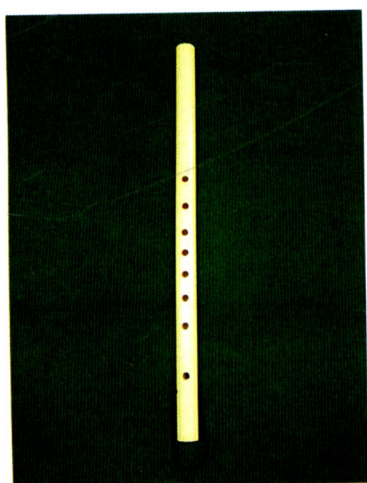
ซอด้วง

ซอคู่

จะไข่

ขลุ่ยเพียงออ

ฉิ่ง

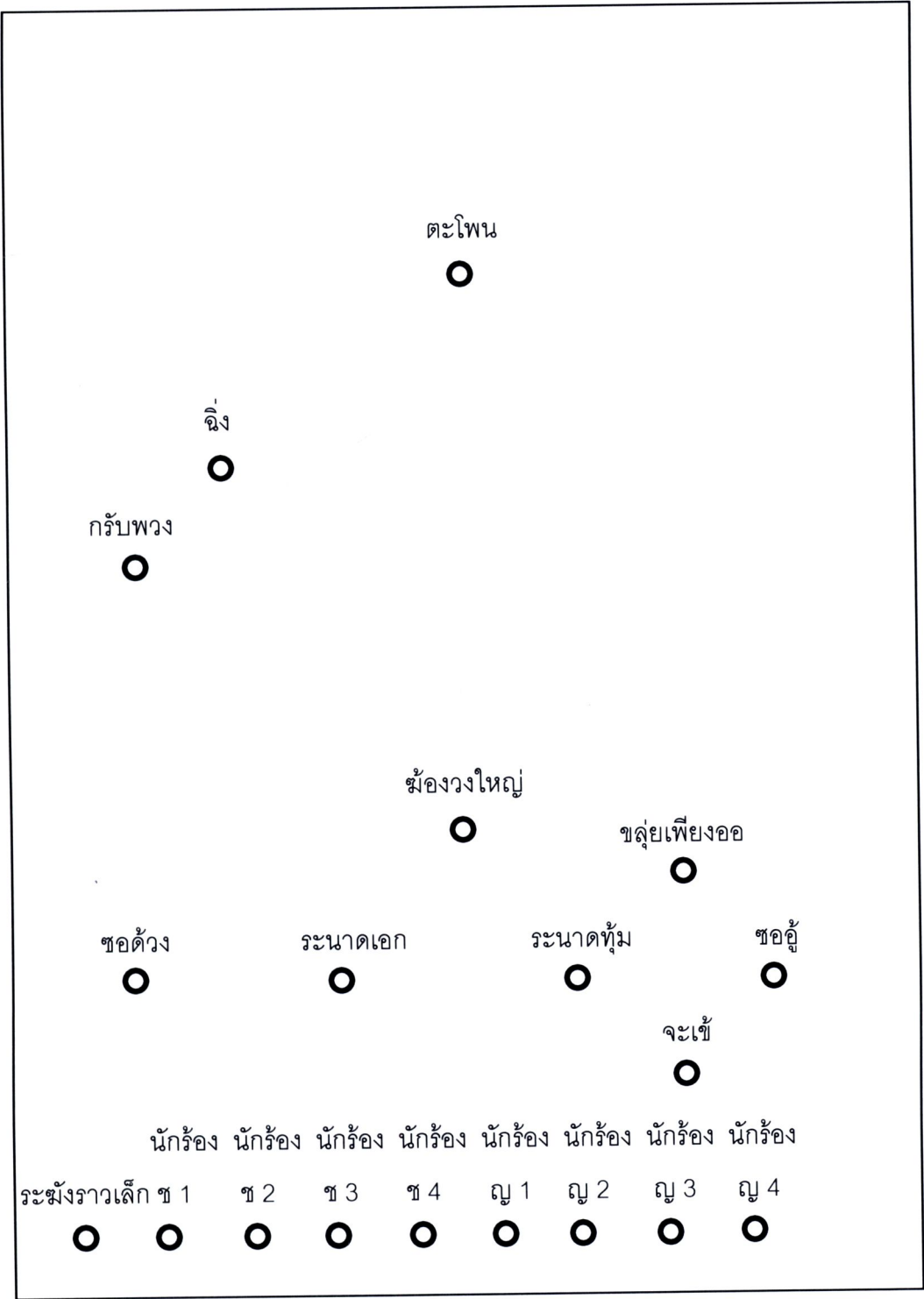

กรับพวง

ตะโพน

ในที่นี้จะแสดงแผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อป ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 54 แผนผังการจัดตั้งวงดนตรีเพลงป๊อป

5.3 ตติยศาสตร์

ตติยศาสตร์ คือ การบรรเลงตอนจบช่วงสุดท้าย (Finale) ผู้วิจัยได้นำเอกลักษณ์ของทำนองเพลงในแต่ละปีนักษัตรมาบรรเลงต่อเนื่องกันเป็นบทเพลง เพื่อสรุปให้เห็นวัฏจักรการโคจรของแต่ละปีนักษัตร รวมทั้งประพันธ์บทร้อยกรองเพื่อแสดงเอกลักษณ์ในแต่ละปีนักษัตร เริ่มตั้งแต่ปีชวดจนถึงปีกุน ซึ่งผู้ขับร้องอ่านแบบบรรยาย ช่วงสุดท้ายของทำนองเพลงลงจบด้วย “ทำนองสร้อย” โดยเปลี่ยนคำร้องจาก “ปีนักษัตร” เป็นคำว่า “สวัสดี” เพื่อเป็นการจบการบรรเลงบทเพลงชุด 12 นักษัตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทร้อยตติยศาสตร์

ชวดหนูมุสิกะ	มานะพยายาม
ฉลูคูรูปงาม	อร่ามยามเชื่องช้า
รูปลัคน์พยัคฆ	อาโอะไอ้อีฟาร์
เถาะเหมาะจันทร์	โลกาโคจร
นาคาอำอมร	ชนดอนอนหงิส
มะเส็งเก่งพิชา	ฤทธากล้ำแกร่ง
มะเมียผาดแผง	เรี่ยวแรงเหลือกำลัง
มะแมโภชนัง	ลาภังค์ช่างน่าыл
วอกรุกชอบชุกชน	ราวกับคนก่นมา
เจ้าระเบียบระกา	งามสง่าเพลารอ
ชื่อสัตย์ฉลาดจอ	เคลียคลอพนอใจ
กุนละมุนละไม	คำรบนัยษัตรสกุล

ตติยศาสตร์

ปี่ชวด

บรรเลงเคล้า นักร้องอ่านบรรยาย

คำร้อง ชวดหนูมุสิกะ มานะพยายาม

ขลุ่ยหลีบ

- - - -	- - - -	- - - -	ช ล ช ฟ	- - - -	- - - -	- ด - ล	ฟ - ร ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	ฟ ฟ ฟ ด	- ฟ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กระบอกไม้ไผ่

- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เครื่องเคาะไม้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Agogo bell

- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยหลีบ

- - - -	- - - -	- ฟ - ร	ฟ - ร ด	- - - -	- - - -	- ล - ล	ฟ - ร ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - ช ล	- - ช ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ล	ฟ - ร ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	ช - ฟ ล	- ล - ล	ฟ - ร ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กระบอกไม้ไผ่

- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เครื่องเคาะไม้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Agogo bell

- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระฆังราว/ซอด้/กู่เจิ้ง/ซิม

- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองแขก (หน้าทับประดิษฐ์ใหม่)

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ท - จุ จั	ต ท - ต
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- ล - ซ	- ฟ - ท	- - ล ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ม้องวงใหญ่

- - - -	- ร ฟ ซ	- ล - ซ	ฟ ร ต ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ท	- ล - ซ	- ฟ - ท	- - ล ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระฆังราว/ซอด้/กู่เจิ้ง/ซิม

- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองแขก (หน้าทับประดิษฐ์ใหม่)

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ท - จุ จั	ต ท - ต
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------

ปี่ขาล

คำร้อง รูปลัคน์พยัคฆิ อำไอไอไอพาร์

ขลุ่ยเพียงออ

- ด - ร	- ม - ฟ	- - - -	- - - -	- ดั - ท	- ล - ซ	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

ระนาดเอก/จะเข้

- - - -	- - - -	- - ซ ล	ฟ ซ - -	- - - -	- - - -	- - ซ ล	ร ฟ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ม้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - ซ ล	ฟ ซ - -	- - - -	- - - -	- - ซ ล	ร ฟ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - ซ ล	ฟ ซ - -	- - - -	- - - -	- - ซ ล	ร ฟ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซอด้

- ด - ร	- ม - ฟ	- - - -	- - - -	- ดั - ท	- ล - ซ	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

Triangle

- - - -	- - - -	- - x x	- x - -	- - - -	- - - -	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Timpani

- - - x	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - ค	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - คํ	- - - ซ	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

ระนาดเอก/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ซ - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- ฟ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ซ - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- ฟ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ซ - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- ฟ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้

- - - ค	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - คํ	- - - ซ	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

Triangle

- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- x - -	- - - -	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Timpani

- - - x	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ปีเตอร์

เครื่องประกอบจังหวะนำ 8 ห้อง

กลองอินโด (หน้าทับประดิษฐ์ใหม่)

- - - -	- - - x	- x - -	- x - x	- - - -	- - x x	- x - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เปิงพม่า

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

โหม่งพม่า

- - - -	- - - -	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Triangle

- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

คำร้อง เถาะเหมาจันทรา โลกาคจร

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- รี่ - ท	- รี่ - ล	ซ ล ท ซ	- - - -
---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- รี่ - ท	- รี่ - ล	ซ ล ท ซ	- - - -
---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- รี่ - ท	- รี่ - ล	ซ ล ท ซ	- - - -
---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้/จะเข้

- - - -	- - - ซ	- - ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองอินโด (หน้าทับประดิษฐ์ใหม่)

- - - -	- - - x	- x - -	- x - x	- - - -	- - x x	- x - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เปิงพม่า

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

โหม่งพม่า

- - - -	- - - -	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Triangle

- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - รี่	- - ดํ ท	ล ท ดํ รี่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	-----------	----------	------------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- มํ - ทุ	- มํ - รี่	ดํ ท ดํ รี่	- - - -
---------	---------	---------	---------	-----------	------------	-------------	---------

กลองอินโด (หน้าทับประดิษฐ์ใหม่)

- - - -	- - - x	- x - -	- x - x	- - - -	- - x x	- x - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เปิงพม่า

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

โหม่งพม่า

- - - -	- - - -	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Triangle

- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - รั รั	- รั - ท	- ซ ล ท	- - - -
---------	---------	---------	---------	-----------	----------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- ซ ล ท	- รั - ท	- ล - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- ซ ล ท	- รั - ท	- ล - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- ซ ล ท	- รั - ท	- ล - ท	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - รั รั	- รั - ท	- ซ ล ท	- - - -
---------	---------	---------	---------	-----------	----------	---------	---------

กลองอินโด (หน้าทับประดิษฐ์ใหม่)

- - - -	- - - x	- x - -	- x - x	- - - -	- - x x	- x - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เปิงพม่า

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

โหม่งพม่า

- - - -	- - - -	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Triangle

- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ท ท	- ท - ล	- ท ล ซ	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ท ท	- ท - ล	- ท ล ซ	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ท ท	- ท - ล	- ท ล ซ	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ท ท	- ท - ล	- ท ล ช	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้/จะเข้

- - - -	- ช ล ท	- รั - ท	- ล - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

Triangle

- - - -	- - - -	- - - -	- - x x	- - - -	- - - -	- - - -	- - x x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ปี่มะโรง

คำร้อง นาคาอำมร ขนदनอนนหิงสา

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- ฟ - ร	- ด - ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- ฟ - ร	- ด - ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- ฟ - ร	- ด - ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซออู้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- ฟ - ร	- ด - ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องหุ่ย

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Timpani

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ช	- - - ล	- ร - ด	- ล - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทุ	- - - ลุ	- ร - ด	- ลุ - ทุ
---------	---------	---------	---------	----------	----------	---------	-----------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทุ	- - - ลุ	- ร - ด	- ลุ - ทุ
---------	---------	---------	---------	----------	----------	---------	-----------

ซออู้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทุ	- - - ลุ	- ร - ด	- ลุ - ทุ
---------	---------	---------	---------	----------	----------	---------	-----------

ฆ้องหุ่ย

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Timpani

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ทุ - ลุ	- ด - ทุ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	----------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ทุ - ลุ	- ด - ทุ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	----------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ทุ - ลุ	- ด - ทุ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	----------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ทุ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------

ซออู้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ทุ - ลุ	- ด - ทุ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	----------

ฆ้องหุ่ย

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Timpani

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- ลุ - ทุ	- - - ลุ	- ทุ - ด
---------	---------	---------	---------	---------	-----------	----------	----------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- ลุ - ทุ	- - - ลุ	- ทุ - ด
---------	---------	---------	---------	---------	-----------	----------	----------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - ด	- - - ลุ	- - - ทุ	- - - ด	- ลุ - ทุ	- - - ลุ	- ทุ - ด
---------	---------	----------	----------	---------	-----------	----------	----------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- ล - ทุ	- - - ล	- ทุ - ด
---------	---------	---------	---------	---------	----------	---------	----------

ซอด้วง

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- ล - ทุ	- - - ล	- ทุ - ด
---------	---------	---------	---------	---------	----------	---------	----------

ฆ้องหุ่ย

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Timpani

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- - - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ปี่มโหรี

คำร้อง มะโหรีแก่งพิศา ฤทธากล้าเกร่ง

ขลุ่ยเพียงออ/ขลุ่ยหลีบ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทุ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	----------

ระนาดเอก

- - - -	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	ร ฟ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง

- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ร - -	- ซ ล ซ	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระฆังราว/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉิ่ง

- - - -	- - - -	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ/ขลุ่ยหลีบ

ล ด ล ซ	ล ซ - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - รั	ม รั ด ฟ	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	----------	----------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง

- - - -	- - ตั้ รี่	- ตั้ - -	- ล - รี่	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- ล - -
---------	-------------	-----------	-----------	---------	---------	---------	---------

ระฆังราว/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉิ่ง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ/ขลุ่ยหลีบ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ตั้ - -	ล ตั้ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	-----------

ระนาดเอก/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ตั้ - -	ล ตั้ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	-----------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ตั้ - -	ล ตั้ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	-----------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ตั้ - -	ล ตั้ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	-----------

ซอด้วง

ร ฟ ร ด	- - - -	- - - ซ	- ฟ - ล	- - - -	- ซ - ฟ	- ตั้ - -	ล ตั้ - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	-----------

ระฆังราว

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ตั้
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

ฉิ่ง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ/ขลุ่ยหลีบ

- ล ตั้ รี่	ฟ ตั้ - -	- ล ตั้ รี่	ตั้ ล ซ ฟ	ซ ฟ ร ด	ร ด - -	- ด - -	- ด ร ฟ
-------------	-----------	-------------	-----------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก/จะเข้

- ล ตั้ รี่	ฟ ตั้ - -	- ล ตั้ รี่	ตั้ ล ซ ฟ	ซ ฟ ร ด	ร ด - -	- ด - -	- ด ร ฟ
-------------	-----------	-------------	-----------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- ล ด รั	พื ด - -	- ล ด รั	ดัล ชฟ	ชฟ รด	รด - -	- ด - -	- ด รฟ
----------	----------	----------	--------	-------	--------	---------	--------

ฆ้องวงใหญ่

- ล ด รั	พื ด - -	- ล ด รั	ดัล ชฟ	ชฟ รด	รด - -	- ด - -	- ด รฟ
----------	----------	----------	--------	-------	--------	---------	--------

ซอด้วง

- ล ด รั	พื ด - -	- ล ด รั	ดัล ชฟ	ชฟ รด	รด - -	- ด - -	- ด รฟ
----------	----------	----------	--------	-------	--------	---------	--------

ระฆังราว

- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉิ่ง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองแขก (หน้าทับลาว)

- ด - จ	- ด - ด	- - - ท	- ด - ท	- ด - จ	- ด - ด	- - - ท	- ด - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ปี่มะเมีย

คำร้อง มะเมียผาดแผง เร็วแรงเหลือกำลัง

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - ล ช	ล ช ม ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - ล ช	ล ช ม ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - ล ช	ล ช ม ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - ล ช	ล ช ม ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กระบอกไม้ไผ่ เคาะเลียนเสียงผีเท้าม้า

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ก๊ับก๊ับ ก๊ับก๊ับ	ก๊ับก๊ับ ก๊ับก๊ับ	ก๊ับก๊ับ ก๊ับก๊ับ
---------	---------	---------	---------	---------	----------------------	----------------------	----------------------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - ม ร	ด ล ด ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - ม ร	ด ล ด ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ซ	- - ม ร	ด ล ด ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กระบอกไม้ไผ่ เคาะเลียนเสียงผีเท้าม้า

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ก๊ับก๊ับ ๊ะ ๊ะ ก๊ับก๊ับ	ก๊ับก๊ับ ๊ะ ๊ะ ก๊ับก๊ับ	ก๊ับก๊ับ ๊ะ ๊ะ ก๊ับก๊ับ
---------	---------	---------	---------	---------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ซ ล ด	- ร - ด	- ล - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ซ ล ด	- ร - ด	- ล - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - ซ	- - ล ด	ร ด ล ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้/จะเข้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ซ ล ด	- ร - ด	- ล - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กระบอกไม้ไผ่ เคาะเลียนเสียงผีเท้าม้า

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ก๊ับก๊ับ ๊ะ ๊ะ ก๊ับก๊ับ	ก๊ับก๊ับ ๊ะ ๊ะ ก๊ับก๊ับ	ก๊ับก๊ับ ๊ะ ๊ะ ก๊ับก๊ับ
---------	---------	---------	---------	---------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ซ ม ร	ม ร ด ม	- - ร ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ซ ม ร	ม ร ด ม	- - ร ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ช ม ร	ม ร ต ม	- - ร ต
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ช ม ร	ม ร ต ม	- - ร ต
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้/จะเข้

- - - -	- - - ร	- - ม ช	ล ช ม ร	- - - -	ม ช ม ร	ม ร ต ม	- - ร ต
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กระบอกไม้ไผ่ เคาะเลียนเสียงผีเท้าม้า

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ก๊วบก๊วบ ะ ะ กบกกบ	ก๊วบก๊วบ ะ ะ กบกกบ	ก๊วบก๊วบ ะ ะ กบกกบ
---------	---------	---------	---------	---------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ปี่มะแหม

เครื่องประกอบจังหวะนำ 8 ห้อง

เปิงพม่า

- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองม้งคละ

- - - -	- x -x	- - - -	-x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	--------	---------	--------	---------	---------	---------	---------

กลองแขกตีเลียนเสียงต๊ับปล้า

- - - -	- x -x	- - - -	-x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	--------	---------	--------	---------	---------	---------	---------

คำร้อง มะแหมโกชนัง ลากังค์ช่างนำยล

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทุ	ด ร - -	- ทุ - ล	- ทุ ล ทุ
---------	---------	---------	---------	----------	---------	----------	-----------

ระนาดเอก/จะเข้

- - - -	- - - ร	- ทุ - ทุ	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- - - ร	- ทุ - ทุ	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - ร	- ทุ - ทุ	- ด - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออุ้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ทุ	ด ร - -	- ฑ - ล	- ฑ ล ฑ
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

เปิงพม่า

- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองม้งคละ

- - - -	- x -x	- - - -	-x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	--------	---------	--------	---------	---------	---------	---------

กลองแขกตีเลียนเสียงดับปล้า

- - - -	- x -x	- - - -	-x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	--------	---------	--------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- ฑ - ล	- ล ฑ ม
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก/จะเข้

- - - ุ้	- - - -	- ฑ - ล	- ฑ ล ฑ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - ุ้	- - - -	- ฑ - ล	- ฑ ล ฑ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - ุ้	- - - -	- ฑ - ล	- ฑ ล ฑ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออุ้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ล	- - - -	- ฑ - ล	- ล ฑ ม
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เปิงพม่า

- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองม้งคละ

- - - -	- x -x	- - - -	-x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	--------	---------	--------	---------	---------	---------	---------

กลองแขกตีเลียนเสียงดับปล้า

- - - -	- x -x	- - - -	-x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	--------	---------	--------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ร ด	ร ม - -	- ร - ม	- ฑ - ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก/จะเข้

- - - ม	- - - -	- ฑ - ด	- ร - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ห้องวงใหญ่

- - - ม	- - - -	- ทุ - ด	- ร - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - ม	- - - -	- ทุ - ด	- ร - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ร ด	ร ม - -	- ร - ม	- ฆ - ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เปิงพม่า

- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองม้งคละ

- - - -	- x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองแขกตีเลียนเสียงดับบลั้

- - - -	- x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ด ทุ ด	- ร ด ร	- ม ร ม	- ฟ - ฆ
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

ระนาดเอก/จะเข้

- - - ท	- ท - ล	- ฆ - ม	ร ม - -	- ด ทุ ด	- ร ด ร	- ม ร ม	- ฟ - ฆ
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

ห้องวงใหญ่

- - - ท	- ท - ล	- ฆ - ม	ร ม - -	- ด ทุ ด	- ร ด ร	- ม ร ม	- ฟ - ฆ
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - ท	- ท - ล	- ฆ - ม	ร ม - -	- ด ทุ ด	- ร ด ร	- ม ร ม	- ฟ - ฆ
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

ซอด้วง/ซออู้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ด ทุ ด	- ร ด ร	- ม ร ม	- ฟ - ฆ
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

เปิงพม่า

- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองม้งคละ

- - - -	- x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองแขกตีเลียนเสียงดับบลั้

- - - -	- x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x	- - - -	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ป๊วอก

เครื่องประกอบจังหวะนำ 8 ห้อง

โทนชาติรี

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ป - ป	- ป - ท	- ท - ท	- ท - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

คำร้อง วอกรุกชอบซุกชน รวากับคนกันมา

ขลุ่ยเพียงออ

- - - ล	- - - ล	- - - ล	- - - ล	ด ล ช ล	ด ล ช ล	ด ล ช ม	ช ม ร ม
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - - ม	- - - ม	- - - ม	- - - ม	- ม ร ด	ร ม ช ร	ม ร ด ล	- ด ช ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- ม ร ด	ร ม ช ร	ม ร ด ล	- ด ช ล	- - - ล	- - - ล	- - - ล	- - - ล
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - ล ช	ล ล - -	- - ล ช	ล ล - -	ด ล ช ล	ด ล ช ม	- - - ม	ช ม ร ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉิ่ง

- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

แตระ

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ปี่ระกา

คำร้อง เจ้าระเบียบระกา งามสง่าเพลารอ

- - - -	- - - ดีอก	- - - ดีก	- - - ดีอก	- - - -	- - - คี๊อค	- - ละ ดู	- เดิล - ดู
- - - -	- - - กุก	- - - กุก	- - - กรู	- - - -	- - - คี๊อค	- กี้-บอก	- เว - ลา

ขลุ่ยเพียงออ/ซอด้วง/ซออู้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ด ฟ	ช ล ท ดั	ท ล ช ล	ท ดั - ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	----------	---------	----------

ระนาดเอก

- - ด ฟ	ช ล ช ฟ	- - ด ฟ	ช ล ฟ ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ม้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ด ฟ	ช ล ท ด	ท ล ช ล	ท ด - ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ด ฟ	ช ล ท ด	ท ล ช ล	ท ด - ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จะเข้

- - ด ฟ	ช ล ช ฟ	- - ด ฟ	ช ล ฟ ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉิ่ง

- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉาบ

- - - -	- x - x	- x - x	- x - x	- - - -	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กรับพวง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองแขก (หน้าทับสองไม้ ชั้นเดียว)

- - จ จ	ต ต - ท	ต - จ จ	ต ต - ท	ต - จ จ	ต ต - ท	ต - จ จ	ต ต - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขลุ่ยเพียงออ/ซอด้วง/ซออู้

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ด ฟ	ช ล ท ด	ท ล ช ล	ท ด - ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - ด ท	ล ช ฟ ด	- - ช ด	ร ม ฟ ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ม้องวงใหญ่

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ด ฟ	ช ล ท ด	ท ล ช ล	ท ด - ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ด ฟ	ช ล ท ด	ท ล ช ล	ท ด - ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จะเข้

- - ด ท	ล ช ฟ ด	- - ช ด	ร ม ฟ ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉิ่ง

- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉาบ

- - - -	- x - x	- x - x	- x - x	- - - -	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กรับพวง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองแขก (หน้าทับสองไม้ ชั้นเดียว)

- - จ จ	ต ต - ท	ต - จ จ	ต ต - ท	ต - จ จ	ต ต - ท	ต - จ จ	ต ต - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ปีกุน

เครื่องประกอบจังหวะนำ 8 ห้อง

ตะโพนไทย (หน้าทับปี่เท่งปี่)

- - - -	- พื - ป -	- ท - ตุ -	- พื - ป -	- - - -	- พื - ป -	- ท - ตุ -	- พื - ป -
---------	------------	------------	------------	---------	------------	------------	------------

คำร้อง กุณละมุนละไม คำรบนัยษัตรสกุล

ขลุ่ยเพียงออ/ซอด้วง/ซออู้

- - - -	- ซุ - ซ	- ซ - -	- ร - รี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
---------	----------	---------	-----------	-------------	-------------	-------------	---------

ระนาดเอก

- - - -	- ซุ - ซ	- ซ - -	- ร - รี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
---------	----------	---------	-----------	-------------	-------------	-------------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- - - -	- ซุ - ซ	- ซ - -	- ร - รี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
---------	----------	---------	-----------	-------------	-------------	-------------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - -	- ซุ - ซ	- ซ - -	- ร - รี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
---------	----------	---------	-----------	-------------	-------------	-------------	---------

จะเข้

- - - -	- ซุ - ซ	- ซ - -	- ร - รี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
---------	----------	---------	-----------	-------------	-------------	-------------	---------

ฉิ่ง

- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กรับพวง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ตะโพนไทย (หน้าทับปี่เท่งปี่)

- - - -	- พื - ป -	- ท - ตุ -	- พื - ป -	- - - -	- พื - ป -	- ท - ตุ -	- พื - ป -
---------	------------	------------	------------	---------	------------	------------	------------

ขลุ่ยเพียงออ/ซอด้วง/ซออู้

- รี่ - -	- ซุ - ซ	- ซ - -	- ร - รี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
-----------	----------	---------	-----------	-------------	-------------	-------------	---------

ระนาดเอก

- รี่ - -	- ซุ - ซ	- ซ - -	- ร - รี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
-----------	----------	---------	-----------	-------------	-------------	-------------	---------

ฆ้องวงใหญ่

- รี่ - -	- ซุ - ซ	- ซ - -	- ร - รี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
-----------	----------	---------	-----------	-------------	-------------	-------------	---------

ระนาดทุ้ม

- รี่ - -	- ทุ - ทุ	- ทุ - -	- ร - รี่	- ทุ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
-----------	-----------	----------	-----------	------------	-------------	-------------	---------

จะเข้

- รี่ - -	- ทุ - ทุ	- ทุ - -	- ร - รี่	- ทุ - มี่	- รี่ - มี่	- - รี่ ตี่	- ร - -
-----------	-----------	----------	-----------	------------	-------------	-------------	---------

ฉิ่ง

- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กรับพวง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ตะโพนไทย (หน้าทับปะเท่งปะ)

- ป - ต	- ป - ต -	- ท - ต -	- พี่ - ป -	- - - -	- พี่ - ป -	- ท - ต -	- พี่ - ป -
---------	-----------	-----------	-------------	---------	-------------	-----------	-------------

ขลุ่ยเพียงออ/ซอด้วง/ซออู้

- รี่ - -	- ล - ล	ดัล ซฟ	- ซ - ล	- ตี่ - ล	- ซ - ล	ดัล ซฟ	- ทุ - -
-----------	---------	--------	---------	-----------	---------	--------	----------

ระนาดเอก

- รี่ - -	- ล - ล	ดัล ซฟ	- ซ - ล	- ตี่ - ล	- ซ - ล	ดัล ซฟ	- ทุ - -
-----------	---------	--------	---------	-----------	---------	--------	----------

ฆ้องวงใหญ่

- รี่ - -	- ล - ล	ดัล ซฟ	- ซ - ล	- ตี่ - ล	- ซ - ล	ดัล ซฟ	- ทุ - -
-----------	---------	--------	---------	-----------	---------	--------	----------

ระนาดทุ้ม

- รี่ - -	- ล - ล	ดัล ซฟ	- ซ - ล	- ตี่ - ล	- ซ - ล	ดัล ซฟ	- ทุ - -
-----------	---------	--------	---------	-----------	---------	--------	----------

จะเข้

- รี่ - -	- ล - ล	ดัล ซฟ	- ซ - ล	- ตี่ - ล	- ซ - ล	ดัล ซฟ	- ทุ - -
-----------	---------	--------	---------	-----------	---------	--------	----------

ฉิ่ง

- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กรับพวง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ตะโพนไทย (หน้าทับปะเท่งปะ)

- - - -	- พี่ - ป -	- ท - ต -	- พี่ - ป -	- - - -	- พี่ - ป -	- ท - ต -	- พี่ - ป -
---------	-------------	-----------	-------------	---------	-------------	-----------	-------------

ขลุ่ยเพียงออ/ซอด้วง/ซออู้

- ซ - ร	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- ฟ - ฟ	- ซ - ล	- ตี่ - -	- ฟ - ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------

ระนาดเอก

- ซ - ร	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- ฟ - ฟ	- ซ - ล	- ตี่ - -	- ฟ - ซ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------

ม้องวงใหญ่

- ช - ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ช	- ฟ - ฟ	- ช - ล	- ด - -	- ฟ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- ช - ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ช	- ฟ - ฟ	- ช - ล	- ด - -	- ฟ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จะเข้

- ช - ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ช	- ฟ - ฟ	- ช - ล	- ด - -	- ฟ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉิ่ง

- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กรับพวง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ตะโพนไทย (หน้าทับป๊ะเท่งป๊ะ)

- ป - ต	- ป - ต -	- ท - ต -	- พ - ป -	- - - -	- พ - ป -	- ท - ต -	- พ - ป -
---------	-----------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------	-----------

ขลุ่ยเพียงออ/ซอด้วง/ซออู้

- - - ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ช	- ฟ - ฟ	- ช - ล	- ด - -	- ฟ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดเอก

- - - ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ช	- ฟ - ฟ	- ช - ล	- ด - -	- ฟ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ม้องวงใหญ่

- - - ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ช	- ฟ - ฟ	- ช - ล	- ด - -	- ฟ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ระนาดทุ้ม

- - - ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ช	- ฟ - ฟ	- ช - ล	- ด - -	- ฟ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จะเข้

- - - ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ช	- ฟ - ฟ	- ช - ล	- ด - -	- ฟ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ฉิ่ง

- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กรับพวง

- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ตะโพนไทย (หน้าทับป๊ะเท่งป๊ะ)

- - - -	- พ - ป -	- ท - ต -	- พ - ป -	- - - -	- พ - ป -	- ท - ต -	- พ - ป -
---------	-----------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------	-----------

ฉาบ

- - - -	- x - x	- x - x	- x - x	- - - -	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กรั๊ปปวง

- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x	- - - -	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

โหม่ง

- - - -	- - - -	- - - -	- - - x	- - - -	- - - -	- - - -	- - - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลองแขก (หน้าทับลาว)

- ต - จ	- ต - ต	- - - ท	- ต - ท	- ต - จ	- ต - ต	- - - ท	- ต - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เที่ยวกลับทอดจังหวะลงจบ

กลับตัน ://